

İL STRATEJİK PLANI 2015 & 2019

İL STRATEJİK PLANI
2015 & 2019

SUNUŞ

Kamu kesiminin mali ve idari sorunları dikkate alındığında kamu idarelerinin faaliyetlerini planlı bir şekilde yerine getirmeleri giderek önem kazanmaktadır. Kamu yönetimi ve kamu mali yönetimi reformları çerçevesinde, makro düzeyde bütçe hazırlama ve uygulama sürecinde mali disiplini sağlamak, kaynakları stratejik önceliklere göre dağıtmak, bu kaynakların etkin kullanılıp kullanılmadığını izlemek ve bunun üzerine kurulu bir hesap verme sorumluluğu geliştirmek temel başlıklar olarak ortaya çıkmıştır.

Hiç şüphesiz ulusal düzeydeki kalkınma planları ve stratejiler çerçevesinde kamu idarelerince hazırlanacak olan stratejik planlar; programlar, sektörel ana planlar, bölgesel planlar ve il gelişim planları ile birlikte genel olarak planlama ve uygulama sürecinin etkinliğini artıracak ve kaynakların rasyonel kullanımına katkıda bulunacaktır.

2015 – 2019 dönemini kapsayan Yalova İl Stratejik Planı bir önceki plan döneminde olduğu gibi kurumsal düzeyi de kapsayacak şekilde il düzeyinde hazırlanmıştır. Plan, bu özelliği ile kurumlar arasında koordinasyon, işbirliği ve dayanışmayı da güçlendiren bir belge olma niteliği taşımaktadır.

İl Stratejik Planı, katılımcı bir metotla ve bölgemizde bulunan çeşitli kamu, özel ve sivil toplum kuruluşlarının temsilcilerinden oluşan bir ekip tarafından özverili çalışmanın ürünü olarak ortaya çıkmıştır.

Bu vesileyle, planın hazırlanmasına destek olan başta Doğu Marmara Kalkınma Ajansı uzmanları olmak üzere, Yalova Kent Konseyi'ne, AB Politikaları Enstitüsü temsilcilerine ve diğer kamu kurum ve kuruluşlarına katkıları için teşekkürlerimi sunuyorum; planın başarılı bir biçimde uygulanmasını diliyorum.

Saygılarımla.

SELİM CEBİROĞLU
Yalova Valisi

İÇİNDEKİLER

1 GİRİŞ VE AMAÇ	06	2.7 SAĞLIK DURUMU	38
1.1 STRATEJİK PLANIN AMACI VE YASAL DAYANAĞI	09	2.8 EKONOMİK DURUM	42
STRATEJİK PLANIN AMACI	09	Genel Ekonomik Durum	42
STRATEJİK PLANIN YASAL DAYANAĞI	10	Yalova İli'nin GSYİH Düzeyi	45
1.2 STRATEJİK PLANLAMA YÖNTEMİ	11	GSYİH Bakımından Uluslararası Karşılaştırmalar	46
1.3 STRATEJİK PLANIN ÜST DÜZEY PLANLARLA İLİŞKİSİ	12	2.9 DOĞU MARMARA KALKINMA AJANSI	47
Onuncu Beş Yıllık Kalkınma Planı (2014-2018)	12	2.10 SANAYİ VE TİCARET DURUMU	48
Doğu Marmara Bölge Planı (2014-2023)	14	Tarım, Hayvancılık ve Ormancılık Durumu	48
1.4 PLANLAMA EKİBİ	17	Dış Ticaret Sektörü	54
STRATEJİK PLANLAMA PAYDAŞ TOPLANTILARI	17	Konsolide Kamu Gelir ve Giderleri	55
İL STRATEJİK PLANI HAZIRLAMA KOMİTESİ	18	2.11 İLİN TURİZM POTANSİYELİ	55
PAYDAŞ ANALİZİ	18	2.12 YEŞİL-MAVİ TURİZM SEYİR YOLU PROJESİ	61
PLAN TEMALARI	19	2.13 ULAŞIM VE ALTYAPI DURUMU	62
STRATEJİK PLANIN KATILIMCILIK BOYUTU	20	2.14 SOSYAL POLİTİKALARA YÖNELİK YAR. VE HİZMETLER	63
STRATEJİLERİN BELİRLENMESİ	21	2.15 SİVİL TOPLUM KURULUŞLARI	65
1.5 STRATEJİK PLANIN UYGULANMASI VE İZLENMESİ	21	2.16 GZFT ANALİZİ	68
		2.17 VARSAYIMLAR	70
2 YALOVA İLİ MEVCUT DURUM ANALİZİ	22	3 GELECEĞE BAKIŞ	72
2.1 YALOVA'NIN TARİHÇESİ	24	3.1 MİSYON	74
2.2 COĞRAFİ KONUMU, BİTKİ ÖRTÜSÜ VE İKLİMİ	26	3.2 VİZYON	74
2.3 NUFUS DURUMU	29	3.3 İLKELER	74
2.4 İLİN İDARİ YAPISI	31	3.4 STRATEJİK AMAÇ – HEDEF VE FAALİYETLER	74
2.5 SOSYO-KÜLTÜREL YAPI	32	3.5 İZLEME – DEĞERLENDİRME – GÜNCELLEME	96
2.6 EĞİTİM DURUMU	34		

GİRİŞ VE AMAÇ

GİRİŞ VE AMAÇ

Ülkemizin Avrupa Birliği'ne adaylık sürecine paralel olarak kamu yönetimi sistemimizin de yeniden yapılandırılması ve hizmet verimliliğinin artırılması amacıyla İl Özel İdareleri başta olmak üzere yerel yönetimlerin güçlendirilmesi gündeme gelmiştir.

21. yüzyıla girerken dünyanın gündemine giren, "yönetişim", "katılım", "sürdürülebilirlik", "saydamlık", "hizmet performansı" ve "stratejik planlama" gibi kavramlar; yeni kamu yönetimi sisteminin de temel ilkeleri haline gelmiştir.

Kamu yönetiminin yeniden yapılandırılması çalışmalarını çerçevesinde; 5018 Sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu, 5216 Sayılı Büyükşehir Belediyeleri Kanunu, 5302 Sayılı İl Özel İdareleri Kanunu ve 5393 Sayılı Belediye Kanunu yürürlüğe girmiş ve bu yönde atılan önemli adımlar sürdürülerek 5227 Sayılı Kamu Yönetiminin Temel İlkeleri ve Yeniden Yapılandırılması Hakkında Kanun Ta-

sarısı hazırlanmıştır. Tüm bu gelişmelerin doğal bir sonucu olarak da kamu yönetimine, geleceğe ilişkin misyon ve vizyonlarını oluşturmak, stratejik amaçlar ve ölçülebilir hedefler saptamak, performanslarını önceden belirlenmiş olan göstergeler doğrultusunda ölçmek ve bu sürecin izleme ve değerlendirmesini yapmak amacıyla; katılımcı yöntemlerle stratejik plan hazırlamaları zorunluluk haline getirilmiştir.

1998 yılında gerçekleştirilen Yalova Kongresi başta olmak üzere; Yalova'nın sürdürülebilir gelişme vizyonunun bilimsel ve katılımcı bir şekilde belirlenmesine yönelik çeşitli çalışmalar ve projeler yürü-

Yerel yönetimlerin iyileştirilmesi kapsamında planlı bir şekilde devam eden hareketlerin güçlendirilmesi noktasında önemli bir yere sahip olan stratejik planların hazırlanması birçok amaca hizmet etmektedir.

tılmıştır. Ancak ilk defa Yalova İl Stratejik Planı ile tüm bu süreçten süzülün stratejik amaçlar ve hedefler bir plan belgesi haline getirilmiştir.

Yalova İl Stratejik Planı'nın hazırlanmasındaki tüm süreçlerde plan paydaşları ile ilgili yazışmalar yürütülmüş, gerektiğinde kurumlar ile yüz yüze görüşmeler gerçekleştirilmiştir ve planda yer alması için kurumların stratejik hedeflerine ulaşılmıştır.

Ayrıca planı hazırlama aşamasında farklı kurumların temsilcileri ile bir araya gelinerek plana nihai

halini verme aşamasında aktif olarak çalışılmıştır. Bu plan, "İl Stratejik Planı" olarak Yalova İl Özel İdareleri tarafından yasal dayanakları çerçevesinde, ilgili paydaşların aktif ve pasif katılımları ile stratejik plan hazırlama ilkeleri takip edilerek il için belirlenmiş vizyona ulaşmak amacı ile katılımçılık esasına dayanarak hazırlanmıştır.

Yalova İl Genel Meclisi tarafından onaylanarak yürürlüğe giren İl Stratejik Planı, ekleriyle birlikte bir bütündür.

1.1 STRATEJİK PLANIN AMACI ve YASAL DAYANAĞI

Stratejik plan hangi kurum ya da amaç için yapıldığı dikkate alınarak, bulunulan noktadan varılmak istenen noktaya gidil yolunun stratejiler ve faaliyetler ile tanımlandığı düzenleyici bir eylem dokümanıdır.

Bu süreç bir önceki dönemin izleme-değerlendirme süreçleri ile başlamaktadır ve yeni tablonun ortaya konmasında mevcut durum analizi ile bütçeleme ayaklarını da içererek yeni hedeflere doğru yönelmektedir. Stratejik plan süreci kendi içerisinde bütünlüğünü tamamlayan bir süreç olarak tasarlanır ve kendi kontrol mekanizmalarına sahiptir.

Bu nedenle kurumlar için tespit edilen vizyona ulaşmada önemli belgeler olarak nitelendirilmektedirler.

Ayrıca artık ülkemizde stratejik planların kurumlar tarafından belli periyotlarla hazırlanmasını düzenleyici yasal düzenlemeler de yapılmıştır.

İlerleyen dönemlerde stratejik planların hazırlanması, sahiplenilmesi, uygulanması, izlenmesi ve değerlendirilmesi konularında daha da fazla tecrübe edinileceği düşünüldüğünde kurumların stratejik planlarının daha da tutarlı ve başarılı olacağı ortaya çıkacak sonuçlardandır.

STRATEJİK PLANIN AMACI

Stratejik planlar, kamu kurumlarının faaliyetlerini belli bir düzen çerçevesinde stratejik olarak yönetebilmelerini sağlamak amacıyla hazırlanmaktadır.

Yalova İl Özel İdareleri tarafından İl Stratejik Planı hazırlanırken genel olarak kabul gören anlayış bir adım daha ileriye götürülmüştür. Plan hedeflerinin tayininde kurumsal hedeflerin yanı sıra tüm

hedeflerin bir araya getirilmesiyle, il için genel bir stratejik plan hazırlanmıştır. Bu plan döneminde de aynı anlayış sürdürülerek il bütününe içerecek kararlara planda yer verilmiştir.

Bu nedenle bu planın amacı, sadece Yalova İl Özel İdareleri'nin faaliyet ve hedeflerini düzenlemekten öteye gitmiş ve il içinde tüm kamu kurumlarının hedeflerini içerecek bir kapsama ulaşmıştır.

Yalova İl Stratejik Planı, ülkemizin Avrupa Birliği'ne üyelik perspektifi; kamu yönetimi sistemimizdeki yeniden yapılanma çalışmaları ve İl Özel İdaresi'nin gelecekteki artan fonksiyonları göz önünde

bulundurularak; İl Özel İdaresi'nin mevcut kurumsal çerçevesini de içine alacak şekilde ve tüm ili bütüncül bir biçimde değerlendiren bir yaklaşımla ortaya çıkarılmıştır.

STRATEJİK PLANIN YASAL DAYANAĞI

AB uyum sürecinde olan Türkiye'de artık performans dayalı izleme-değerlendirme süreçlerinin takip edilmesi amaçlandığından, kamu kurumlarında da stratejik plan hazırlama ve bunu süreklilik arz eden bir faaliyet haline getirmek zorunluluk haline gelmiştir. Bu amaçla 5018 Sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ve 5302 Sayılı İl Özel İdaresi Kanunu ile İl Özel İdareleri'ne stratejik plan hazırlama zorunluluğu getirilmiştir.

Aynı zamanda kamu kurum ve kuruluşlarının Stratejik Plan hazırlama zorunluluğu planlama hiyerarşisindeki boşlukları doldurmakta; hem çevre düzeni planlarının hem de makro düzey planların uygulanmasını mümkün kılmaktadır.

İlgili kanunlar çerçevesinde hazırlanan stratejik planda, hazırlayan kurumun bulunduğu nokta ile varmak istediği nokta arasındaki yol tarif edilmektedir. Bu yol tarifinde temel girdiler; mevcut durum, ilgili kurumların görüşleri ve hedefleri ile il için katılımcı yöntemlerle belirlenmiş olan vizyondur. Özetle stratejik plan, makro planlarla verilen kararların kurumlar bazında il düzeyinde uygulanabilmesi ve saptanan hedeflere ulaşılabilmesi için üretilen bir temel doküman niteliği taşımaktadır.

Aşağıda kamu kurumlarının stratejik plan hazırlamaları sürecini düzenleyen yasal düzenlemelerin ilgili maddeleri yer almaktadır.

Madde 9

5018 Sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu

Kamu idareleri; kalkınma planları, programlar, ilgili mevzuat ve benimsedikleri temel ilkeler çerçevesinde geleceğe ilişkin misyon ve vizyonlarını oluşturmak, stratejik amaçlar ve ölçülebilir hedefler saptamak, performanslarını önceden belirlenmiş olan göstergeler doğrultusunda ölçmek ve bu sürecin izleme ve değerlendirmesini yapmak amacıyla katılımcı yöntemlerle stratejik plan hazırlarlar.

Kamu idareleri, kamu hizmetlerinin istenilen düzeyde ve kalitede sunulabilmesi için bütçeleri ile

program ve proje bazında kaynak tahsislerini; stratejik planlarına, yıllık amaç ve hedefleri ile performans göstergelerine dayandırmak zorundadırlar.

Stratejik plan hazırlamakla yükümlü olacak kamu idarelerinin ve stratejik planlama sürecine ilişkin takvimin tespitine, stratejik planların kalkınma planı ve programlarla ilişkilendirilmesine yönelik usul ve esasların belirlenmesine Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı yetkilidir.

Kamu idareleri bütçelerini, stratejik planlarında yer alan misyon, vizyon, stratejik amaç ve hedeflerle uyumlu ve performans esasına dayalı olarak hazırlarlar.

Kamu idarelerinin bütçelerinin stratejik planlarda belirlenen performans göstergelerine uygunluğu ve idarelerin bu çerçevede yürütecekleri faaliyet-

ler ile performans esaslı bütçelemeye ilişkin diğer hususları belirlemeye Maliye Bakanlığı yetkilidir.

Maliye Bakanlığı, Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı ve ilgili kamu idaresi tarafından birlikte tespit edilecek olan performans göstergeleri, kuruluşların bütçelerinde yer alır. Performans denetimleri bu göstergeler çerçevesinde gerçekleştirilir.

Madde 31

5302 Sayılı İl Özel İdaresi Kanunu

Vali, mahallî idareler genel seçimlerinden itibaren altı ay içinde; kalkınma plan ve programları ile varsa bölge planına uygun olarak stratejik plan ve ilgili olduğu yılbaşından önce de yıllık performans planı hazırlayıp il genel meclisine sunar. Stratejik plan, varsa üniversiteler ve meslek oda-

ları ile konuyla ilgili sivil toplum örgütlerinin görüşleri alınarak hazırlanır ve il genel meclisinde kabul edildikten sonra yürürlüğe girer. Stratejik plan ve performans planı bütçenin hazırlanmasına esas teşkil eder ve il genel meclisinde bütçeden önce görüşülerek kabul edilir.

1.2 STRATEJİK PLANLAMA YÖNTEMİ

Katılımcılık esaslı olarak hazırlanan stratejik plan çalışmalarında öncelikle 2010-2014 yılları arasında geçerli olan stratejik planın izleme-değerlendirme süreci ile ilgili yazışmalar gerçekleştirilmiş ve planın ne kadar başarıya ulaştığı yönünde ölçme çalışmaları yapılmıştır.

Bu süreçle eşzamanlı olarak ilgili kurumlardan veri toplanması yolu ile mevcut durum analizi ortaya konulmuştur. Bu aşamada hazırlanmakta olan stratejik planın makro düzey planlar olarak adlandırılan 10. Ulusal Kalkınma Planı ve Bölge Planı

ile ilişkileri kurulmuş ve uyumlaştırılmalarıyla paralel olarak stratejik amaç ve hedefler tayin edilmiştir. Son aşamada da performans programı hazırlanarak plan çalışması tamamlanmıştır.

Stratejik planlama yapısı genel anlamıyla dört bölümden oluşmaktadır. Bu bölümler; planı hazırlayan kurumun mevcut durum itibarı ile nerede olduğu, nereye gitmek istediği, gitmek istediği yere nasıl ulaşacağı ve planın başarısının nasıl takip edilip değerlendirileceğidir.

Bu dört temel bölüm için planın analizi yapıldığında aşağıdaki özet görünüme ulaşılmaktadır:

Bu dört temel bölüm için planın analizi yapıldığında aşağıdaki özet görünüme ulaşılmaktadır:

- Mevcut Durum İtibari İle Nerede Olduğu Mevcut Durum Analizi
- Nereye Gitmek İsteddiği Vizyon
- Gitmek İsteddiği Yere Nasıl Ulaşacağı Stratejik Amaç, Hedef ve Faaliyetler
- Planın Başarısının Nasıl Takip Edilip Değerlendirileceği Performans İzleme

Stratejik Plan, öncelikle bu dört bölüm temelinde; planlama hiyerarşisi çatısı altında, farklı kurumlardan bir araya gelmiş ilgili kişilerden oluşmuş bir planlama ekibi yürütücülüğünde, ildeki paydaşların analizi yapılarak ve bunun sonucunda plan temaları ile çalışma grupları oluşturularak katılımcılık ilkesi gereklerini yerine getirilerek hazırlanmıştır.

1.3 STRATEJİK PLANIN ÜST DÜZEY PLANLARLA İLİŞKİSİ

2014
&
2018

ONUNCU BEŞ YILLIK KALKINMA PLANI

06 Temmuz 2013 Tarih ve 28699 Sayılı Mükerrer Resmî Gazete’de yayımlanan 2014-2018 yıllarını kapsayan Onuncu Beş Yıllık Kalkınma Planı’nda ‘Mahalli İdareler’ başlığı altında Amaç ve Hedefler belirlenmiştir.

998. Mahalli idarelerin daha etkin, hızlı ve nitelikli hizmet sunabilen, katılımcı, şeffaf, çevreye duyarlı, dezavantajlı kesimlerin ihtiyaçlarını gözeten ve mali sürdürülebilirliği sağlamış bir yapıya kavuşturulması temel amaçtır.

999. Mahalli idarelerin temel hedefi, vatandaşlara sunulan hizmetlerden duyulan memnuniyeti en üst düzeye çıkarmaktır.

İl Özel İdareleri ilgili temel politikalar ise aşağıdaki şekilde tespit edilmiştir;

588. Toplam kamu yatırımları içerisinde özel sektörün üretken faaliyetlerini destekleyecek nitelikteki altya-

pı yatırımlarına odaklanılacaktır.

589. Kamu yatırımlarında, KÖİ modeliyle yürütülenler dâhil, eğitim, sağlık, içme suyu ve kanalizasyon, bilim-teknoloji, ulaştırma ve sulama sektörlerine öncelik verilecektir.

592. Kamu yatırımlarının ortalama tamamlanma süresinde sağlanan iyileşme, bu sürenin halen nispi olarak yüksek olduğu sektörlerle odaklanılarak sürdürülecektir.

593. Mevcut sermaye stokundan azami faydayı sağlamak için idame-yenileme, bakım-onarım ve rehabilitasyon harcamalarına ağırlık verilecektir.

596. Kamu yatırım projelerinin planlanması, uygulanması, izlenmesi ve değerlendirilmesi süreci güçlendirilecek, bu kapsamda kamu kurum ve kuruluşlarının kapasiteleri geliştirilecektir.

770. Tarım ve işlenmiş tarım ürünlerinde güvenilirliğin denetimi etkinleştirilecek, risk değerlendirmesine dayalı akredite bir kontrol ve denetim sistemi oluşturulacaktır.

Genetiği değiştirilmiş organizma içerenler başta olmak üzere ileri teknoloji kullanılarak üretilmiş ürünlere yönelik biyogüvenlik kriterleri etkin olarak uygulanacaktır.

976. Nüfusun sağlıklı ve güvenilir içme ve kullanma suyuna erişiminin sağlanması; atıkların insan ve çevre sağlığına etkilerinin en aza indirilerek etkin yönetiminin gerçekleştirilmesi; şehirlerimizde arazi kullanım kararlarıyla uyumlu politikalar yoluyla trafik sıkışıklığını azaltan, erişilebilirliği ve yakıt verimliliği yüksek, konforlu, güvenli, çevre dostu, maliyet etkin ve sürdürülebilir bir ulaşım altyapısının oluşturulması temel amaçtır.

978. Yerleşim yerlerinin içme ve kullanma suyu ihtiyaçlarının tamamı karşılanacak, su kayıp-kaçakları önlenecek, mevcut şebekeler iyileştirilerek sağlıklı ve çevre dostu malzeme kullanımı yaygınlaştırılacaktır.

979. İçme ve kullanma suyunun tüm yerleşimlerde gerekli kalite ve standartlara uygun şekilde şebekeye verilmesi sağlanacaktır.

980. İçme suyu ve kanalizasyon yatırım ve hizmetlerinin sağlanmasında mali sürdürülebilirlik gözetilecektir.

983. Kentiçi ulaşımında kurumlar arası koordinasyon geliştirilecek, daha etkin planlama ve yönetim sağlanacak, kentiçi ulaşım altyapısının diğer altyapılarla entegrasyonu güçlendirilecektir.

988. Kentsel altyapı sistemlerinin oluşturulması ve hizmetlerinin sunumunda vatandaş memnuniyetini, kalite ve verimliliği artırmak amacıyla bilgi ve iletişim teknolojilerinin kullanımına önem verilecektir.

998. Mahalli idarelerin daha etkin, hızlı ve nitelikli hizmet sunabilen, katılımcı, şeffaf, çevreye duyarlı, dezavantajlı kesimlerin ihtiyaçlarını gözeten ve mali sürdürülebilirliği sağlamış bir yapıya kavuşturulması temel amaçtır.

999. Mahalli idarelerin temel hedefi, vatandaşlara sunulan hizmetlerden duyulan memnuniyeti en üst düzeye çıkarmaktır.

1000. Başta yeni kurulan büyükşehir belediyeleri olmak üzere mahalli idarelerde çalışan personelin uzmanlaşma düzeyi yükseltilecek, proje hazırlama, finansman, uygulama, izleme ve değerlendirme, mali yönetim, katılımcı yöntemler ve benzeri konularda kapasiteleri artırılabilecektir.

1003. Mahalli idarelerin kaynaklarını, kamu mali yönetiminin temel ilke ve araçları çerçevesinde stratejik önceliklere göre tahsis etmeleri sağlanacak, temsil ve karar alma süreçlerine katılım mekanizmaları da geliştirilerek hesap verebilirlik güçlendirilecektir.

1004. Mahalli idarelerin öz gelirleri kentsel taşınmazların değer artışlarını da kapsayacak şekilde artırılabilecektir.

1006. Köy yönetimleri güçlendirilerek köy yerleşim yerlerinin sürdürülebilirliği sağlanacaktır.

1031. Ekonomik ve sosyal gelişme sağlanırken, toplumun çevre duyarlılığı ve bilincinin artırılması, bugünün ve gelecek nesillerin kısıtlı doğal kaynaklardan faydalanmasını güvence altına alacak şekilde çevrenin korunması ve kalitesinin yükseltilmesi temel amaçtır.

“Ülkemizin Avrupa Birliği’ne giriş sürecine paralel olarak kamu yönetimi sisteminin de yeniden yapılandırılması ve hizmet verimliliğinin artırılması amacıyla il özel idareleri başta olmak üzere yerel yönetimlerin güçlendirilmesi gündeme gelmiştir.”

DOĞU MARMARA BÖLGE PLANI

2014
&
2023

Heterojen yapının söz konusu olduğu bölgede, bütüncül planlama ilkelerinin belirlenmesi ve safi bölge genelini kapsayan programların tanımlanması, kalkınma çabasının beklenen hız ve verimde gerçekleşmesini engellemektedir. Bu noktadan hareketle, Doğu Marmara Bölgesi'nde önümüzdeki 10 yılın gelişme ilkeleri tanımlanırken, bazı stratejiler tüm Düzey-2 Bölgesini kapsamak üzere, bazı stratejiler için bölge altı birimlerin odak seçilmesi ihtiyacı ortaya çıkmıştır.

Bölge altı birimlerin belirlenmesi adına Doğu Marmara 2014-2023 Bölge Planı hazırlıkları kapsamında mikro bölgeleme çalışması yapılmış ve bu çalışmada; birincil veri analizi, temel bileşenler analizi, yer çekimi (gravity) modeli, ilçe yöneticileri ile yarı yapılandırılmış mülakat ve kümeleme gibi tekniklere başvurulmuştur. Mikro bölgeleme çalışmasının sonucunda bölgede 6 gelişmişlik seviyesi, birbiriyle çalışan 11 ilçe kümesi ve benzer gelişim ilkelerinin uygulanması gerektiği düşünülen 3 alt bölge birimi oluşturulmuştur. Bu çalışma ile alt bölge birimleri bazında iktisadi alanda rekabetçi unsurlar ile sosyal ve mekânsal ihtiyaçlar ayrıştırılıp tespit edilerek her bir odak alan için farklı strateji ve program tasarlanması mümkün kılınabilmektedir.

Heterojen bir yapı sergileyen Doğu Marmara Bölgesi'nde ilçeler 3 ana grupta birleştirilebilir.

Bunlardan ilki, bölge nüfusunun %56 ile büyük bölümünün yaşadığı, bölgede ekonomik açıdan en gelişmiş ilçelerin yer aldığı ancak çevresel ve sosyal açıdan pek çok sorunu da bünyesinde barındıran alt bölgedir. Bu alt bölge, yabancı sermayeli şirketlerin, büyük ölçekli firmaların ve bölge ihracatının yoğunlaştığı alanlar olması dolayısı ile global alt bölge olarak tanımlanmıştır.

Dinamik alt bölge olarak adlandırılan diğer bölgenin temel özellikleri küresel ekonomiye entegrasyonda hızlı atılım gösteren ve sanayi yatırımları için cazibe merkezi haline gelmesi hedeflenen, bölgede nüfusun, kentsel hizmetlerin ve ekonomik faaliyetlerin global alt bölgeden sonra en fazla yoğunlaştığı alt bölge olması olarak sıralanabilir.

Bölgede son grupta ise kırsal karakterin baskın olduğu, bazı istisnai ilçeler olmakla beraber genellikle sosyo-ekonomik gelişmişlik sıralamasında en az gelişmişlik seviyesine sahip ilçelerin bulunduğu, kentsel hizmetler açısından dinamik ve global alt bölgeye bağımlılığın söz konusu olduğu ve bölgenin çeperinde bulunan çevre alt bölge yer almaktadır.

Bölge Planı kapsamında bölgenin vizyonu, "Stratejik konumu ve işbirliği ağlarından güç alan, çok yönlü ekonomik yapısı ile değer üreten, zengin beşeri potansiyeliyle geleceğe yön veren, yaşam kalitesi ile fark yaratan, insan ve bilgi odaklı, ye-

5 ili ve 51 ilçeyi kapsayan Doğu Marmara Bölgesi gelişmişlik açısından ülke ortalamasının oldukça üzerinde yer alsa da gelişmişliğin bölge geneline homojen yayılımı söz konusu değildir ve pek çok gelişmişlik göstergesi alt bölge birimlerinde çeşitlilik göstermektedir.

Bunlardan ilki, bölge nüfusunun %56 ile büyük bölümünün yaşadığı, bölgede ekonomik açıdan en gelişmiş ilçelerin yer aldığı ancak çevresel ve sosyal açıdan pek çok sorunu da bünyesinde barındıran alt bölgedir.

niliklere açık, küresel rekabette ve sürdürülebilir kalkınmada MARKA bölge olmak!" olarak belirlenmiştir.

Bu vizyona paralel olarak 2023 yılı için aşağıdaki hedefler benimsenmiştir;

- 2012 yılında 14,7 milyar \$ olan ihracatın 75 milyar \$ seviyesine çıktığı,
- 2012 yılında %11,7 olan Türkiye vergi gelirleri içindeki payının %18'e çıktığı,
- 2010 yılında 18.215 olan kişi başı gayri safi katma değer 35.000TL'ye ulaştığı,
- 2012 yılında; 1,43 milyon olan konaklamalı turist sayısının 3,35 milyona, 140 bin olan yabancı turist sayısının 477 bine ve 1,74 gece ortalama kalış süresinin 2,1 güne çıktığı,
- 2012 yılında 28,9 dekar/üretici olan tarımsal arazi büyüklüğü/üretici sayısı oranının 50 dekar/ üreticinin üstüne çıktığı,

- Güvenli bir yaşam alanı olarak gelişmiş ve tanınmış,
- Kısıtlı toprak varlığının bilimsel bir şekilde düzenlendiği,
- Arazi kullanımında bütüncüllüğün, düzenin ve sürdürülebilirliğin sağlandığı,
- Bölge içi ulaşım imkânlarının nitelik ve nicelik olarak iyileştiği,
- Mekân kullanımının verimli kılındığı,
- Doğal değerlerin ve kültür varlıklarının korunarak kullanıldığı,
- Ekonomik faaliyetlerin ve kentsel yaşamın çevre-dostu yönlendirildiği,
- Kentsel ve kırsal yaşam alanlarında sosyal anlamda bütünleşmiş toplumsal yapı ile daha aktif ve verimli kullanılan yaşam alanlarının oluşturulduğu,
- 2012 yılında; %10,5 olan işsizlik oranının %5,5'e gerilediği ve %48,2 olan istihdam oranının %60'a yükseldiği

İşgücünün niteliğinin arttığı ve bilgi yoğun ekonomi özellikleri gösteren, Bölge Planı kapsamında bölgenin vizyonu, "Stratejik konumu ve işbirliği ağlarından güç alan, çok yönlü ekonomik yapısı ile değer üreten, zengin beşeri potansiyeliyle geleceğe yön veren, yaşam kalitesi ile fark yaratan, insan ve bilgi odaklı, yeniliklere açık, küresel rekabette ve sürdürülebilir kalkınmada MARKA bölge olmak!" olarak belirlenmiştir.

GLOBAL ALT BÖLGENİN GELİŞİM SENARYOSU

Doğu Marmara Bölgesi'nde ekonomik faaliyetler ve kentsel aktiviteler açısından başat ilçeler olan Gebze, İzmit ve Adapazarı ile bu ilçelerin etki alanında kalan yerleşim alanlarını kapsayan global alt bölgede kalkınmanın önündeki temel sorun yaşam kalitesinin ekonomik gelişmişlik seviyesine kıyasla geride kalıyor olmasıdır.

Doğu Marmara Bölgesi'nin küresel düzlemde konumunu sağlamlaştırmak adına global alt bölgenin yaşam kalitesinin yükseltilmesi ile nitelikli nüfusun ve işgücünün bölgeye çekimi, niteliği artan işgücü ile beraber yüksek katma değer odaklı yenilikçi üretimin sağlanması bu ilçe grupları için belirlenen temel senaryodur.

Dinamik Alt Bölgenin Gelişim Senaryosu

Dinamik olarak nitelenen ve Düzce, Bolu ve Yalova illerinin merkezlerini de içine alan bu alt bölgede mevcut ekonomik faaliyetlerin daha rekabetçi bir ortama taşınabilmesi ve 10 senelik perspektifte

global alt bölgeye dahil olabilmesi için rekabetçi bölge ekseninde tanımlanan araçlar öncelikle gerçekleştirilmesi gereken uygulamalar olarak değerlendirilmiştir.

Kalkınma Bakanlığı tarafından 2011 yılında 8 tematik alt başlık altında toplam 61 gösterge referansı ile illerin ve bölgelerin sosyo-ekonomik sıralaması yapılmıştır. Bu çalışmada; Kocaeli 4, Sakarya 18, Düzce 35, Bolu 11 ve Yalova 13. sırada yer almaktadır.

Ekonomi ve Dış Politikalar Araştırma Merkezi (EDAM) tarafından 2009 yılında gerçekleştirilen "Türkiye için Bir Rekabet

Bölgeyi çevreleyen çevre alt bölgede mevcut ekonomik ve sosyal faaliyetlerini nitelik ve nicelik olarak sürdürülebilir bir şekilde arttırmak ve bu doğrultuda beşerî kaynakları yerinde, (verilen göçün önüne geçerek) verimli bir şekilde değerlendirmek hedef olarak saptığından öğrenen bölge eksenini araçları bu alt bölgede öncelik kazanmıştır.

Endeksi Çalışması" sonuçlarına göre, rekabetçilik endeksi genel sıralamasında Kocaeli 4., Sakarya 16., Düzce 36., Bolu 15., Yalova 7. sırada yer almaktadır.

Uluslararası Rekabet Araştırmaları Kurumu Derneği (URAK) tarafından 2010 yılında gerçekleştirilen

"İller arası Rekabetçilik Endeksi" sonuçlarına göre; Kocaeli 5., Sakarya 26., Düzce 61., Bolu 44., Yalova 29. sırada yer almaktadır.

Bu sıralamalara dayanarak; Doğu Marmara illerinin ülke içerisinde üst sıralarda yer aldığı söylenebilir.

1.4 PLANLAMA EKİBİ

Stratejik Planlama Paydaş Toplantıları

Stratejik Planlama süreci geniş katılımı gerçekleştirilmiştir. Stratejik Plan çalışmaları çerçevesinde 09 Eylül 2014 tarihinde I. Paydaş Toplantısı, 23 Eylül 2014 tarihinde de II. Paydaş Toplantısı yapılmıştır.

Paydaş toplantılarına Stratejik Planlama Ekibi, aşağıdaki şekilde gruplandırılmıştır.

Kamu Kurum ve Kuruluşları

1. Yalova Valiliği
2. İl Genel Meclisi
3. Atatürk Bahçe Kültürleri Merkez Araştırma Enstitüsü
4. Doğu Marmara Kalkınma Ajansı
5. İl Bayındırlık ve İskân Müdürlüğü
6. İl Çevre ve Orman Müdürlüğü
7. İl Gençlik ve Spor Müdürlüğü
8. İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü
9. İl Millî Eğitim Müdürlüğü
10. İl Özel İdaresi Genel Sekreterliği
11. İl Planlama ve Koordinasyon Müdürlüğü
12. İl Sağlık Müdürlüğü
13. İl Sanayi ve Ticaret Müdürlüğü
14. İl Sosyal Hizmetler Müdürlüğü
15. İl Tarım Müdürlüğü
16. İl Türkiye İş Kurumu Müdürlüğü

17. Orman İşletme Müdürlüğü

Belediyeler

1. Yalova Belediyesi
2. Armutlu Belediyesi
3. Altınova Belediyesi
4. Çiftlikköy Belediyesi
5. Çınarcık Belediyesi
6. Termal Belediyesi

Yükseköğretim Kurumu

1. Yalova Üniversitesi

Meslek Örgütleri

1. Ticaret ve Sanayi Odası
2. Esnaf ve Sanatkarlar Odaları Birliği
3. Esnaf ve Sanatkarlar Odası
4. İnşaat Mühendisleri Odası
5. Mimarlar Odası
6. S.S. Yalova Merkez Su Ürünleri Kooperatifi
7. Ziraat Odası

Sivil Toplum Örgütleri

1. Yalova Kent Konseyi
2. Avrupa Birliği Politikaları Enstitüsü Derneği
3. Muhtarlar Derneği

- 4. Turizm Folklor Araştırma ve Geliştirme Derneği
- 5. Yalova Folklor Eğitim Gençlik ve Spor Derneği
- 6. Yalova Aktif Sanayici ve İşadamları Derneği

- 7. K 77 Yalova Arama ve Kurtarma Derneği
- 8. Saksılı Süs Bitkileri Üreticileri Derneği
- 9. Yalova İç ve Dış Mekân Süs Bitkileri Üreticileri Birliği

Yalova İl Stratejik Planı'nı hazırlayan planlama ekibi, aşağıda yer alan, kamu kurum ve kuruluşları, yükseköğretim kurumları, belediyeler, meslek örgütleri, sivil toplum kuruluşları ve özel sektör kuruluşlarının temsilcilerinden teşekkül etmiştir.

İl Stratejik Planı Hazırlama Komitesi

Afilla AKOĞUZ
Selim KARAHAN
Hasan SOYGÜZEL
Ertan DANIŞMAN
Murat ÖZKAN
Sibel ÇETİN
Sedat ESER
Samed MUTLUCAN

İl Özel İdare Genel Sekreteri
 İl Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürü
 Kent Konseyi Genel Sekreteri
 İl Planlama Uzmanı
 Doğu Marmara Kalkınma Ajansı Uzmanı
 Doğu Marmara Kalkınma Ajansı Uzmanı
 İl Özel İdare Bilgi İşlem Sorumlusu
 Endüstri Mühendisi

PAYDAŞ ANALİZİ

Hazırlanmış olan bu plan Yalova İl Özel İdaresi'nin kurumsal stratejik planı olmaktan öteye giderek, ilin stratejik planı şeklinde tasarlandığından ve bu doğrultuda stratejik amaçlar ile hedef ve faaliyetler içerdiğinden paydaş analizi de geniş bir tabana yayılmıştır.

Stratejik planın oluşmasına dolaylı yoldan ve direk olarak katkı veren kurum, kuruluş ve kişiler ile bu planın faaliyetlerinden ve sonuçlarından etkilenecek olan kurum, kuruluş ve kişiler paydaş olarak nitelendirilmiş ve tanımlanan bu paydaşlar gruplama yapılarak aşağıdaki tabloda sunulmaya çalışılmıştır.

PAYDAŞLAR

SEÇİLMİŞLER	<ul style="list-style-type: none"> • Milletvekilleri • Belediye Başkanları • İl Genel Meclisi Üyeleri 	<ul style="list-style-type: none"> • Belediye Meclisi Üyeleri • Muhtarlar 	
KAMU KURUMLARI	<ul style="list-style-type: none"> • Yalova Valiliği • Yalova Belediyesi • Kaymakamlıklar 	<ul style="list-style-type: none"> • Doğu Marmara Kalkınma Ajansı • Kamu Kurum ve Kuruluşları • İlçe ve Belde Belediyeleri 	
MESLEKİ ÖRGÜTLER	<ul style="list-style-type: none"> • Odalar • Birlikler 	<ul style="list-style-type: none"> • Sendikalar • Kooperatifler 	
EĞİTİM KURUMLARI	<ul style="list-style-type: none"> • Yalova Üniversitesi • Halk ve Mesleki Eğitim Merkezleri 	<ul style="list-style-type: none"> • İlk ve Orta Öğretim Kurumları • Özel Okullar • Dershaneler 	
SAĞLIK KURULUŞLARI	<ul style="list-style-type: none"> • Hastaneler • Sağlık Ocağı ve Dispanserler • Özel Hastane ve Poliklinikler 		
SİVİL TOPLUM ÖRGÜTLERİ	<ul style="list-style-type: none"> • Yalova Kent Konseyi • Dernekler • Siyasi Partiler 		
ÖZEL SEKTÖR	<ul style="list-style-type: none"> • Fabrikalar • Esnaf ve Ticaret Erbabı 	<ul style="list-style-type: none"> • Yatırımcı ve Girişimciler • Basın Yayın Kuruluşları 	
TOPLUM KESİMLERİ	<ul style="list-style-type: none"> • Kadınlar • Gençler • Yaşlılar 	<ul style="list-style-type: none"> • Engelliler • Çocuklar • İşsizler 	<ul style="list-style-type: none"> • Çalışanlar • Emekliler

PLAN TEMALARI

Planın Geleceğe Bakış kısmında yer alan stratejik amaç, hedef ve faaliyetlerin üretilmesi sürecinde, planın katılımı ilkesi doğrultusunda konu ile ilgili kurum, kuruluş ve kişilerle yazışmalar ve görüşmeler gerçekleştirilmiştir.

TEMALAR

1. Mahalli İdari Hizmetleri	7. Sosyal Hizmetler
2. Gıda Tarım ve Hayvancılık	8. Kamu Düzeni ve Güvenliği
3. Orman	9. Afet ve Acil Durumlar
4. Eğitim ve Öğretim	10. Halk Sağlığı
5. Kültür, Sanat ve Turizm	11. Sanayi ve Ticaret
6. Gençlik ve Spor	

STRATEJİK PLANIN KATILIMCILIK BOYUTU

Ülkemizin Avrupa Birliği'ne giriş süreci doğrultusunda; 5018 Sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile 5302 Sayılı İl Özel İdaresi Kanunu, İl Özel İdarelerine stratejik plan yapma zorunluluğu getirmiştir.

Stratejik planın katılımcı bir metotla hazırlanması; gerek bahse konu mevzuat hükümleri, gerekse dünyadaki gelişmeler göz önünde bulundurulduğunda bir zorunluluk olarak karşımıza çıkmaktadır. Yalova İl Özel İdaresi'nin öncülüğünde hazırlanan İl Stratejik Planı, bu doğrultuda ve yönetim ilkeleri ışığında hazırlanmıştır. Planın tüm aşamalarında katılım ve saydamlık ilkelerine uygun hareket edilmiştir. Mevcut durum analizi ve stratejik amaç ve hedeflerin belirlenmesi aşamaları başta olmak üzere, planın hazırlanmasının tüm aşamalarında üst düzeyde katılım sağlanmıştır. Stratejik planın hazırlama sürecinde mevcut durum analizinde en güncel verilere kurumlarla yapılan yazışmalar sonucu ulaşılmış ve ayrıca Doğu Marmara TR42 Düzey 2 Bölgesi'nin mevcut durum analizinden faydalanılmıştır. İlgili tüm kurumlarla yapılan yazışmalarda, hazırlanmakta olan plana yönelik olarak stratejik amaç ve hedef-

lerin sağlıklı bir şekilde belirlenebilmesi için önceki hedeflerine ulaşıp ulaşamadıkları sorgulanmış, yeni hedeflerini belirlemeleri talep edilmiştir. Bu süreçle paralel olarak Yalova İl Stratejik Planı'nın stratejik amaç ve hedeflerini belirlemek üzere elde edilen kurum görüşleri ve makro düzey planlar ışığında yukarıdaki şemada görülen diğer süreçler yürütülmüştür. İl Stratejik Planı hazırlanması sürecinde Doğu Marmara Kalkınma Ajansı tarafından 2010 yılında açılmış Teknik Destek Programına başvurulmuş ve Ajans tarafından plan çalışmalarına yönelik teknik destek sağlanmıştır.

Planlama sürecinde katılımçılığın en somut gözlemlendiği nokta, planın stratejik amaç ve hedeflerle faaliyetler kısmının kurum görüşleri doğrultusunda şekillendirilmesi ve ilgili tüm kuruluşların katılımlarının sağlanmasıdır. Ayrıca planlama ekibinin farklı kurumlardan seçilerek aktif planlama döneminde rol almaları da katılımçılık adına oldukça ileri düzey bir göstergedir. Bu stratejik planda katılımçılık üzerinde özellikle durulmasının bir nedeni de kuruluşun etki-

leşim içinde olduğu tarafların görüşlerinin dikkate alınması yolu ile stratejik planın sahiplenilmesinin

sağlanması ve böylece planın uygulama şansının artırılma çabasıdır.

STRATEJİLERİN BELİRLENMESİ

Stratejilerin belirlenmesi sürecinde temel olarak; geçmiş dönem planının performans izleme süreci ile bu süreçten ortaya çıkan sonuçlar, ilgili tüm kamu kurum ve kuruluşlarından gelen görüşler ve hedefler, ilin mevcut durum analizinden ortaya çıkan tablo ve yeni belirlenecek strateji ve faaliyetlerin performans kriterlerinin sağlıklı bir şekilde ölçülebilmesi kriterleri dikkate alınmıştır. Hedeflenen noktaya gitmekteki en önemli girdinin mevcut durum olduğu

kabulünden hareketle stratejiler; bağlantılı bir şekilde ortaya koyulmuş olan il mevcut durum analizine dayandırılarak, kurum görüşleri çerçevesinde, planın son bulunduğu tarihte de en verimli şekilde değerlendirilebilecek yapıda belirlenmiştir.

Ayrıca tüm bu çerçeve kapsamında belirlenen stratejiler ile Yalova ili için benimsenmiş olan vizyona ulaşma hedefi güdülmüştür.

1.5 STRATEJİK PLANIN UYGULANMASI ve İZLENMESİ

Stratejik amaçlar ile bunların altında yer alan hedef ve faaliyetlerin saptanmasında, plan süresinin sonunda hazırlanacak olan performans raporu göz önüne alınarak ölçülebilir faaliyetler tasarlanması konusunda çaba gösterilmekle birlikte, tüm ölçüm kriterlerinin ölçülebilir olması her zaman beklenen

bir durum değildir. Zaten hâlihazırda ölçülebilir olarak tasarlanmış faaliyetlerin uygulanmasının izlenmesinde nicel ölçüm yapılabilecektir. Bununla birlikte sonuç değerlerinin nicel olarak ölçülmesinin olası olmadığı durumlarda da uygun performans ölçütleri geliştirilecektir.

YALOVA İLİ
MEVCUT
DURUM ANALİZİ

2.1 YALOVA'NIN TARİHÇESİ

Yörede yerleşimin Neolitik Çağ'da (M.Ö. 8.000-5.500) başladığı tahmin edilmektedir. Yalova'nın kuruluşu ile ilgili kesin bilgiler olmamakla beraber, M.Ö. 7. yüzyılda Trakya'dan Küçük Asya'ya geçerek Marmara Denizi'nin doğusunda bir krallık kuran Bithynialılar (Bitinyalılar) tarafından bir yerleşim yeri olarak kurulduğu tahmin edilmektedir.

Bithynialılar Marmara Denizi'nin doğu kıyılarına yerleştiklerinde, Yalova bölgesi de Bithynia Krallığı topraklarına katılmıştır. Bithynia bölgesi ve diğer Anadolu antik bölgelerini gösteren harita Şekil-1'de görülmektedir. Haritadan da görüleceği üzere, şimdiki Yalova, Bursa, Bilecik, Kocaeli, Sakarya, Düzce, Bolu, Zonguldak, Bartın, Karabük ve İstanbul'un asya yakası M.Ö. 6. yüzyılda Bithynia Krallığı toprakları arasında görülmektedir.

Roma İmparatorluğu'ndan kaçan Kartaca Kralı Hannibal, Bithynia Kralı 1. Prusias'a sığınmıştır. Hannibal, 1. Prusias'a armağan olarak Prusa od Olympum (Bursa) kentini kurmuştur. M.Ö. 74'te Roma İmparatorluğu yönetimine giren Yalova ve yöresi, M.S. 395 yılında Roma İmparatorluğu ikiye ayrılınca Doğu Roma yani Bizans İmparatorluğu sınırları içinde kalmıştır.

Bugünkü Yalova Kaplıcaları'nın tarih içinde önemli bir yeri bulunmaktadır. M.Ö. 1200 yıllarında bir yer sarsıntısı ile meydana geldiği tahmin edilen Termal İlçesi'ndeki Kurşunlu Hamamı'nın dış duvarlarında kuvvet tanrısı Herakles (Herkül), sağlık tanrısı Asklepios, sıcak su ve sağlık perileri olan Nemfler'in kabartmaları görülmektedir.

Termal'in Bizans İmparatorluğu döneminde imparatorların dinlenme ve tedavi yeri olarak büyük üne sahip olduğu bilinmektedir. Bizans İmparatorluğu'ndan sonra Selçukluların yönetimine giren Yalova bölgesi, Haçlı Seferleri sırasında yakılıp yıkılmıştır. Yalova, Evliya Çelebi'nin Seyahatnamesi'nde Kara Yalovaç, Kâtip Çelebi'de ise Yalakabad ve Yaliova adlarını almaktadır. O dönemlerde Yalova ismi-

Şekil-1 Anadolu Antik Bölgeleri
Kaynak: www.arkeolojidunyasi.com

M.Ö. 377-327 yılları arasında, Büyük İskender'in Bithynia'ya atadığı komutanı Kalas'ı mağlub eden Bithynialılar, onları topraklarından atmışlardır.

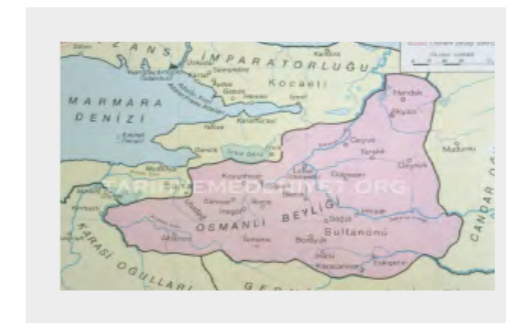
M.Ö. 230-182 yılları arasında hüküm süren 1. Prusias zamanında Kios (Gemlik) ve Myrilia (Mudanya) ve Yalova bölgesi Makedonya Kralı 5. Philip'e armağan olarak verilmiştir

nin verildiğini de görmekteyiz. Bu isimler 19. yüzyılda, yörede kırk gün kalıp tetkiklerde bulunan ünlü tarihçi Hammer tarafından da doğrulanmaktadır.

Friglerden Bithynialılara, Selçuklulardan Bizanslılara kadar çeşitli milletlerin yaşamış olduğu Yalova bölgesi, 1326 yılında Osmanlı Devleti Komutanı Gazi Abdurrahman tarafından fethedilmiş ve ebedi Türk yurdu haline gelmiştir. Osmanlı Beyliği'nin Osman Gazi zamanındaki yani 1323 yılındaki topraklarını gösteren harita Şekil-2'de görülmektedir.

Şekil-3'deki haritada ise Osmanlı Beyliği'nin 1323-1362 yılları arasındaki toprak kazanımını görülmektedir. Haritadan da görüleceği üzere, Osmanlı Beyliği Orhan Gazi zamanında yani 1323-1362 yılları arasında egemen olduğu toprakları yaklaşık olarak 3 kat arttırmış ve Yalova bölgesi de beylik sınırları içerisine katılmıştır.

Eski devlet sınırları incelendiğinde, Yalova'nın 1530 yıllarında İzmit Vilayeti'ne (Liva) bağlı bir kasaba (Yalak-Abad) olduğu görülmektedir. Yalova, 1867 yılında Bursa Merkez Sancağı'na bağlı bir kaza iken, 1901'de bağımsız İzmit Sancağı'na bağlanmıştır. Kurtuluş Savaşı sırasında Yunan askerî birliklerince

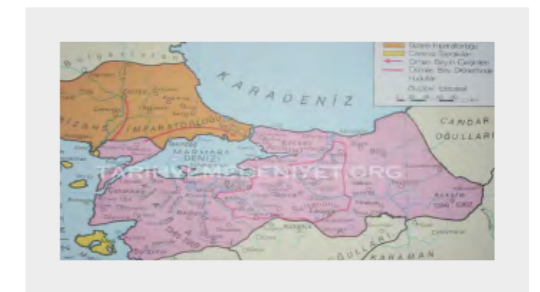

Şekil-2 1323 Yılında Osmanlı Beyliği
Kaynak : www.tarihvedenediyet.org

işgal edilen Yalova, verdiği büyük mücadele ile 19 Temmuz 1921 tarihinde düşman işgalinden kurtulmuştur. 02 Haziran 1929'da Atatürk'ün isteği üzerine çıkarılan bir kanun gereğince, ilçe yapılarak İstanbul İli'ne bağlanmıştır. Kurtuluş Savaşı sonrasında 19 Ağustos 1929 tarihinde ilk defa Yalova'ya gelen Cumhuriyetimizin kurucusu büyük önder Atatürk, Termal'in yeniden inşasını sağlamıştır. Atatürk, 22 Ocak 1938 tarihinde açılan Termal Otel'i'nin ilk konduğu olmuş ve 9 gün süreyle Yalova'da kalmıştır.

1929 yılında yapılan Millet Çiftliği'nin yapılış sırasında, ikinci kata gelindiğinde, batıda bulunan ağacın kesileceğini gören Atatürk, yapının temelini biraz doğuya alarak binayı kaydırmış ve ağacın kesilmesini engellemiştir. Bu nedenle köşk, Yürüyen Köşk olarak anılmaktadır.

Atatürk'ün, "Kurtuluşa öncü" ve "Benim Kentim" olarak bahsettiği Yalova, adeta yazlık başkent haline gelmiş ve yine Atatürk'ün isteği üzerine 1930 yılında İstanbul'un ilçeleri arasına katılmış, 1995 yılında ise İstanbul İli'nden ayrılarak il yapılmıştır. Bursa'nın Gemlik İlçesi'ne bağlı Armutlu Beldesi ile Kocaeli'nin Karamürsel İlçesi'ne bağlı Altınova Beldesi ilçe yapmak suretiyle il sınırları içerisine alınmıştır.

Şekil-3 1362 Yılında Osmanlı Beyliği
Kaynak : www.tarihvedenediyet.org

2.2 COĞRAFİ KONUMU, BİTKİ ÖRTÜSÜ VE İKLİMİ

Armutlu Yarımadası'nın kuzey kıyısı ile Samanlı Dağları'nın kuzey eteklerine kurulmuş olan Yalova İli, Türkiye'nin Kuzeybatısında ve Marmara Bölgesi'nin Güneydoğu kesiminde, 28° 45' ve 29° 35' Doğu Boyamları, 40° 28' ve 40° 45' Kuzey Enlemi arasında yer almaktadır. Kuzeyinde ve batısında Marmara Denizi, doğusunda Kocaeli İli, güneyinde Bursa İli ile Gemlik Körfezi yer almaktadır. İlin denizden yüksekliği 2 metre, en yüksek noktası 926 metredir. Yüzölçümü 847 km'dir. Yüzölçümü bakımından Türkiye'nin en küçük ili olan Yalova İli'nin kıyıları girintili ve çıkıntılı bir özellik göstermez. Sahil şeridi dar olmakla birlikte, doğal plaj özellikleri göstermektedir. Yalova, doğu kıyılarındaki düzlükler dışında dağlık bir araziye sahiptir. Bölgenin güneyi; batıdan doğuya doğru İzmit-Sapanca arasında Kocaeli Sıradağları ile birleşen Samanlı Dağları'yla kaplanmış durumdadır ve ilin başlıca dağları da Samanlı Dağları'dır. Bu dağlar Yalo-

va'nın güneyinde bulunmaktadır. Birçok tepenin bulunduğu bu dağlık arazide Samanlı Dağları'nın en yüksek noktası Beşpınar Tepesi'dir. (926 m.) Armutlu, Taz Dağı'nın (867 m.) batıya doğru devam eden eteklerinde kurulmuştur.

Şekil-4 Yalova İli'nin Fiziki Haritası ve Yükseklik Kademeleri

Kaynak : Yalova Belediyesi

“ Yalova İli'nin fiziki haritası ve yükseklik kademelerini gösteren harita Şekil-4'de görülmektedir. Haritadan da görüleceği üzere, ilin en yüksek noktaları güney ve güneybatı kesimleridir. ”

Bu ormanlar il yüzölçümünün %58'ini kaplamaktadır. Armutlu Yarımadası'nın orta kısımları daha çok meşe ağaçlarının hakim olduğu bir ormanlık alana sahiptir. Orman örtüsünün bileşimine giren unsurların büyük bir kısmı Karadeniz kıyı silsilesinin

florasına dahildir. Bir kısmı ise Akdeniz florasının (bitki varlığı) türleri olarak bu kısma sokulmuştur. Karakteristik türlerin bir araya geldiği kısımlardaki maki topluluğu da buna eklenebilir. Ormanlık alanlarda genellikle kayın, meşe, gürgen, kızılçık,

kestane ve ihlamur ağaçları görülmektedir. Yalova'daki ormanlardan, çevrenin odun ve kereste ihtiyacı da karşılanmaktadır.

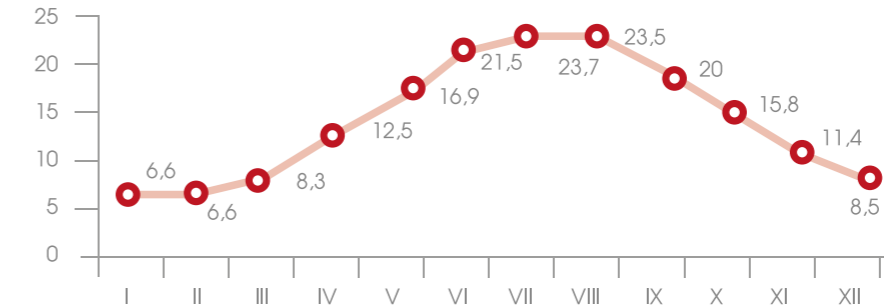
Yalova İli'nin iklimi, Makro-klima tipi olarak, Akdeniz ve Karadeniz iklimleri arasında bir geçiş niteliği taşımaktadır. Kimi dönemlerde de karasal iklim özelliklerini yansıtmaktadır. İlde yazlar kurak ve sıcak, kışlar ılık ve bol yağışlıdır. 30 yıllık rasat bilgile-

rine göre, Yalova'da yıllık ortalama sıcaklık değeri 14,6 °C'dir. En soğuk ay ortalama sıcaklığı 6,6 °C, en sıcak ay ortalama sıcaklığı 23,7 °C'dir. Yalova'da aylık ortalama sıcaklık değerleri Şekil-5'te görülmektedir. 1975-2008 yılları arasında tutulan ortalama değerlere göre, en soğuk aylar Ocak ve Şubat ayları, en sıcak ay Temmuz ayı olarak tespit edilmiştir.

İlin bitki örtüsünü makiler ve ormanlar oluşturmaktadır. Yalova'nın güneyindeki dik yamaçlar tümüyle gür bir orman örtüsüyle kaplıdır. Geniş yapraklı ağaçların hakim olduğu bu kısımda, iğne yapraklı ağaçlar oldukça azdır.

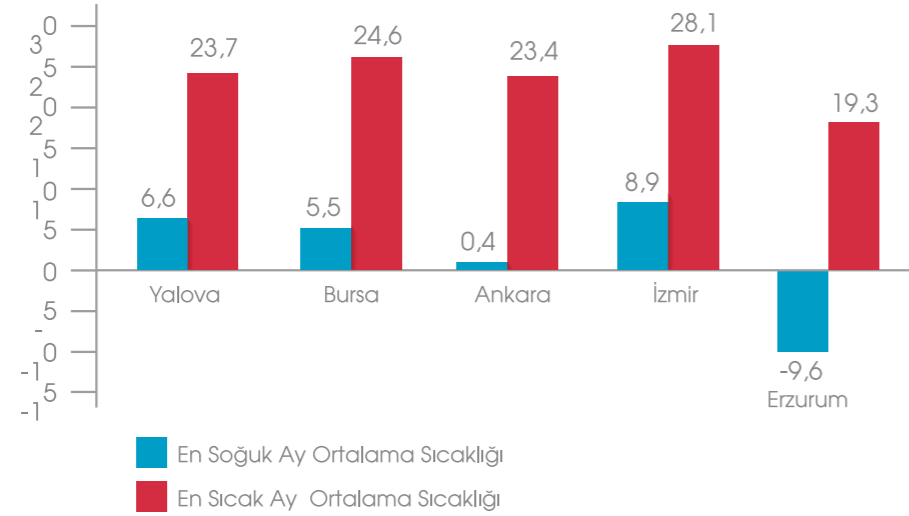
YALOVA İLİNDE AYLIK ORTALAMA SICAKLIK °C (1975-2008)

Şekil-5 Yalova İli'nde Aylık Ortalama Sıcaklık °C (1975-2008)
Kaynak: Devlet Meteoroloji İşleri Genel Müdürlüğü

1975-2008 yılları arasındaki ortalamalara göre, Yalova İli ve bazı illerimizin en soğuk ve en sıcak ay ortalama sıcaklık değerlerinin gösterildiği Şekil-6'ya bakacak olursak; Yalova İli'nin en soğuk ay ortalama sıcaklığının, Bursa, Ankara ve Erzurum illerinden daha yüksek, İzmir İli'nden ise daha düşük olduğu görülmektedir.

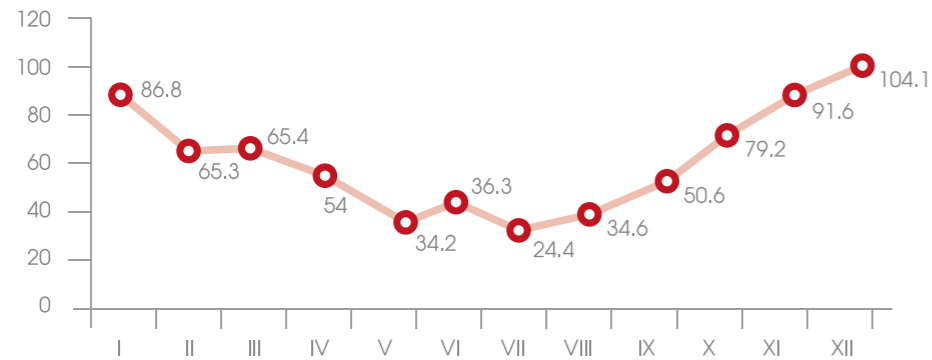
YALOVA İLİ BAZI İLLERİMİZDEN SOĞUK VE EN SICAK AY ORTALAMA SICAKLIĞI

Şekil-6 Yalova İli ve Bazı İllerimizde En Soğuk ve En Sıcak Ay Ortalama Sıcaklığı °C (1975-2008)
Kaynak: Devlet Meteoroloji İşleri Genel Müdürlüğü

İlde kar yağışlı günlerin ortalama sayısı 10,6, karla örtülü günlerin ortalama sayısı da 5,2'dir. İlde deniz suyu sıcaklığı, en yüksek olduğu Ağustos ayında 22,9 °C, en düşük olduğu Şubat ayında da 7,4 °C'dir. Yine 1975-2008 yılları ortalamasına göre yıllık ortalama yağış miktarı 726,5 mm. olarak tespit edilmiştir. Yalova'da aylık ortalama yağış miktarı Şekil-7'de görülmektedir. Şekilden de görüleceği üzere, en yağışlı aylar Aralık, Kasım ve Ocak ayları, en az yağışlı aylar ise Temmuz, Mayıs ve Ağustos ayları olarak tespit edilmiştir.

YALOVA İLİ'NDE AYLIK ORTALAMA YAĞIŞ MİKTARI (mm) 1975-2008

Şekil-7 Yalova İli'nde Aylık Ortalama Yağış Miktarı (mm) (1975-2008)
Kaynak: Devlet Meteoroloji İşleri Genel Müdürlüğü

Konu ile ilgili tüm meteorolojik bilgiler Tablo-1'de görülmektedir.

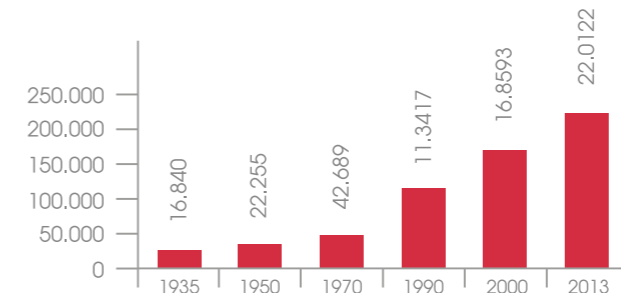
METEOROLOJİK BİRİMLER	VERİLER	METEOROLOJİK BİRİMLER	VERİLER
Yıllık Ortalama Sıcaklık	14,6	En Yağışlı Aylar (mm)	Aralık-Kasım-Ocak
En Soğuk Ay Ortalama Sıcaklığı	6,6	En Az Yağışlı Aylar (mm)	Temmuz-Mayıs-Ağustos
En Sıcak Ay Ortalama Sıcaklığı	23,7	Ortalama Kar Yağışlı Gün Sayısı	10,6
Yıllık Ortalama Yağış Miktarı (mm)	726,5	Ortalama Karla Örtülü Gün Sayısı	5,2
En Yüksek Sıcaklık	45,4 (13/07/2000)	En Yüksek Kar Örtüsü Kalınlığı	39 cm. (20/02/1985)
En Düşük Sıcaklık	-11,0 (22/02/1985)	Günlük En Çok Yağış Miktarı (mm)	181,9 (10/09/1981)
Ortalama Güneşlenme Süresi (saat)	5,58	En Hızlı Rüzgar	82,1 km/h (27/02/1989)
Ortalama Yağışlı Gün Sayısı (Yıllık)	120,2	Yıllık Ortalama Nem Oranı	%76

Kaynak: Devlet Meteoroloji İşleri Genel Müdürlüğü

2.3 NÜFUS DURUMU

Cumhuriyet döneminde Yalova'nın nüfusu 1927-2013 yılları arasında yapılan bütün nüfus sayımlarında kesintisiz olarak artmıştır. Bununla birlikte ilde nüfus artış hızının istikrarlı olduğu pek söylenemez. Yalova'nın nüfusu bir süreliğine 17 Ağustos 1999 Doğu Marmara Depremi'nden etkilenmiş ve nüfus artış hızı azalmıştır. Ancak bu durum fazla uzun sürmemiştir. Yalova nüfusunun 1935-2013 yılları arasındaki değişimi Şekil-8'de görülmektedir. 1935 yılında 16.840 olan Yalova nüfusu, 1970 yılında 42.589'a, 2013 yılında da 220.122'ye yükselmiştir. Başka bir deyişle Yalova nüfusu 1935-2013 yılları arasında yaklaşık olarak 13 kat artmıştır.

YALOVA NÜFUSUNUN DEĞİŞİMİ

Şekil-8 Yalova Nüfusunun Değişimi (1935-2013)
Kaynak: Başbakanlık TÜİK ADNKS Sonuçları, 2013

Yalova İli devamlı göç alan bir ilimizdir. Nüfus yapısı büyük ölçüde Karadeniz kökenli ve Balkan göçmeni vatandaşlarımızdan oluşmaktadır. Türkiye'nin her bölgesinden göç almakla beraber, il olmasının da etkisiyle özellikle Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nden aldığı göçlerle son yıllarda nüfusta büyük bir artış yaşanmış, 17 Ağustos 1999 Doğu Marmara Depremi ile bu göç bir ölçüde azalmıştır. Kurtuluş Savaşı döneminde Kafkasya ve Balkanlar, Cumhuriyet döneminde ise Türkiye'nin her bölgesinden göçlerin olması ve son yıllarda da

Güneydoğu Anadolu Bölgemizden yoğun göçlerin olması, nüfusun oldukça farklı gelir düzeyine sahip insanlardan oluşmasına ve Yalova'nın farklı bir kültürel ve kozmopolit yapıya bürünmesine yol açmıştır.

İlin doğal ve göçlerden meydana gelen nüfus artışlarına paralel olarak, inşaat sektöründe hızlı gelişme görülmüştür. Yalova'nın İstanbul'un turistik banliyösü konumunda olması nedeniyle ilde önemli sayıda yazlıkçı bulunmaktadır.

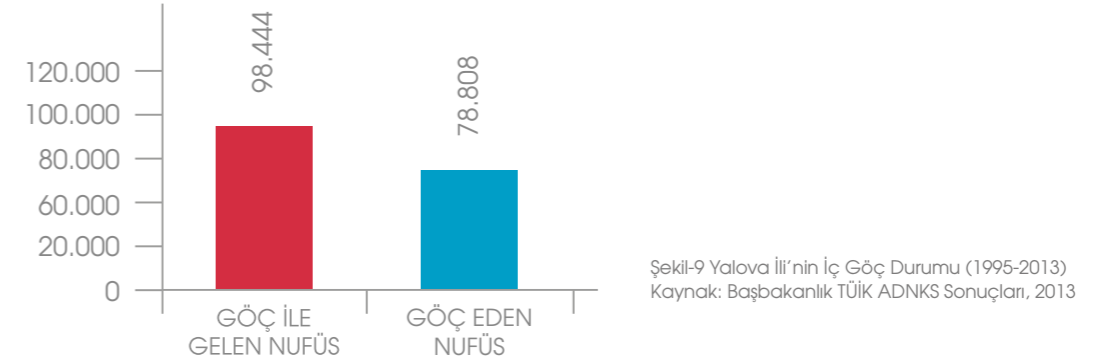
Yalova İli ve ilçelerinin nüfus dağılımı Tablo-2'de görülmektedir.

İLÇE	NÜFUS (2013)	KM'YE DÜŞEN NÜFUS	KENT NÜFUSU 2013(%)
MERKEZ İLÇE	124.018	756	84,5
ALTINOVA	23.567	248	19,3
ARMUTLU	8.562	35	69,6
ÇINARCIK	27.384	145	47,5
ÇİFTLİKKÖY	30.784	263	77,5
TERMAL	5.807	129	50,1
TOPLAM	220.122	260	70,4

Kaynak: Başbakanlık TÜİK ADNKS Sonuçları, 2013

2013 yılı itibarıyla nüfus yoğunluğu km'ye 260 kişi olup, bu yoğunluk 98 kişi olan Türkiye ortalamasının yaklaşık 2,6 katına denk gelmektedir. İlin 220.122 kişi olan toplam nüfusunun 110.142'si erkek, 109.980'i ise kadındır. Nüfus büyüklüğü açısından ildeki ilk üç yerleşim merkezi; Yalova (104.737 nüfus), Çiftlikköy (23.858 nüfus) ve Çınarcık (13.004 nüfus) olarak sıralanmıştır.

İlde nüfus artış hızının yüksek seyretmesinin en önemli nedeni, göç ile gelen nüfus miktarının yüksekliğidir. 1995-2013 yılları arasında Yalova İli'ne toplam 98.444 kişi göç ederek gelmiş, aynı dönemde 78.808 kişi ise ilimizden başka illere göç etmiştir. Bu dönemde ilimize göç edenlerin toplam il nüfusu içerisindeki oranı %44,7'ye ulaşmıştır.

2.4 İLİN İDARİ YAPISI

İl Yönetimi

Türkiye Cumhuriyeti coğrafi şartlar ve kamu hizmetlerinin etkin ve verimli yürütülebilmesi bakımından kademeli olarak illere, iller de ilçelere bölünmüştür.

Yalova 06 Haziran 1995 tarih ve 22305 Sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 550 Sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile il haline getirilen Yalova'da, merkez ilçe dışında Altınova, Armutlu, Çiftlikköy, Çınarcık ve Termal olmak üzere 5 ilçe mevcuttur. İlimizde toplam 14 Belediye ve 43 köy bulunmaktadır. İl yönetimi, merkezi yönetimin bir uzantısı ve temsilcisidir. İl genel

yönetiminin başı olan vali, ilde devlet kamu tüzel kişiliğini temsil etmektedir. Vali, tek tek her bakanlığın temsilcisi olduğu gibi, devletin birincil yürütme organı olan Bakanlar Kurulu'nu da bir bütün olarak temsil etmektedir.

Yalova Valiliği'nin bünyesinde bakanlıkların taşra teşkilatları bulunmaktadır. Bu teşkilatlar genellikle il müdürlükleri şeklinde örgütlenmişlerdir. İlgili bakanlıkların il müdürlüklerinden başka, Valiliğin bazı birimleri de il genel idare kurulları içerisinde sayılmaktadır.

İlçe Yönetimi

İller gibi ilçeler de merkezi yönetimin idari bölünmesi içerisinde yer almaktadır. Yalova İli'nde merkez ilçe ile birlikte toplam 6 adet ilçe bulunmaktadır. İstanbul'a bağlı bir ilçe olan Yalova'nın il statüsünü kazanması ve Armutlu, Altınova, Çınarcık, Çiftlikköy ve Termal beldelerinin

ilçe yapılarak Yalova İli'ne bağlanması ile, eski Yalova ilçesinin bir kısmı Yalova İli'nin yeni merkez ilçesi olmuştur. Merkez ilçede 2 adet belediye ve 11 adet köy bulunmaktadır. Altınova ilçesi, Kocaeli Körfezi'nin en dar yeri olan bölgede bulunmaktadır. Son derece verimli topraklara sahip bir ilçedir. Hersek

Deltası'nda, güneye doğru yükselen ve Samanlı Dağları'na ulaşan bir bölgede kurulu olan ilçede en önemli akarsu Yalakdere'dir. Her çeşit meyve ve sebzenin yetiştiği şirin bir ilçe olan Altınova'da çiçekçilik de ön plana çıkmış, hem saksı çiçekçiliği hem de dış mekân bitki ve çiçekçiliği geniş çapta bir sektör haline gelmiştir.

Armutlu ilçesi, Marmara Denizi'nin doğusunda, Gemlik Körfezi'nin kuzeyinde yer almaktadır. Gemlik'e 37 km, Yalova İl merkezine ise 55 km'lik karayolu ile bağlı olan Armutlu'nun Mudanya ve İstanbul ile denizyolu bağlantısı da mevcuttur. İlçe topraklarının büyük bölümü dağlıktır ve ormanlarla kaplıdır. İlçedeki başlıca akarsulardan biri olan Armutlu Deresi'nin meydana getirdiği düzlük, ilçe arazisinin en verimli sahalarını oluşturmaktadır. İlçedeki diğer önemli akarsu ise Kaledere'dir. İlçede Samanlı Dağları, Bozburun'a kadar batıya doğru uzanmaktadır. Bölgedeki en önemli yükseltiler şunlardır: Kartlık Dağı (868 m.), Taz Dağı (867 m.), Samanlı Dağı (867 m.) ve Erikli Dağı (838 m.)

Çınarcık ilçesi, Yalova merkez ilçesi ve Armutlu ilçesi arasında, Yalova merkeze 16 km, Bursa'ya 82 km ve İstanbul'a karayolu ile 172 km uzaklıkta olan şirin

ve turistik bir ilçedir. İlçenin güneyi ve batısı dağlar ve ormanlarla kaplıdır. Başlıca akarsular, Kocadere, Teşvikiye Deresi, Koru Deresi, Çapana Deresi ve Ay Deresi olarak belirtilebilir. İlçe merkezi, Samanlı Dağları'nın kuzey yamacında, kıyı şeridinde yer almaktadır. Güney kesimler dağlık olduğundan, yerleşim doğu-batı doğrultusunda gelişmiştir.

Çiftlikköy ilçesi, Yalova Kent merkezine 5 km uzaklıkta bulunmaktadır. Yalova-İzmit devlet karayolu üzerinde bulunan ilçe, Yalova'nın doğusunda, Marmara Denizi'nin güneyinde ve Altınova ilçesinin batısında yer almaktadır. Çiftlikköy adı, 1932 yılında Atatürk tarafından verilmiştir. Eski adı Kadı Çiftliği de bu şekilde kaldırılmıştır. Atatürk'ün gelip kahve içtiği ve bir müddet dinlendiği ev korunmaktadır.

Termal ilçesi, Armutlu Yarımadası'nın kuzey kıyası ile Samanlı Dağları'nın kuzey eteklerinde kuruludur ve Yalova merkezinin güneybatısında yer almaktadır. Termal ilçesi adını Samanlı Dağları'nın kuzey yamacında vadi içinde kurulmuş olan Termal Kaplıcaları'ndan almıştır. Termal ilçesinin en önemli akarsuyu, kaplıcaların içinden geçen Ferhad Deresi'dir. Ferhad Deresi, Yalova'nın en büyük akarsuyu olan Sellimandıra Deresi'ne akmaktadır.

2.5 SOSYO-KÜLTÜREL YAPI

Kurtuluş Savaşı döneminde Kafkasya ve Balkanlar, Cumhuriyet döneminde ise Türkiye'nin her bölgesinden göçlerin olması ve son yıllarda da Güneydoğu Anadolu Bölgemizden yoğun göçlerin olması, nüfusun oldukça farklı gelir düzeyine sahip insanlardan oluşmasına ve Yalova'nın farklı bir kültürel ve kozmopolit yapıya bürünmesine yol açmıştır.

Yalova İli devamlı göç alan bir ildir. Türkiye'nin her

bölgesinden göç alması sonucunda özellikle il olmasının da etkisiyle son yıllarda nüfusta büyük bir artış yaşanmaktadır.

Yalova, birçok dünya kentleriyle kardeş şehir statüsünde bulunmaktadır. Yalova'nın sosyo-kültürel anlamda kardeş şehir olduğu ülkeler ve şehirleri şunlardır: Almanya'dan "Bad Godesberg", Japonya'dan "Tonami", Çin'den "Panjin", Rusya Federasyonu özerk cumhuriyeti Dağıstan'dan

"Mahaçkale", K.K.T.C.'nden "Geçitkale" ve Güney Kore'den "Suwon", Bulgaristan'dan "Burgaz", Romanya'dan "Mecidiye" ve Ukrayna Kırım Özerk Cumhuriyeti'nden "Karasubazar" kentleri.

Yalova'da çeşitli kültür ve sanat dernekleri bulunmakta ve bu dernekler kentin kültür ve sanat hayatında önemli rol oynamaktadır. Kültür ve sanatla ilgilenen sivil toplum kuruluşları, Yalova Kent Meclisi Kültür ve Sanat Komisyonu çatısı altında; kentin kültür ve sanat hayatının geliştirilmesine yönelik ortaklık anlayışıyla birlikte fikir ve projeler üretmektedirler. Bu derneklerden bazıları şunlardır.

TUFAG (Turizm, Folklor, Araştırma ve Geliştirme Derneği): TUFAG, 1984 yılında folklor araştırmaları ve halk oyunları çalışmalarını yapmak amacıyla kurulmuş ve kuruluşundan bu yana önemli başarılarla imza atmıştır. Etkinliklere her yıl 10-12 ülke iştirak etmekte ve 500-600 civarında yabancı misafiri Yalova'ya ziyaret etmektedir.

YAFEM (Yalova Folklor Eğitim Merkezi): 1988 yılında Türk Folklorunun gelişimine katkıda bulunmak amacıyla; folklor araştırmaları yapmak, bu konuda eğitim çalışmaları gerçekleştirmek ve Türk Folklorik zenginliklerini gençlere sevdirmek üzere kurulan dernek; bu yönde çeşitli çalışmalar yapmış, Yalova'nın özellikle Türk Cumhuriyetleri ve Türk Toplulukları nezdinde tanınmasını sağlamıştır.

Kuzey Kafkas Kültür Derneği: 1979 yılında kurulan derneğin amacı; Yalova nüfusunun önemli bir bölümünü oluşturan Kafkas Halklarının örf, adet, folklor ve kültür değerlerinin geliştirilmesini sağlamak ve Yalova'nın kültür hayatına katkıda bulunmaktır.

GÜSAD (Güzel Sanatlar Derneği): 1995 yılında her yaşta insanı güzel sanatların herhangi bir dalında yetiştirmek ve üretici kılmak amacıyla kurulmuştur. Dernek tarafından Güzel Sanatlar ve Eğitim Fakülteleri yetenek sınavlarına hazırlık, resim, kumaş boyama, hat, çini boyama ve ebru sanatı gibi çok

çeşitli kurslar düzenlenmektedir.

YASAD(Yalova Sanat Tiyatrosu Derneği): 1989 yılında kurulan dernek tarafından çeşitli tiyatro çalışmaları yapılmakta ve özellikle kadın, çocuk ve gençlere yönelik tiyatro eğitimi verilmektedir.

Yalova İli'nde başta Yalova Kurtuluş Şenlikleri olmak üzere, çeşitli gün ve haftalarda kültürel ve sanatsal etkinlikler yapılmaktadır. Kurtuluş Şenlikleri kapsamında her yıl Temmuz ayı başından Ağustos ayının sonuna kadar çeşitli etkinlikler düzenlenmektedir. Bu etkinlikler arasında uluslararası şiir organizasyonları, sergiler, söyleşiler, sportif etkinlik ve yarışmalar, halkoyunları gösteri ve yarışmaları ve halk konserleri gibi çok çeşitli etkinlikten bahsetmek mümkündür.

Yalova İl Halk Kütüphanesi'nde toplam 27.403 adet kitap mevcut olup, 2013 yılında 11.622 okuyucuya hizmet verilmiştir. Safalı Yılmaz Tüzünataç Çocuk Kütüphanesi'nde ise toplam 9.137 adet kitap mevcut olup, 2013 yılında 5.282 okuyucuya hizmet verilmiştir.

Yalova İli genelinde toplam 435 adet dernek bulunmaktadır. Toplam üye sayısı 27.227'dir. Kamu yararına faaliyette bulunan dernek ve şube sayısı da 19'dur.

2.6 EĞİTİM DURUMU

İlimizdeki okul, öğrenci ve derslik durumu Tablo-3'de görülmektedir.

YALOVA İL GENELİ		OKUL SAYILARI	ÖĞRENCİ SAYILARI	DERSLİK SAYILARI	ŞUBE SAYILARI
BAĞIMSIZ ANAOKULU	RESMİ	9	719	34	38
	ÖZEL	4	113	15	9
ANASINIFI	RESMİ	55	1818	79	104
	ÖZEL	3	131	11	8
	TOPLAM	13	2781	139	159
İLKOKUL	RESMİ	53	11890	703	563
	ÖZEL	3	470	33	25
	TOPLAM	56	12360	736	588
ORTAOKUL	RESMİ	52	11590	313	514
	ÖZEL	3	579	43	28
	TOPLAM	55	12169	356	542
AKADEMİK LİSE	RESMİ	9	4918	196	211
	ÖZEL	2	227	32	14
	TOPLAM	11	5145	228	225
MESLEKİ VE TEKNİK EĞİTİM	RESMİ	13	6304	228	306
	ÖZEL	1	65	10	3
	TOPLAM	14	6369	238	309
ÖZEL EĞİTİM OKULLARI	RESMİ	5	218	30	52
	TOPLAM	5	218	30	52
GENEL TOPLAM		154	39042	1727	1875

Kaynak: İl Millî Eğitim Müdürlüğü

İlimizde 9 resmî, 4 özel anaokulu (58 adet anasınıfı bulunmaktadır) resmî 58, özel 3 ilkokul, resmî 59, özel 3 ortaokul, toplam 123 ilkokul ve ortaokul bulunmaktadır. 7 resmî, 2 özel olmak üzere 9 genel lise, 13 resmî meslekî teknik lise olmak üzere toplam

22 lise bulunmaktadır. Atatürk Bilim ve Sanat Merkezi, İbn-i Sina Otistik Çocuklar Eğitim Merkezi ve Merkez Eğitilebilir Zihinsel Engelliler Merkezi, 7 yaygın eğitim merkezi (6 Halk Eğitim Merkezi ve 1 Meslekî Eğitim Merkezi) bulunmaktadır.

18 Merkez İlköğretim Okulu'na taşınmalı eğitim uygulaması yapılmaktadır. Bu uygulama 54 vasıta ile yapılmakta olup, toplam 803 öğrenci taşınmaktadır. 12 Ortaöğretim Okulu'na 6 vasıta ile taşıma yapılmakta olup, 84 öğrenci taşınmaktadır. Özel öğretimde 12 okula 20 vasıta ile 349 öğrenci taşınmaktadır.

İlimizde Merkez İlçede 10 adet Özel Dershane, 3 adet Pansiyonlu Okul ve 14 adet Özel Öğrenci

Yurdu, Altınova İlçesi'nde 1 adet Özel Etüd Merkezi ve 1 adet özel yurt, Çiftlikköy İlçesi'nde 1 adet, Armutlu İlçesi'nde 1 adet ve toplamda 17 adet özel yurt bulunmaktadır.

İlimizde 8'i Merkez İlçede, 2'si Çınarcık'ta ve 1'i de Altınova'da olmak üzere toplam 11 adet Sürücü Kursu, 3 adet dil kursu, 2 adet özel kurs, 3 adet Özel Etüd Eğitim Merkezi ve 3 adet Özel Eğitim ve Rehabilitasyon Merkezi bulunmaktadır.

İlimiz genelindeki öğretmenlerin ilçelere göre dağılımı Tablo-4'de görülmektedir.

	MERKEZ	ALTINOVA	ARMUTLU	ÇINARCIK	ÇİFTLİKKÖY	TERMAL	TOPLAM
Kadro Sınıf Öğretmeni	392	71	28	55	73	19	638
Branş Öğretmeni	1130	120	49	131	204	32	1666
Okul Öncesi Öğretmeni	82	17	7	15	20	4	145
Ücretli Öğretmen	79	39	6	38	31	2	195
TOPLAM	1683	247	90	239	328	57	2644

Kaynak: İl Millî Eğitim Müdürlüğü

İl Millî Eğitim Müdürlüğüne bağlı kurumlarda görevli olan 23 öğretmen İlçe Millî Eğitim ve Rehberlik Merkezinde görev yapmaktadır. İlde bulunan Bilim Sanat Merkezi, İlköğretim Okullarında kayıtlı olan üstün zekâlı öğrencileri bünyesine almakta ve lise son sınıfa kadar eğitim vermektedir. Yalova İl'inde ilköğretimde öğretmen başına düşen öğrenci sayısı ortalama olarak 19 kişi, derslik başına düşen öğrenci sayısı da 22 kişidir.

Ortaöğretimde öğretmen başına düşen öğrenci sayısı ortalama olarak 16 kişi, derslik başına düşen

öğrenci sayısı da 29 kişidir.

İlimiz İlköğretim ve Ortaöğretim kurumları, Lise ve Üniversiteye giriş sınavlarında uzun yıllardır istikrarlı olarak büyük başarılar sağlamaktadır. 2010 yılı İlköğretim Okulları Seviye Belirleme Sınavında Türkiye 7. ve Yükseköğretime Giriş Sınavında 2010 ve 2011 yıllarında Türkiye 1.si olmuştur.

İlimizde 2012 yılı itibarıyla toplam 282 adet meslek edindirme kursu, 349 adet sosyal ve kültürel kurs ve 185 adet okuma-yazma kursu düzenlenmiştir.

İlde düzenlenen kurslara ait bilgiler Tablo-5'da görülmektedir.

YALOVA İL GENELİ	2012	
	KURS ADEDİ	KURSIYER SAYISI
MESLEK KURSLARI	282	4931
SOSYAL VE KÜLTÜREL KURSLAR	349	7080
OKUMA-YAZMA KURSLARI	185	1984
TOPLAM	816	13995

Kaynak: İl Millî Eğitim Müdürlüğü

Yalova Üniversitesi 31.05.2008 tarih ve 26892 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 5765 sayılı Kanun ile kurulmuştur. 416 Akademik personeli ve 9.924 öğrencisi, 5 Fakültesi, (Mühendislik Fakültesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Hukuk Fakültesi, İlahiyat Fakültesi ve Sanat ve Tasarım Fakültesi) 4 Meslek Yüksekokulu (Yalova, Armutlu, Çınarcık ve Termal Meslek Yüksekokulları) ve 2 Enstitü (Sosyal Bilimler Enstitüsü ve Fen Bilimleri Enstitüsü) ile Yalova Üniversitesi ilimizin sosyo-kültürel gelişimine büyük katkı sağlamaktadır.

Kurulduğundan bu yana eğitim ve öğretim alanında önemli gelişmeler kaydederek sürekli kendini geliştirmeye çalışan Yalova Üniversitemizin, kendi alanında ulusal ve uluslararası bilim çevrelerince saygın üniversiteler olarak konumlandırılan üniversiteler arasına girmesi konusundaki çalışmalarını destekleyecek, Sanayi ve Üniversite işbirliğini geliştirerek, Yalova ekonomisine yeni üretim ve istihdam alanları yaratarak önemli katkılar yapacağına inandığımız Teknoloji Geliştirme Bölgesini kurmak üzere, ilgili kuruluşlar olarak bir araya gelmiş ve bir kuruluş protokolü imzalanarak çalışmalara başlanmıştır. Yalova Teknoloji Geliştirme Bölgesi kuruluş yeri belirlenmiş olup, çalışmalar devam etmektedir.

Yalova İl'i'nin mevcut potansiyeli göz önünde bulundurularak, Yalova Meslek Yüksek Okulu'nda İtfaiyecilik ve Yangın Güvenliği ve Pazarlama Programlarının açılması ve öğrenci alınması hedeflenmiş ve bu iki yeni program açılmıştır.

Yalova Gençlik Hizmetleri ve Spor İl Müdürlüğü'ne ait 2 adet ışıklandırılmış sentetik çim saha, 1'er adet stadyum, spor salonu, gençlik merkezi, yelken eğitim merkezi, atış poligonu, Spor Genel Müdürlüğü'nce ilgili kurumlara tahsis yapılmış ve diğer kamu kurum ve kuruluşlarına ait, 10 adet sentetik çim saha 11 adet okul spor salonu, 8'er adet basketbol semt sahası ve tenis kortu, 1'er adet yüzme havuzu, masa tenisi salonu, karate, tekvando, güreş eğitim salonları ve 7 adet toprak saha bulunmaktadır. İl genelinde 13.869 lisanslı sporcu, 97 adet tescilli spor kulübü ve 6.823 gençlik merkezi üyesi mevcuttur.

İlimizin eğitim durumunu özetleyen istatistikî veriler Tablo-6'de görülmektedir.

EĞİTİM GÖSTERGELERİ	VERİLER
İlköğretimde Net Okullaşma Oranı	%98,70
Ortaöğretimde Net Okullaşma Oranı	%81,89
İlköğretimde 8. Sınıfa Erişim Oranı	%99,00
Okul Öncesi Eğitimden Yararlanan Çocuk Oranı (5 yaş)	%81,79
Yetişkin Okuryazarlık Oranı (15 ve üzeri yaş)	%97,38
DPY ve Bursluluk Sınavı Türkiye Derecesi (9,10,11. sınıflar)	9.
OKS-TM alanında Türkiye Derecesi (81 il arasında)	9.
OKS-MF alanında Türkiye Derecesi (81 il arasında)	10.
2010 YGS Sınavı Türkiye Genel Sıralaması	1.
2011 YGS Sınavı Türkiye Genel Sıralaması	1.
2011 SBS İl Sıralaması	18.
2011 LYS MF/TM/TS	13.
2013 YGS Türkiye Sıralaması	13.

Kaynak: İl Planlama ve Koordinasyon Müdürlüğü-İl Millî Eğitim Müdürlüğü-ÖSYM

2.7 SAĞLIK DURUMU

İlimizin eğitim durumunu özetleyen istatistikî veriler Tablo-6 (2014)'de görülmektedir.

DEVLET HASTANESİ	YALOVA DEVLET HASTANESİ	206 YATAK	22 YOĞUN BAKIM YATAK	8 KÜVÖZ
	ÇINARCIK DEVLET HASTANESİ	25 YATAK	0	0
	ARMUTLU ENTEGRE HASTANESİ	16 YATAK	0	0
YALOVA AĞIZ DIŞ SAĞLIĞI MERKEZİ		20 ÜNİT	0	0
ÖZEL YALOVA HASTANESİ		71 YATAK	10 YOĞUN BAKIM YATAK	6 KÜVÖZ
ÖZEL ATA KENT HASTANESİ		31 YATAK	3 YOĞUN BAKIM YATAK	2 KÜVÖZ
ÖZEL AKTİF FİZİK TEDAVİ VE REHABİLİTASYON HASTANESİ		27 YATAK	2 YOĞUN BAKIM YATAK	0
TOPLUM SAĞLIĞI MERKEZİ	MERKEZ, ALTINOVA, ÇİFTLİKKÖY, TERMAL, ÇINARCIK, ALTINOVA			
ALİE SAĞLIĞI MERKEZİ (26)	MERKEZ 11, ALTINOVA 4, ARMUTLU 1, ÇINARCIK 5, ÇİFTLİKKÖY 4, TERMAL 1			
SAĞLIK EVİ (11)	KILIÇ, İLYASKÖY, TOKMAK, KOCADERE, KAPAKLI, FISTIKLI HACİMEHMET, SUGÖREN, AKKÖY, ÇAVUŞÇİFTLİĞİ, FEVZİYE			
122 İSTASYON (8)	MERKEZ 3 (1 A TİPİ, 2 A2 TİPİ)	İLÇELER 5 (3 A2 TİPİ, 1 B1 TİPİ, 1 C TİPİ)		
ÖZEL TIP MERKEZİ (1)	ÖZEL DİYALİZ MERKEZİ (2)	ÖZEL MUAYENEHANE (2)		
DIŞ HEKİMİ MUAYENEHANESİ (34)	ÖZEL DIŞ POLİKLİNİĞİ (3)	DIŞ PROTEZ LABORATUARI (5)		
MİKROBİYOLOJİ LABORATUARI (1)		BİYOKİMYA LABORATUARI (1)		
ECZANE (74)	GÖZLÜKÇÜ (15)	ECZA DEPOSU (1)	MEDİKAL GAZ DEPMERK. (2)	
AÇS AP (1)	VEREM SAVAŞ DISPANSERİ (1)	MERKEZ LABORATUARI (1)		

Kaynak: Yalova İl Sağlık Müdürlüğü

İl genelinde 84 uzman hekim, 54 aile hekimi, 39 pratisyen hekim, 65 özel çalışan uzman hekim, 7 özel çalışan pratisyen hekim, 25 dış hekimi, 34 özel çalışan dış hekimi, 276 hemşire, 140 ebe ve diğer sağlık çalışanları ile birlikte toplam 1.294 personel hizmet vermektedir.

İlimizde; 206 yataklı Yalova Devlet Hastanesi ile 25 yataklı Çınarcık Devlet Hastanesi ve 16 yataklı Armutlu Entegre Hastanesi, 6 adet Toplum Sağlığı Merkezi, 26 adet Aile Sağlığı Merkezi, 11 adet Sağlık evi ve 1 adet Ağız ve Diş Sağlığı Merkezi bulunmaktadır. Ayrıca toplam 102 yataklı 2 adet Özel Hastane bulunmaktadır. 2012 yılında ise Devlet Hastanesi'nde 843.142, Aile ve Toplum Sağlığı Merkezleri'nde de 853.957 adet poliklinik yapılmıştır. 2013 yılında ise Devlet Hastanesi'nde 911.976, Aile ve Toplum Sağlığı Merkezleri'nde de 821.261 adet poliklinik yapılmıştır. İlimizde sezeryan oranı %53,3 olarak belirlenmiştir. (Türkiye geneli %37)

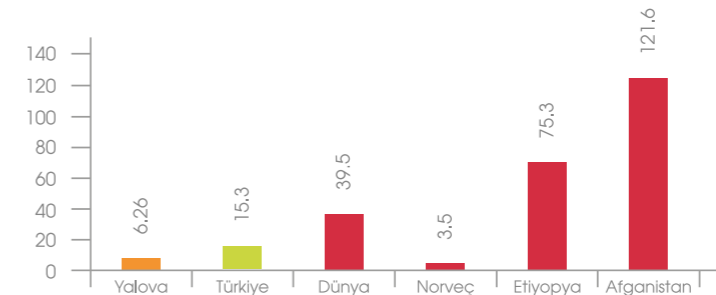
İlimiz Ekim 2008 tarihi itibarıyla Aile hekimliği pilot uygulamasına başlamıştır. 2013 yılı itibarıyla toplam Aile Hekimi sayısı 58'dir. 2010 yılında Ağız ve Diş Sağlığı Merkezi'nde toplam 81.867 adet poliklinik yapılmıştır. 2011 yılında 81.870 adet, 2012 yılında 114.429 adet, 2013 yılında da 100.339 adet poliklinik yapılmıştır. İlimiz genelinde hekim başına düşen nüfus 870, (Türkiye geneli 625) yatak başına düşen nüfus ise 606'dır. (Türkiye geneli 370) İlimiz genelinde 11.401 kişi yeşil kartlıdır. Evde sağlık hizmetleri kapsamında

2013 yılında ise 1.134 hastaya hizmet verilmiş 7.818 ziyaret yapılmıştır. İlimizde biri Komuta Merkezi olmak üzere Merkezde 3, Çınarcık'ta 2, Armutlu, Tavşanlı ve Termal'de 1'er olmak üzere toplam 8 adet 112 Acil Yardım İstasyonu bulunmaktadır.

İl Sağlık Müdürlüğü bünyesinde toplam 30 adet ambulans, 4 adet kamyonet, 10 adet binek oto, 1 adet kamyon, 2 adet pick-up ve 3 adet minibüs olmak üzere toplam 50 araç ile hizmet verilmektedir. Sağlık ocakları ve diğer sağlık kurumlarında aile planlaması hizmeti ücretsiz olarak sunulmaktadır.

İlde bebek ölüm hızı (0-1 yaş) 2012 yılı verilerine göre, ‰ 6,26 olarak tespit edilmiştir. Türkiye geneli için bebek ölüm hızı ortalaması ise ‰ 15,3 düzeyindedir. İlimiz 27 Aralık 2011 tarihinde Sağlık Bakanlığı'nca Altın Bebek Dostu İl Ünvanı ile ödüllendirilmiştir. 81 il içerisinde 30 il Bebek Dostu İl, ilimizin de içinde bulunduğu sadece 6 il ise Altın Bebek Dostu İl ünvanını almıştır. Şekil-10'da, Yalova İli ve bazı dünya ülkelerinde bebek ölüm hızı değerleri 2012 yılı rakamlarıyla verilmektedir. Yalova İli, Türkiye ve Dünya ortalaması ile az gelişmiş bazı ülkelere göre daha düşük bebek ölüm oranına sahip iken, gelişmiş ülkelere, örneğin Norveç'e göre yüksek bebek ölüm oranına sahiptir. Bebek ölüm oranının daha da düşürülebilmesi için, il genelinde sağlık sisteminin geliştirilmesine ve 0-1 yaş arası bebek kontrollerinin sıklaştırılmasına ihtiyaç duyulmaktadır.

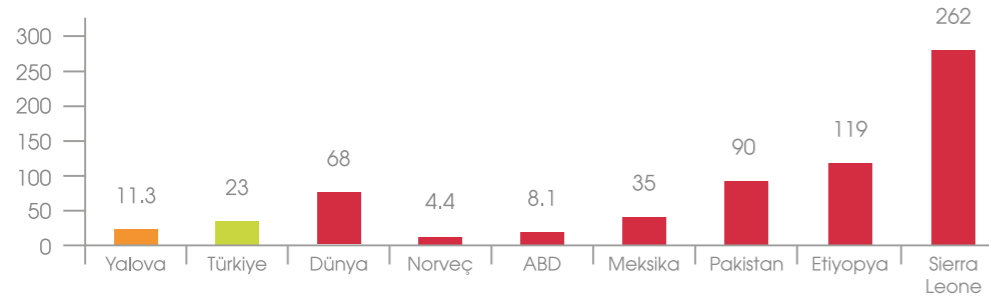
YALOVA İLİ VE BAZI ÜLKELERDE BEBEK ÖLÜM HIZI (2012) 0-1 YAŞ (%)

Şekil-10
Kaynak: CIA The World Factbook 2012
2012 World Development Indicators

İlde beş yaş altı ölüm hızı rakamlarına baktığımızda ise; 2007 yılı verilerine göre, ‰ 11,3'lük bir değer saptanmıştır. Türkiye geneli için beş yaş altı ölüm hızı ortalaması ‰ 23,0 düzeyindedir. Şekil-11'de, Yalova İli ve bazı dünya ülkelerindeki beş yaş altı ölüm hızı değerleri 2007 yılı rakamlarıyla verilmektedir. Yalova İli, Türkiye ve Dünya ortalaması ile az gelişmiş bazı ülkelere göre daha düşük beş yaş altı ölüm oranına sahip iken, gelişmiş ülkelere, örneğin Norveç ve ABD'ne göre yüksek beş yaş altı ölüm oranına sahiptir.

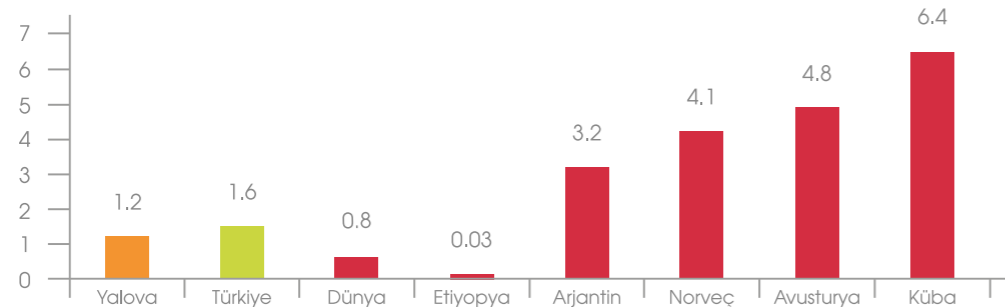
YALOVA İLİ VE BAZI ÜLKELERDE BEŞ YAŞ ALTI ÖLÜM HIZI (%) 2007

Şekil-11 Yalova İli ve Bazı Ülkelerde Beş Yaş Altı Ölüm Hızı (%) 2007
Kaynak: CIA The World Factbook 2010, 2009 World Development Indicators

İlde beş yaş altı ölüm hızı rakamlarına baktığımızda ise; 2007 yılı verilerine göre, ‰ 11,3'lük bir değer saptanmıştır. Türkiye geneli için beş yaş altı ölüm hızı ortalaması ‰ 23,0 düzeyindedir. Şekil-11'de, Yalova İli ve bazı dünya ülkelerindeki beş yaş altı ölüm hızı değerleri 2007 yılı rakamlarıyla verilmektedir. Yalova İli, Türkiye ve Dünya ortalaması ile az gelişmiş bazı ülkelere göre daha düşük beş yaş altı ölüm oranına sahip iken, gelişmiş ülkelere, örneğin Norveç ve ABD'ne göre yüksek beş yaş altı ölüm oranına sahiptir.

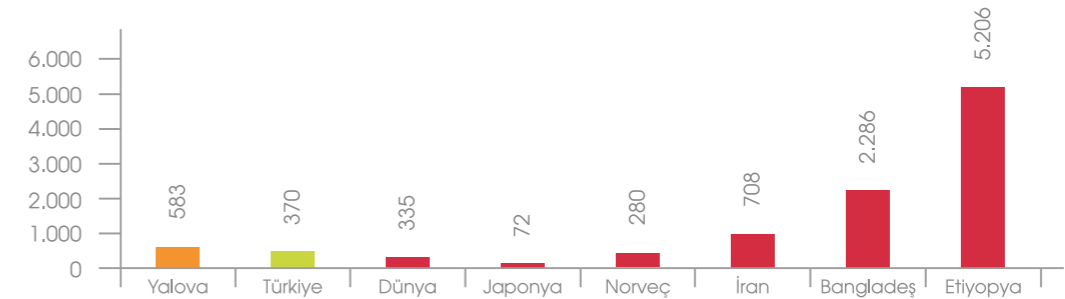
YALOVA İLİ VE BAZI ÜLKELERDE BİN KİŞİYE DÜŞEN HEKİM SAYISI 2007

Şekil-12 Yalova İli ve Bazı Ülkelerde Bin Kişiyeye Düşen Hekim Sayısı 2007
Kaynak: CIA The World Factbook 2012

Yalova İli hastane yatağı başına düşen kişi sayısı bakımından da Türkiye'nin yetersiz illerinden biridir. Hastane yatağı başına düşen kişi sayısını gösteren Şekil-13, Yalova İli'nin ve bazı ülkelerin 2012 yılı itibarıyla durumunu göstermektedir. Şekilden de görüleceği üzere, Yalova İli hastane yatağı başına düşen kişi sayısı bakımından Türkiye ve dünya ortalamasının ve gelişmiş ülkelerin oldukça altında hastane yatağına sahip bulunmaktadır. Bu konuda da il kapasitesinin geliştirilmesine ihtiyaç duyulmaktadır.

YALOVA İLİ VE BAZI ÜLKELERDE HASTANE YATAĞI BAŞINA DÜŞEN KİŞİ SAYISI (2012)

Şekil-13 Yalova İli ve Bazı Ülkelerde Hastane Yatağı Başına Düşen Kişi Sayısı (2012)
Kaynak: CIA The World Factbook 2012

İlimizin eğitim durumunu özetleyen istatistikî veriler Tablo-6'de görülmektedir.

SAĞLIK GÖSTERGELERİ	VERİLER
Hekim Sayısı	253
Hekim Başına Düşen Nüfus	870
Toplam Yatak Sayısı	363
Yatak Başına Düşen Nüfus	606
Yatak İşgal Oranı	%77,8
Dış Hekimi Sayısı	3.730
Dış Hekimi Başına Düşen Nüfus	276
Hemşire Sayısı	797
Hemşire Başına Düşen Nüfus	140
Ebe Sayısı	74

SAĞLIK GÖSTERGELERİ	VERİLER
Eczane Başına Düşen Nüfus	2.975
Toplam Sağlık Personeli Sayısı	1.294
Bebek Ölüm Hızı (0-1 yaş)	%5,80
Beş Yaş Altı Ölüm Hızı	%11,3
Toplam Doğum Sayısı	2.880
Doğum Oranı	%13,1
Ölüm Oranı	%6,5
Sağlık Personeli Yardımı ile Yapılan Doğum Oranı	%99,3
Düşük Doğum Ağırlıklı Bebek Oranı	%1,17
Aile Planlamasında Modern Yöntem Kullanım Oranı	%41,4

Kaynak: İl Planlama ve Koordinasyon Müdürlüğü-İl Sağlık Müdürlüğü

2013 yılında da 100.339 adet poliklinik yapılmıştır. İlimiz genelinde hekim başına düşen nüfus 870, (Türkiye geneli 625) yatak başına düşen nüfus ise 606'dır. (Türkiye geneli 370) İlimiz genelinde 11.401 kişi yeşil kartlıdır. Evde sağlık hizmetleri kapsamında 2013 yılında ise 1.134 hastaya hizmet verilmiş 7.818 ziyaret yapılmıştır. İlimizde biri Komuta Merkezi olmak üzere Merkezde 3, Çınarcık'ta 2, Armutlu, Tavşanlı ve Termal'de 1'er olmak üzere toplam 8 adet 112 Acil Yardım İstasyonu bulunmaktadır.

İl Sağlık Müdürlüğü bünyesinde toplam 30 adet ambulans, 4 adet kamyonet, 10 adet binek oto, 1 adet kamyon, 2 adet pick-up ve 3 adet minibüs olmak üzere toplam 50 araç ile hizmet verilmektedir. Sağlık ocakları ve diğer sağlık kurumlarında aile planlaması hizmeti ücretsiz olarak sunulmaktadır.

İlde bebek ölüm hızı (0-1 yaş) 2012 yılı verilerine göre, %6,26 olarak tespit edilmiştir. Türkiye geneli için bebek ölüm hızı ortalaması ise %15,3 düzeyindedir. İlimiz 27 Aralık 2011 tarihinde Sağlık Bakanlığı'nca Altın Bebek Dostu İl Ünvanı ile ödüllendirilmiştir. 81 il içerisinde 30 il Bebek Dostu İl, ilimizin de içinde bulunduğu sadece 6 il ise Altın Bebek Dostu İl ünvanını almıştır. Şekil-10'da, Yalova İli ve bazı dünya ülkelerinde bebek ölüm hızı değerleri 2012 yılı rakamlarıyla verilmektedir. Yalova İli, Türkiye ve Dünya ortalaması ile az gelişmiş bazı ülkelere göre daha düşük bebek ölüm oranına sahip iken, gelişmiş ülkelere, örneğin Norveç'e göre yüksek bebek ölüm oranına sahiptir. Bebek ölüm oranının daha da düşürülebilmesi için, il genelinde sağlık sisteminin geliştirilmesine ve 0-1 yaş arası bebek kontrollerinin sıklaştırılmasına ihtiyaç duyulmaktadır.

2.8 EKONOMİK DURUM

Genel Ekonomik Durum

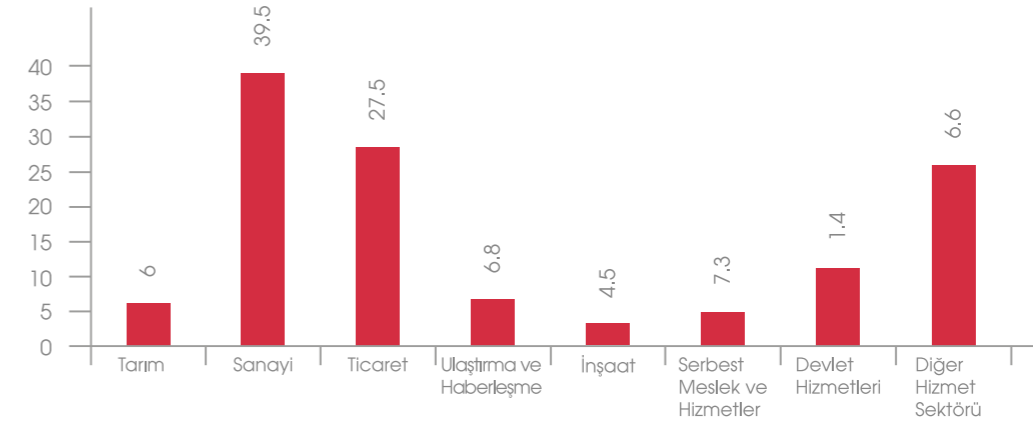
İl genelinde 84 uzman hekim, 54 aile hekimi, 39 pratisyen hekim, 65 özel çalışan uzman hekim, 7 özel çalışan pratisyen hekim, 25 dış hekimi, 34 özel çalışan dış hekimi, 276 hemşire, 140 ebe ve diğer sağlık çalışanları ile birlikte toplam 1.294 personel hizmet vermektedir.

İlimizde; 206 yataklı Yalova Devlet Hastanesi ile 25 yataklı Çınarcık Devlet Hastanesi ve 16 yataklı Armutlu Entegre Hastanesi, 6 adet Toplum Sağlığı Merkezi, 26 adet Aile Sağlığı Merkezi, 11 adet Sağlık Merkezi ve 1 adet Ağız ve Diş Sağlığı Merkezi bulunmaktadır. Ayrıca toplam 102 yataklı 2 adet

Özel Hastane bulunmaktadır. 2012 yılında ise Devlet Hastanesi'nde 843.142, Aile ve Toplum Sağlığı Merkezleri'nde de 853.957 adet poliklinik yapılmıştır. 2013 yılında ise Devlet Hastanesi'nde 911.976, Aile ve Toplum Sağlığı Merkezleri'nde de 821.261 adet poliklinik yapılmıştır. İlimizde sezeryan oranı %53,3 olarak belirlenmiştir. (Türkiye geneli %37)

İlimiz Ekim 2008 tarihi itibarıyla Aile hekimliği pilot uygulamasına başlamıştır. 2013 yılı itibarıyla toplam Aile Hekimi sayısı 58'dir. 2010 yılında Ağız ve Diş Sağlığı Merkezi'nde toplam 81.867 adet poliklinik yapılmıştır. 2011 yılında 81.870 adet, 2012 yılında 114.429 adet,

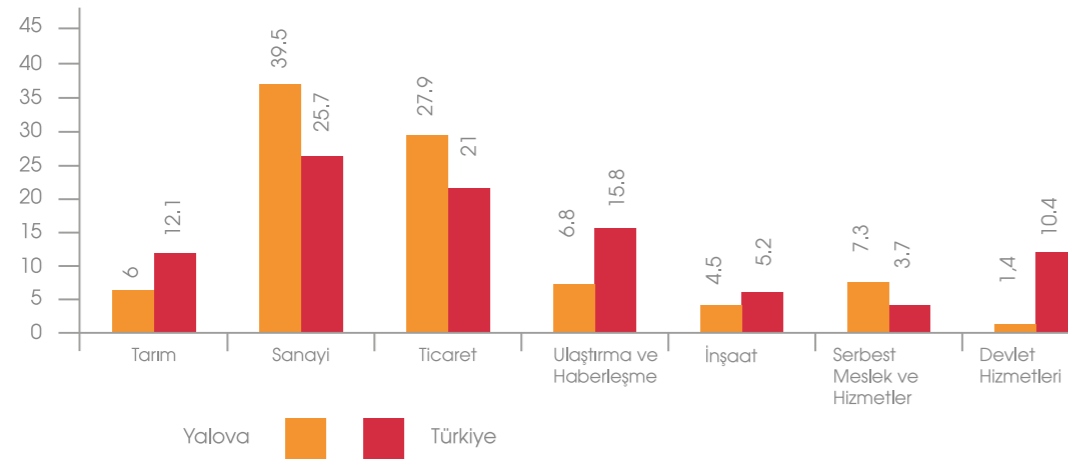
YALOVA İLİNDE SEKTÖRLERİN GSYİH PAYI (%) 2001

Şekil-14 Yalova İli'nde Sektörlerin GSYİH Payı (%) 2001
Kaynak: Başbakanlık TÜİK, 2001 Yılı Verileri

Yalova İli ve Türkiye’de sektörlerin GSYİH payını incelediğimizde, özellikle bazı sektörlerde büyük farklılıklar bulunduğunu görmekteyiz. Şekil-15’den de görüleceği üzere, 2001 yılında tarım sektörünün GSYİH içindeki payı Türkiye genelinde %12,1 iken, Yalova İli’nde bu rakam %6,0 olarak gerçekleşmiştir. Sanayi sektöründe de %25,7’ye %39,5’luk oranlar elde edilmiştir. Yalova İli’nde devlet hizmetleri ve ulaştırma haberleşme sektörlerinin GSYİH payı Türkiye geneline göre oldukça düşük düzeyde bulunmaktadır. Ticaret ve serbest meslek ve hizmetler sektörlerinde ise ilin payı Türkiye geneline göre yüksek düzeydedir.

YALOVA İLİ VE TÜRKİYE’DE SEKTÖRLERİN GSYİH PAYI (%) 2001

Şekil-15 Yalova İli ve Türkiye’de Sektörlerin GSYİH Payı (%) 2001
Kaynak : Başbakanlık TÜİK, 2001 Yılı Verileri

Yazlık turizminin önem taşıdığı Yalova’da özellikle Çiftlikköy ve Çınarcık kıyı şeridinde yazlık siteler yoğun olarak bulunmaktadır. Ayrıca Termal ve Armutlu kaplıcaları turizm gelir kaynakları arasında bulunmaktadır.

Yalova Esnaf ve Sanatkarlar Odaları Birliği’ne, merkez ilçede 10, Altınova’da 1, Armutlu’da 1, Çiftlikköy’de 2, Çınarcık’ta 2 ve Termal’de 1 adet olmak üzere toplam 17 adet meslek odası kayıtlı olup, bunların faal üye sayısı 6.754’dür. İlde 35 adet ihracatçı firma, 45 adet de ithalatçı firma mevcuttur. İlde, 1.510 adet şahıs şirketi, 3.001 adet de sermaye

şirketi mevcuttur. Ticaret ve Sanayi Odası üye sayısı 3.959’dur. Yine ilde, 175’i yapı kooperatifi, 63’ü esnaf ve sanatkar kooperatifi, 10’u tüketim kooperatifi, 42’si de tarımsal amaçlı kooperatif olmak üzere toplam 290 adet kooperatif bulunmaktadır.

İlimizde 2013 yılı itibarıyla 10.153 adet tescilli işyeri ve toplam 60.617 aktif sigortalı bulunmaktadır. (42.229 4-a, 9.105 4-b, 9.283 4-c kapsamında) 37.130 adet de pasif sigortalı bulunmaktadır. (23.458 4-a, 6.378 4-b, 7.294 4-c kapsamında) Ölüm ve maluliyet aylığı alan sigortalıların sayısı ise 6.114’dür. Yalova’da TÜİK verilerine göre işsizlik oranı %10,2’dir.

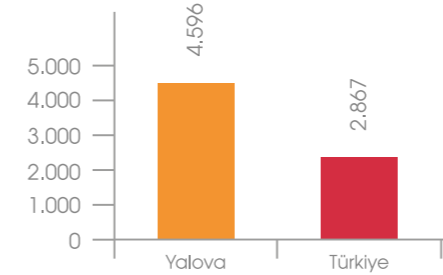
Yalova İli’nin 2013 yılı kayıtlı işsiz sayısı 8.080’dir. Yalova’daki işsizler genel olarak nitelikli işsizlerdir. Eğitim seviyesi genel olarak yüksektir. İlde işgücüne katılma oranı %49,6’dır. Türkiye genelinde ise aynı oran %48,8’dir. 2013 yılında işsizlik Ödeneği için 1.210 kişiye toplam 3.337.750 TL ödeme yapılmıştır.

İl İstihdam Kurulu aracılığıyla İş-KUR kanalıyla açtığımız yoğun kurslarla, işsizlerin açık işlere yönlendirilmesi, kendi işini kurmak isteyenlere KOSGEB aracılığı ile Girişimcilik konusunda hibe ve faizsiz hibe destekleri ve Doğu Marmara Kalkınma Ajansı aracılığı ile projesi olana malî destekler verilmektedir.

Yalova İli’nin GSYİH Düzeyi

İlin 2001 yılı itibarıyla toplam GSYİH’sı 781,4 milyon \$ olarak, kişi başına düşen GSYİH’sı ise 4.596 \$ olarak gerçekleşmiştir. Başbakanlık TÜİK’in Türkiye GSYİH’sı için yaptığı son revizyon sonucu bu rakamlara ulaşılmıştır. Bu verilere göre Yalova İli Türkiye’nin Kocaeli, Bolu ve Kırklareli’den sonra dördüncü zengin ili olarak karşımıza çıkmaktadır. Yalova İli, 2001 yılı verileriyle, Türkiye ortalamasına göre (2.867 \$) yaklaşık %60 daha zengin bir ildir. Bu durum Şekil-16’da görülmektedir.

YALOVA İLİ VE TÜRKİYE’DE KİŞİ BAŞINA DÜŞEN GSYİH (\$) 2001

Şekil-16 Yalova İli ve Türkiye’de Kişi Başına Düşen GSYİH (\$) 2001
Kaynak : Başbakanlık TÜİK, Türkiye İstatistik Yıllığı, 2008

2001 yılı verileri açıklanan en son resmi veriler olup, 2012 yılı için toplam GSYİH’sı 3,1 milyar \$, kişi başına düşen GSYİH’sı ise 15.169 \$ olarak tahmin edilmektedir. (2001 yılı Türkiye GSYİH payı aynen alınarak 2012 yılı Türkiye verilerine uyarlandığında) 1999-2000 ve 2001 yıllarında Türkiye genelinde kişi başına düşen GSYİH’sı en yüksek 10 ilin durumları Tablo-10’da görülmektedir. Tablodan da görüleceği üzere, 2001 yılında ülkemizde yaşanan ekonomik krizin Yalova İli’ni fazlasıyla etkilediği ve 1999 ve 2000 yıllarında Türkiye genelinde üçüncü sırada bulunan Yalova İli’nin, 2001 yılında dördüncü sıraya gerilediği görülmektedir.

Tablo-9 Türkiye Genelinde Kişi Başına Düşen GSYİH'sı En Yüksek 10 İl

SIRA	İLLER	KİŞİ BAŞINA DÜŞEN GSYİH (1999-Ş)	İLLER	KİŞİ BAŞINA DÜŞEN GSYİH (2000-Ş)	İLLER	KİŞİ BAŞINA DÜŞEN GSYİH (2001-Ş)
1	KOCAELİ	8.192	KOCAELİ	10.140	KOCAELİ	8.170
2	İSTANBUL	5.432	BOLU	7.632	BOLU	5.596
3	YALOVA	5.430	YALOVA	6.260	KIRKLARELİ	4.765
4	KIRKLARELİ	5.384	İSTANBUL	5.926	YALOVA	4.596
5	İZMİR	5.280	KIRKLARELİ	5.865	MUĞLA	392
6	MUĞLA	5.223	İZMİR	5.773	İZMİR	392
7	ANKARA	5.029	MUĞLA	5.707	İSTANBUL	392
8	KIRIKKALE	4.844	ANKARA	5.567	ZONGULDAK	392
9	BİLECİK	5.071	ZONGULDAK	5.071	ANKARA	392
10	TEKİRDAĞ	4.589	EDİRNE	4.849	KIRIKKALE	392
	TÜRKİYE	3.740	TÜRKİYE	3.947	TÜRKİYE	392

Kaynak: Başbakanlık TÜİK, Türkiye İstatistik Yıllığı, 2008

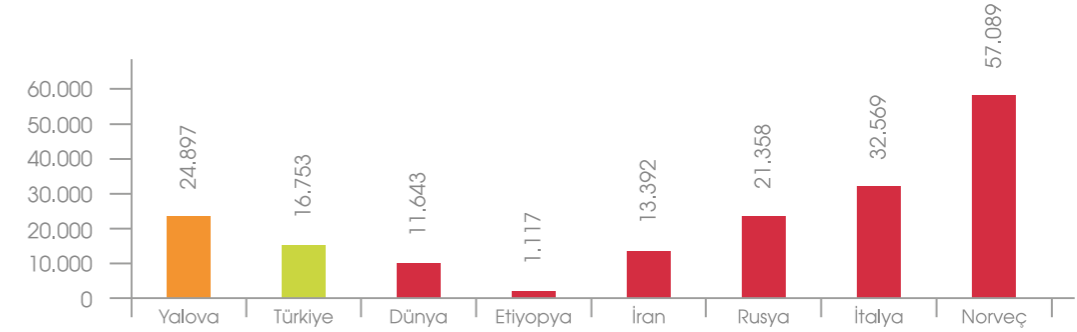
Not: Başbakanlık TÜİK'in Türkiye GSYİH'sı için yaptığı son revizyon sonucu bu rakamlara ulaşılmıştır.

GSYİH Bakımından Uluslararası Karşılaştırmalar

Yalova İli, Türkiye ve bazı ülkelerdeki kişi başına düşen GSYİH'nın (SAGP'ne göre) grafiksel gösterimi Şekil-17'de görülmektedir. Şekil incelendiğinde; Yalova İli'nin, Türkiye geneline göre oldukça yüksek bir kişi başına düşen GSYİH miktarına sahip olduğu görülmektedir. Bazı dünya ülkeleri ile

karşılaştırıldığında ise, Yalova İli'nin İran ve Rusya gibi ülkelere daha yüksek, İtalya ve Norveç gibi ülkelere ise daha düşük değere sahip olduğu görülmektedir. Yalova İli, özellikle dünyanın en zengin ülkelerinden biri olan Norveç ile karşılaştırıldığında, bu fark daha da ortaya çıkmaktadır.

Yalova İli Türkiye ve Bazı Ülkelerde Kişi Başına Düşen GSYİH Miktarı (SAGP'ne göre \$) 2011

Şekil-17 Yalova İli Türkiye ve Bazı Ülkelerde Kişi Başına Düşen GSYİH Miktarı (SAGP'ne göre \$) 2011

Kaynak: IMF World Economic Outlook April 2012 - United Nations Department of Economic and Social Affairs-Population Division - World Development Indicators Database, World Bank, 1 July 2012 - Başbakanlık TÜİK 2012

SAGP: Satınalma Gücü Paritesi, GSYİH : Gayrisafi Yurtiçi Hasıla

Not: Yalova İli'nin GSYİH değerinin hesaplanmasında, ilin 2001 yılı Türkiye GSYİH payı aynen alınarak 2011 yılı Türkiye verilerine uyarlanmıştır.

2.9 DOĞU MARMARA KALKINMA AJANSI

25 Temmuz 2009 tarih ve 27299 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Bakanlar Kurulu'nun 2009/15236 sayılı kararı ile bölgemizde kurulan (Bolu, Düzce, Kocaeli, Sakarya ve Yalova illerini kapsayan) Kalkınma Ajansı, kamu kesimi, özel kesim ve sivil toplum kuruluşları arasındaki işbirliğini geliştirmek, kaynakların yerinde ve etkin kullanımını sağlamak ve yerel potansiyeli harekete geçirmek suretiyle ulusal kalkınma planı ve programlarında öngörülen ilke ve politikalara uyumlu olarak bölgesel gelişme ve bölge içi gelişmişlik farklarını azaltmak amaçlarını taşımaktadır.

Ajansın yapılanması; Kalkınma Kurulu, Yönetim Kurulu, Genel Sekreterlik ve Yatırım Destek Ofisi olarak belirlenmiştir. 25/01/2006 tarih ve 5449 sayılı

Kalkınma Ajanslarının Kuruluşu, Koordinasyonu ve Görevleri Hakkında Kanun'un 10. maddesine göre; Yönetim Kurulu, Kalkınma Ajansının karar organıdır. Yönetim Kurulu, birden fazla ilden oluşan bölgelerde il valileri, büyükşehir belediye başkanları veya büyükşehir olmayan illerde il merkez belediye başkanları, il genel meclisi başkanları ve her ilden birer kişi olmak kaydıyla ticaret ve sanayi odası başkanlarından oluşur; ajansı yönetim kurulu başkanı temsil eder, yönetim kurulunun başkanı validir; hükümleri bulunmaktadır. Bölgemizdeki illerin Kalkınma Kurulundaki temsilci sayıları şu şekilde belirlenmiştir. Bolu 14, Düzce 15, Kocaeli 34, Sakarya 24 ve Yalova 13 olmak üzere toplam 100'dür. Seçilen Kalkınma Kurulu üyeleri 4 yıl için görev yaparlar.

2.10 SANAYİ VE TİCARET DURUMU

İlde gemi inşa, hazır beton, plastik, tekstil, elyaf, mermer, kimya, dondurulmuş gıda, kağıt ürünleri, ambalaj ve otomotiv yedek parçası konusunda üretim yapan sanayi kuruluşları faaliyetlerini sürdürmektedir. İlimizde bulunan sanayi kuruluşlarının iş kollarına göre dağılımı şu şekildedir: İlimizde yat ve gemicilik sektöründe 26, gıda sektöründe 22, tekstil sektöründe 21, kimya sektöründe 12, plastik sektöründe 10, inşaat sektöründe 6, maden sektöründe 9, orman ürünleri sektöründe 25, makine ve metal sektöründe 32, sağlık sektöründe 4, enerji sektöründe 1 ve reklam sektöründe 2 adet olmak üzere toplam 170 adet sanayi sicil belgesi alan firma mevcuttur. Sadece bu firmalarda 6.935 kişi çalışmaktadır. Yalova İli'nde büyük ölçekli sanayi tesisleri özellikle ilin doğu kesiminde yoğunlaşmış bulunmaktadır.

Başbakanlık TÜİK'in verilerine göre, ilde 18.337 kişi imalat sanayi sektöründe çalışmaktadır. Bu rakam da toplam istihdamın yaklaşık olarak %25'ine denk gelmektedir. Sözkonusu çalışanların %60'ı 1-9 kişilik küçük işletmelerde, %13'ü 10-49 kişilik işletmelerde, %6'sı 50-150 kişilik işletmelerde, %3'ü 151-250 kişilik işletmelerde ve %18'i de 251 kişiden daha büyük çalışanı olan işletmelerde çalışmaktadır.

Yalova'da; 6 adet küçük sanayi sitesi bulunmaktadır. Bu küçük sanayi sitelerinde yaklaşık 1.295 küçük sanayi işletmesi faaliyet göstermektedir ve 6.824 kişi çalışmaktadır.

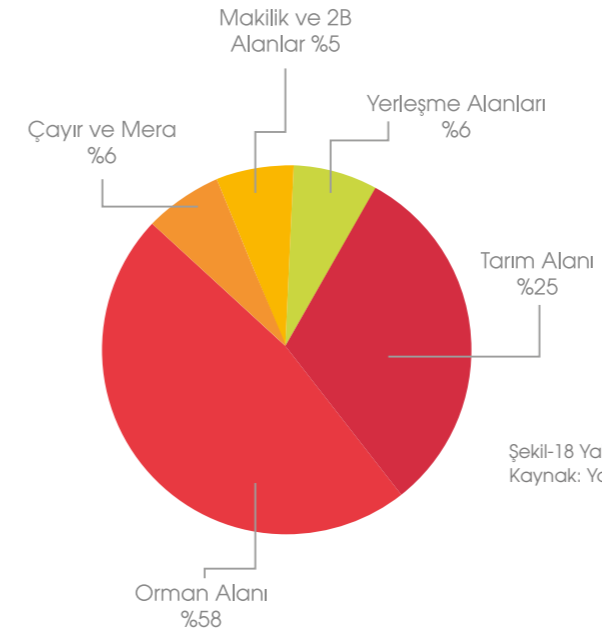
Yalova'daki sanayi kuruluşları kendi sahalarında ülkemizin en önemli kapasiteye sahip büyük ölçekli kuruluşlardır. İlde önemli ölçüde istihdam yaratmakta ve il ekonomisine katkıda bulunmaktadır. Tekstil ve kimya sanayinde faaliyet gösteren bu yatırımların tümü özel sektöre aittir. İlde Sanayiciler Derneği'ne kayıtlı önemli kuruluşlar arasında akrilik elyaf üreten Aksa Akrilik Kimya Sanayi, akrilik elyafı üreten Aktops Tekstil Sanayi, çeşitli kimyasallar ile tekstil kimyasalları da üreten Ak-Kim Kimya Sanayi, akrilik elyafı üreten Aksaka Karbon Elyaf Sanayi, topstan çeşitli numarada iplik üreten Ersur Tekstil Sanayi, doğalgazdan elektrik üreten Ak Enerji Elektrik Üretim, çeşitli hijyenik kağıt ürünleri üreten İpek Kağıt Sanayi, kağıt ve kartondan ambalaj malzemeleri üreten SCA Packaking Ambalaj Sanayidir. Bunların yanında 26 adet gemi ve yat imalatı yapan tersane faaliyettedir.

Altınova İlçesi sahil bölümünde 4,2 km'lik bir sahil şeridinde kurulmaya başlayan 46 adet tersanenin yasal prosedürleri aşılmış, dolgusu tamamlanmış, 26 adet tersane imalata başlamıştır. Yan sanayi ile birlikte yaklaşık 20.000 kişiye iş olanağı yaratması beklenen tesisler, Yalova ve çevresinin işsizlik sorununun çözümünde büyük katkılar sağlayacaktır. 2014 yılı itibarıyla, toplam 26 adet tersane faaliyete başlamış ve yaklaşık olarak 7.000 kişi bu tersanelerde çalışmaktadır.

Tarım, Hayvancılık ve Ormancılık Durumu

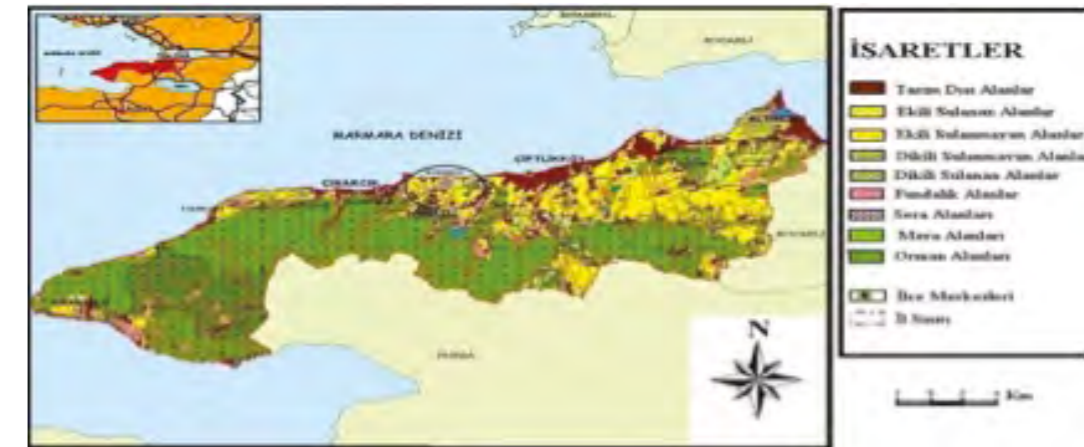
İlin 84.700 hektar olan toplam alanının %25'i (21.196 ha.) tarım alanı, %58'i (49.100 ha.) ormanlık alan, %6'sı (5.636 ha.) yerleşme alanı, %6'sı (4.814 ha.) çayır ve mera alanı, %5'i de makilik ve 2B alanlardan oluşmaktadır. Yalova İli arazi dağılımı Şekil-18'de görülmektedir.

YALOVA İLİ VE TÜRKİYE'DE SEKTÖRLERİN GSYİH PAYI (%) 2001

Tarım yapılan arazilerin %28'i tarla alanı, %27'si meyve alanı, %30'u zeytin alanı, %11'i sebze alanı, %4'ü süs bitkileri alanından oluşmaktadır. Yalova İli arazi kullanımı haritası Şekil-19'da görülmektedir. Haritadan da görüleceği üzere, ilin özellikle güney ve güneybatı kesimleri ormanlarla kaplıdır. Ekili ve dikili alanlar ise özellikle kıyı bölgelerinde ve ilin doğu kesimlerinde yoğunlaşmış bulunmaktadır.

Şekil-18 Yalova İli Arazi Dağılımı
Kaynak: Yalova İl Tarım Müdürlüğü

Şekil-19 Yalova İli Arazi Kullanımı Haritası
Kaynak: Coğrafi Bilimler Dergisi, 2007, Türkiye'de Önemli Bir Seracılık Alanı: Yalova İli-M.Ali ÖZDEMİR, Muhammet BAHADIR

İl sınırları içinde yaklaşık 4.709 çiftçi ailesi tarımla uğraşmaktadır. İlin tarım geliri daha çok meyvecilik, çiçekçilik ve seracılığa dayanmaktadır.

İlde önemli tarımsal faaliyetlerden biri süs bitkileri yetiştiriciliğidir. İlimizde yaklaşık 600 çiftçi 4.696 dekar alanda süs bitkileri üretmektedir. Süs bitkileri yetiştiriciliği; salon ve süs bitkileri, bahçe ve çevre düzenlemesinde kullanılan ağaçlar, soğanlı ve rizumlu süs bitkileri ile kesme çiçek olmak üzere dört kısımda toplanmaktadır. Akköy, Kuru Beldesi, Kadıköy, Samanlı, Hacımehmet, Laledere, Safran, Elmalık, Kazimiye, Taşköprü ve Çiftlikköy’de yaygın bir şekilde çiçekçilik yapılmaktadır. İhracat gelirleri açısından önemli bir yere sahip olan kesme çiçek üretimi 2006 yılında toplam 57,8 milyon adet, 2009 yılında ise toplam 38,2 milyon adet olarak gerçekleşmiştir. Ağırıklı olarak kasımpatı, karanfıl, şebboy ve gül yetiştiriciliği yapılmaktadır. Dış mekân süs bitkileri üretimi ise, 2002 yılında 10,9 milyon adetten 2006 yılında 31,7 milyon adede çıkmıştır. 2010 yılında süs bitkisi sektöründe toplam 10,6 milyon \$’lık ithalat, 4,6 milyon \$’lık da ihracat yapılmışken, 2011 yılında toplam 9,3 milyon \$’lık ithalat, 6,9 milyon \$’lık da ihracat yapılmıştır. İthalat özellikle Almanya, İtalya ve Hollanda’dan, ihracat ise özellikle Azerbaycan, Türkmenistan ve Irak’a yapılmaktadır. 2012 yılında 9,7 Milyon \$’lık ihracat, 26,0 Milyon \$’lık da ithalat rakamına ulaşılmıştır. 2013 yılında ise 6,3 Milyon \$’lık ihracat, 36,4 Milyon \$’lık da ithalat yapılmıştır.

İlimizde tarımsal üretim bakımından öne çıkan ürünler şu şekilde sıralanabilir;

Tarla ürünlerinde: Buğday, arpa ve fiğ,

Meyve üretiminde: Zeytin, elma, şeftali, kiraz, kivi ve armut,

Sebze üretiminde: Lahana, domates, kıvırcık marul, hıyar ve fasulye,

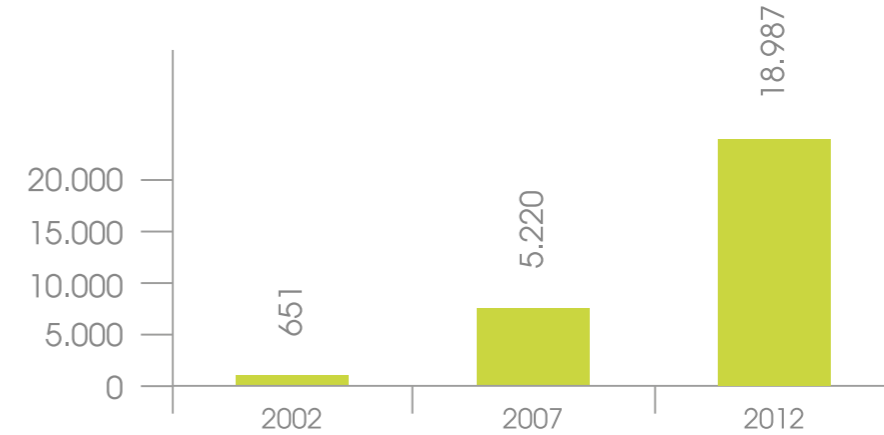
Süs bitkilerinde: Dış mekân, iç mekan ve kesme çiçek.

Yalova İli’nde son yıllarda tarım alanında kültür mantarcılığı, taze sebze seracılığı, kivi yetiştiriciliği ve özellikle süs bitkileri yetiştiriciliği, hayvancılık sektöründe de kültür ırkı süt inekçiliği, Merinos ve Kıvırcık ırklarının bulunduğu koyunculuk, besi sığırcılığı, tavukçuluk ve arıcılık büyük gelişme göstermektedir. Ayrıca dondurulmuş ve soğutulmuş ürünlerin üretimi de gelişmeye başlamıştır. Dondurulmuş meyve ve sebze sanayi mevcuttur. Tarım ve tarıma dayalı sanayinin ihtiyacı olan temel mal ve hizmetleri üretmek amacı ile, gelişen tarım teknolojisini Türk çiftçisinin ve halkının hizmetine daha rahat sunabilmek amacıyla, Atatürk tarafından Atatürk Tarım İşletme Müdürlüğü kurulmuştur. Meyve, sebze, süs bitkileri bağ gibi tarımsal ürünler üzerine bilimsel araştırma programlarını ilerletmek, bölgede yetiştirilen ürünlere ait problemleri çözmek, fidanlıklara ve çiftçilere hastalıktan arındırılmış anaç materyal sağlamak ve diğer tarımsal sorunları çözmek amaçlarıyla kurulmuş olan Atatürk Bahçe Kültürleri Merkez Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü, Yalova çiftçisine büyük destek olmaktadır.

Yalova İli’nde kivi üretimi özellikle 2004 yılından itibaren büyük artış göstermiştir. Öyle ki il, Türkiye toplam kivi üretiminin %50’sini üretir duruma gelmiştir. İlin 2002 yılı kivi üretimi 651 ton iken 2007 yılı üretimi 5.220 tona, 2013 yılı üretimi ise yaklaşık 19.000 tona yükselmiştir. Yalova için yeni bir ürün olması, yetiştiricilerin sayısındaki artış ve iklimin uygun olması gibi sebeplerle kivi üretimi büyük artış göstermiştir. Uygun koşullar devam ettiği sürece de artışın devam etmesi beklenmektedir. Yalova İli’nde kivi üretiminin gelişimini gösteren şekil aşağıda görülmektedir.

YALOVA İLİ’NDE KIVI ÜRETİMİNİN GELİŞİMİ (TON) 2002-2012

Şekil-20 Yalova İli’nde Kivi Üretiminin Gelişimi (Ton) 2002-2012
Kaynak: İl Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü

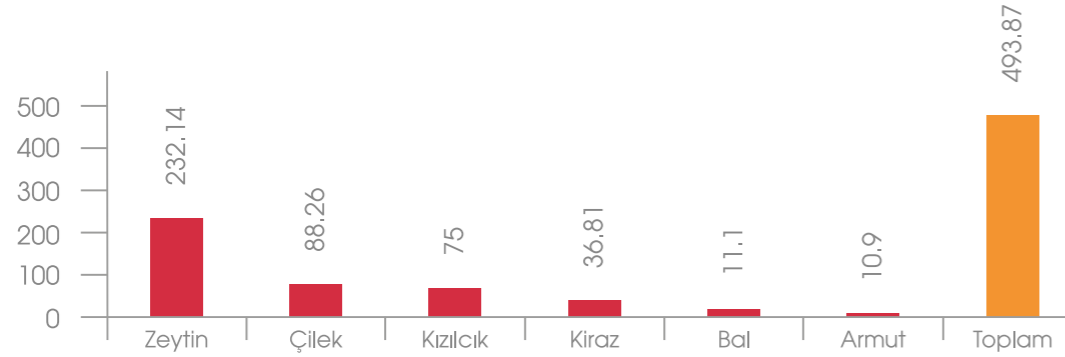
Yalova İli’nde son yıllarda Organik Tarım, büyük gelişme göstermektedir. Organik Tarım alanı da 300 dekardan 1.566 dekara yükselmiştir. Bu alanlarda bulunan toplam 33.816 adet ağaçtan yaklaşık 494 ton organik ürün elde edilmiştir.

2012 yılı Şubat ayında Yalova İl Özel İdaresi’nin finanse ettiği “Yalova Organik Tarım Projesi” sonlandırılmıştır. 2012 yılı ilk altı ayında OTBİS’de (Organik Tarım Bilgi Sistemi) 5 müteşebbis 229 da. alanla kayıtlı bulunmakta olup, tamamı bitkisel üretim yapmaktadır. Ayrıca Atatürk Bahçe Kültürleri Merkez Araştırma Enstitüsü 90 da. alanda sebze tohumu üretmektedir. Organik tarım alanlarında ve ormanlarda organik arıcılığa başlanmış olup,

floranın yeterli olacağı ölçüde Yalova’ya özgü kestane-ıhlamur balının organik bal olarak pazara arzı sağlanacaktır. Yalova İli genelinde 11 köyden (Sermayecik, Kazimiye, Kirazlı, Güneyköy, Kadıköy, Akköy, Şenköy, Mecidiye, Hayriye, Selimiye ve Fıstıklı) 129 çiftçi 1566 da. alanda, 7 arıcı da 600 kovan ile kontrol ve sertifikasyon sistemine kayıtlı bulunmaktadır. İlde 2008 yılı itibarıyla organik ürünler üretim miktarları Şekil-21’de görülmektedir.

Şekilden de görüleceği üzere, ilde organik olarak en yüksek üretim miktarına sahip ürün zeytindir. İkinci sırada çilek, üçüncü sırada ise kıvırcık gelmektedir. İlin toplam organik ürünler üretim miktarı yaklaşık 494 ton olarak gerçekleşmiştir.

YALOVA İLİ ORGANİK ÜRÜNLER ÜRETİM MİKTARLARI (TON) 2008

Şekil-21 Yalova İli Organik Ürünler Üretim Miktarları (Ton) 2008
Kaynak: Yalova İl Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü

Yalova İli'nde Organik Tarımın Tanıtımına Yönelik Yapılan Çalışmalar

- Proje dışında Armutlu-Mecidiye'de Eko-Pansiyon işletmeciliği başlamış olup, 2005 yılından itibaren hizmet vermektedir.
- Delmece Yayla Şenliğinde Organik Ürün Standı kurularak ürünler sergilenmiştir.
- Altınova-Sermayecik Köyü'nde "Sermayecik Organik Çilek ve Kiraz Şenliği" düzenlenmiştir.
- Çınarcık-Şenköy Kızılcık Şenliği düzenlenmiştir.
- Armutlu-Hayriye Köyünde organik ürünlerin pazarlandığı satış yerleri açılmıştır.
- İlimiz Safran Köyü'nde bir girişimci tarafından Avrupa Birliği Hibe Desteği Projeleri kapsamında meyve-sebze şoklama, ambalajlama ve depolama tesisi kurmuş ve tesisin bir bölümünde organik ürünlerin şoklama, ambalajlama ve

depolaması yapılacaktır.

- Armutlu ilçesi Mecidiye Köyü'nde Çarşamba günlerinde organik ürün pazarı kurulmaktadır.
- 2007-2008 yıllarında Armutlu-Hayriye ve Selimiye Köylerinde toplam 4.800 adet kiraz fidanı dikilerek 120 da. Organik Kiraz Plantasyonu, Altınova-Sermayecik Köyü'nde 2.000 adet fidanla 5 da. alanda Organik Böğürtlen Plantasyonu kurulmuştur. 2003 yılından bugüne kadar ilde toplam 134 adet tarımsal proje uygulanmış ve 18.723.809 TL yatırım gerçekleştirilmiştir.

İlimiz için önemli tarımsal stratejilerden bazıları şunlardır: Türkiye genelinde dar alanlarda üretimi yapılabilen ve Yalova'da yaygın olan kestane

balının üretiminin artırılması ve Ulusal düzeyde marka değer haline getirilmesi, mevcut tarım alanlarının yaklaşık iki katı kadar bir alana ve zengin bir eko sisteme sahip Yalova ormanlarından, Arıcılık, Kestane, İhlamur, Defne, Fıstık çamı ve doğal mantarlar gibi gıda değeri olan ürünlerin bir disiplin altında toplanması, işleme ve pazarlama süreçlerini içine alan sektörel bir yapı oluşturulması, Türkiye genelinde önemli bir yere sahip olan Yalova süs bitkileri sektörünün, dünya genelindeki Hollanda modelinde olduğu gibi hem üretim hem de toplu satış yeri haline getirilmesi, İlimizin Marmara Denizi'nde önemli bir su ürünleri karaya çıkış noktası ve mezar benzeri yapılanma ile pazar haline getirilmesi.

Yalova'da hayvancılık faaliyetleri yeterli düzeyde değildir ve fazla gelişmemiştir. Mahdut miktarda büyükbaş, küçükbaş, kümes hayvancılığı ve arıcılık

yapılmaktadır. İlimizde Büyükbaş ve Küçükbaş hayvancılık Merkez İlçe ve Çiftlikköy İlçemizde, Tavukçuluk ise Merkez İlçe ve Altınova İlçelerimizde yoğun olarak yapılmaktadır. Özellikle Armutlu ve Esenköy bölgelerinde balıkçılık yoğun olarak yapılmakta ve ekonomik faaliyetler arasında yer almaktadır. Ayrıca Kurtköy, Üvezpınar ve Elmalık köylerinde tatlısu balığı yetiştirilmekte ve bu yörelerde özellikle alabalık üretimi gerçekleştirilmektedir. Arıcılık, Koyun keçi, Anaç Sığır, Buzağı desteklemeleri ve Besi sığır konularında 2010 yılında toplam 540.358 TL, 2011 yılında 919.533 TL, 2012 yılında 1.566.430 TL ve 2013 yılında da 867.505 TL hayvancılık desteği verilmiştir.

Yalova İli'nin hayvan varlığının son durumu Tablo-10'da görülmektedir. Tablodan da görüleceği üzere, Yalova İli'nin hayvan varlığı ve hayvansal üretimi çok büyük boyutlarda değildir.

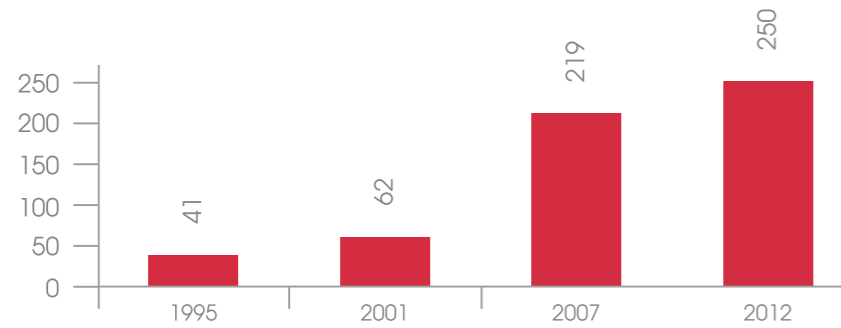
Tablo-10 Yalova İli Hayvan Varlığı ve Üretimi (2014)

YALOVA İLİ HAYVAN VARLIĞI VE ÜRETİMİ	
Büyükbaş Hayvan Sayısı (adet)	11.635
Küçükbaş Hayvan Sayısı (adet)	21.786
Tek Tırnaklı (adet)	505
Kedi-Köpek (adet)	3.278
Kümes Hayvanı (Köy Tavuğu) (adet)	18.450
Kümes Hayvanı (Ticari İşletme) (adet)	176.500
Arı Kovanı (adet)	17.971
Üretilen Bal (ton)	250
Süt Üretimi (ton)	10.080
Et Üretimi (ton)	1.870
Su Ürünleri üretimi (ton)	12.320

Kaynak : Yalova İl Tarım Müdürlüğü, 2014 Yılı Verileri

Yalova İli'nin tüm köylerinde çeşitli yoğunluklarda arıcılık faaliyetleri yapılmaktadır. İlide yıllar itibarıyla bal üretim miktarı Şekil-22'de görülmektedir. 1995 yılında 41 ton olan bal üretimi, 2012 yılında %509 oranında bir artışla 250 tona yükselmiştir.

YALOVA İLİ TOPLAM BAL ÜRETİMİ (TON) 1995-2012

Şekil-22 Yalova İli Toplam Bal Üretimi (Ton) 1995-2012

Kaynak: Başbakanlık TÜİK, Bölgesel Göstergeler TR 42, 2008-Yalova İl Tarım Müdürlüğü, 2012 Yılı Verileri

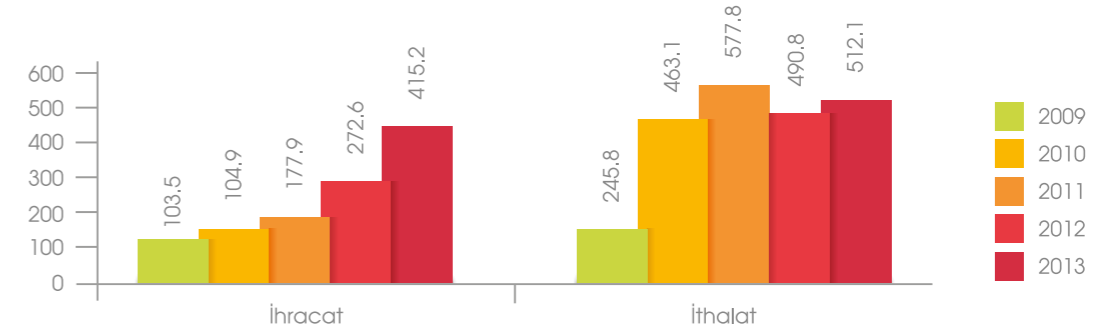
Yalova İli'nde bulunan toplam 43 köyün 31'i orman köyü, 11'si ise orman dışı köydür. Yalova Orman İşletme Müdürlüğü'nün 2013 yılı faaliyetleri sonucunda; 2.657 m tomruk, 5.151 m sanayi odunu, 4.809 m kâğıtlık odun, 549 m maden direği ve 27.462 m lif yonga odunu olmak üzere toplam 40.640 m endüstriyel ürün, 29.461 ster de yakacak odun üretimi yapılmıştır. İlimizde 2013 yılında toplam 122.061 adet fidan dikimi gerçekleştirilmiştir.

Dış Ticaret Sektörü

Yalova Gümrük Müdürlüğü'nün 2013 yılı verilerine göre ilimiz toplam ihracatı 415,2 Milyon \$, toplam ithalatı ise 512,1 Milyon \$'dır. İhracat edilen başlıca ürünler; gemi, akrilik elyaf, tow, tops, çiçek soğanı, kesme çiçek, kaktüs ve yosun olarak karşımıza çıkmaktadır. İhracat yapılan ilk beş ülke; Norveç, İran, Suriye, Irak ve Türkmenistan'dır. İthal edilen

başlıca ürünler ise; kimyevi madde, iplik, elyaf, aksam, parça, makine, boya, canlı iç ve dış mekân bitkileri, çiçek soğanı ve kesme çiçek olarak tespit edilmiştir. İthalat yapılan ilk beş ülke; Hollanda, İngiltere, Almanya, Ukrayna ve İtalya şeklinde oluşmuştur. 2009-2013 yılları arasındaki dış ticaret rakamları Şekil-23'de görülmektedir

YALOVA İLİ DIŞ TİCARETİ 2009-2013

Şekil-23 Yalova İli Dış Ticareti 2009-2013

Kaynak: Yalova Gümrük Müdürlüğü

Konsolide Kamu Gelir ve Giderleri

Yalova'nın 2014 yılı itibarıyla toplam 6.265 adet Gelir Vergisi, 1.844 adet de Kurumlar Vergisi olmak üzere toplam 8.109 adet faal mükellef bulunmaktadır.

KDV Mükellefi sayısı ise 7.902'dir. 2013 yılı Yalova İli Merkezi Yönetim Bütçe Gelirleri Tahakkuku

655,5 Milyon TL, Tahsilâtı ise 385,0 Milyon TL olarak gerçekleşmiştir. Tahsilât oranı %58,7'dir. 2013 yılı Yalova İli Merkezi Yönetim Bütçe Harcamaları ise 428,6 Milyon TL olarak gerçekleşmiştir. Buna göre ilimiz giderini gelirleriyle karşılamada %89,8 oranı ile Türkiye genelinde 13. sırada yer almaktadır.

2.11 İLİN TURİZM POTANSİYELİ

Yalova, gerek coğrafi konumu, gerek tarihi ve arkeolojik zenginlikleri ve gerekse doğal güzellikleri bakımından bir turizm kenti olarak adlandırılabilir. İl, İstanbul, Kocaeli ve Bursa'nın tam ortasında bulunmakta olup, bu açıdan önemli bir turizm potansiyeline ve hinterlandına sahiptir. Turizm sektörünün kent ekonomisinde önemli bir yeri vardır.

Özellikle Termal, Çınarcık ve Armutlu ilçelerinde ekonomi büyük ölçüde turizme dayalıdır. Sahil kesimi kıyı ve koyları, Delmece Yaylası, Erikli ve Sudüşen Şelaleleri, Armutlu ve Termal İlçeleri'nde bulunan kaplıcalar bunların başında gelmekte olup, bu yerler ilin turizm gelirlerini arttıracak alanlardır. İlide Yalova-Armutlu Termal Turizm Merkezi ve Yalova-

Termal Turizm Merkezi bulunmaktadır. Turizm yatırım belgeli 6 adet tesis bulunmaktadır. Bu tesislerin yatak kapasiteleri toplamı 1.012'dir. İlde nitelikli belediye belgeli 85 adet tesis mevcut olup, bu tesislerin yatak kapasiteleri toplamı 4.750'dir. İlde toplam 23 adet seyahat acentesi faaliyet göstermektedir.

İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü'ne kayıtlı olan işletme belgeli ve nitelikli belediye belgeli tesislerin verilerine göre, 2011 yılında ilimiz ve ilçelerinde 362.496'sı yerli, 43.279'u da yabancı olmak üzere toplam 405.775 turist konaklama yapmıştır. 2012 yılında 464.079'u yerli, 59.049'u da yabancı olmak üzere toplam 523.128 turist konaklama yapmıştır. 2013 yılında ise 463.619'u yerli, 72.072'si de yabancı olmak üzere toplam 535.691 turist ilimizi ziyaret etmiştir.

Yalova'da turizm sektörünün geliştirilmesi için, doğa turizmi ve sağlık turizmi yanında av, kongre ve sportif turizm alanlarında çalışmalar da yapılmaktadır. Bu bağlamda, Valliğimizce 2005 yılından itibaren düzenlenen "Delmece Yayla Şenliklerine" İstanbul, Bursa, Kocaeli illerinden ve ilimizden binlerce kişinin katılımı sağlanmış ve Yalova'nın tanıtımı yapılmıştır. İlde doğa ve dağ turizmine açık birçok alan mevcuttur. Termal ve Armutlu Kaplıca Turizm Merkezleri, Termal Sudüşen Şelalesi, Erikli ve Delmece Yaylası, Çınarcık Hasanbaba Piknik Alanı, Altınova Hersek Gölü mesire ve rekreasyon alanı, turistik yatırımların yapılmasına uygun alanlardır. Yalova ekonomisinin tekrar canlandırılması için en önemli kaynak olan turizm sektörünün geliştirilmesi,

bu alana yönelik yatırımların artırılması ve etkin tanıtım yapılması gerekmektedir.

İlde 2 adet tabiat parkı bulunmaktadır. Delmece Yaylası Tabiat Parkı ve Harmankaya Tabiat Parkı. Delmece Yaylası Tabiat Parkı 2008 yılı tescilli olup alanı 19,76 ha.'dır. 11/07/2011 tarihinde tabiat parkı ilan edilmiştir. Harmankaya Tabiat Parkı ise 2011 yılı tescilli olup alanı 0,60 ha.'dır. 11/07/2011 tarihinde tabiat parkı ilan edilmiştir.

Termal Sinema Binası'nın restorasyonu tamamlanarak toplantı salonu ve kafeterya olarak, Yaveran Köşkü'nün restorasyon çalışmaları da bitirilerek misafirhane olarak hizmete açılmıştır. Vallilikçe hazırlanarak ilgili kurulca onaylanan Hersekzade Ahmet Paşa Camii'nin restorasyon çalışmaları tamamlanmıştır. Ayrıca TİGEM Atatürk Köşkü 20/11/2007 tarih ve 193 sayılı İlgili Kurul Kararı ile birinci grup yapı olarak tescil edilmiştir.

İlde 8 adet arkeolojik sit alanı bulunmaktadır. Bunlar; Çobankale Kale kalıntıları, Çobankale Kaya Anıtı, Termal Suşehri, Hersek Köyü (Dil Burnu) Hellenopolis Antik Kenti, Çiftlikköy Siteler Mahallesi Başak Sokak, Tavşanlı Beldesi Dipgölcük mevkii, Şenköy Engere mevkii ve Altınova İlçesi Hersek Köyü arkeolojik sit alanları.

Valliğimizce uzman fotoğrafçı ve tasarımcılara ilin gezilip görülecek tüm mekânlarının orijinal çekimleri yaptırılarak İngilizce ve Türkçe olarak toplam 21.000 adet broşür bastırılmıştır. Yürüyen Köşk olarak bilinen

Atatürk Köşkü'nün restorasyonu yapılmış, Kültür ve Turizm Envanteri bastırılmış, Termal Sinema Binası Restorasyonu projesine uygun olarak yaptırılmıştır. Kültür ve Turizm Bakanlığı'nca ilimizin tanıtımına yönelik olarak 10.000 adet İngilizce, 10.000 adet Türkçe ve 1.000 adet de Arapça olmak üzere toplam 21.000 adet "Yalova Broşürü" bastırılmış ve dağıtılmıştır.

Ayrıca turizmin gelişmesini ve tanıtım faaliyetlerini tek elden yürütmek ve güç birliği yapmak amacıyla Turizm Birliği kurulmuş ve 08/02/2008 tarih ve 26781 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanarak yürürlüğe girmiş olup, sekreteryası İl Özel İdaresi Genel Sekreterliği'nce yürütülmektedir.

16 Aralık 2006 tarih ve 26378 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanarak sınırları genişletilen Termal Turizm Merkezi içinde bulunan ve Sağlık Bakanlığı tarafından işletilmekte olan Termal Kaplıca İşletme

İdaresi ile Termal İlçe Belediyesi denetiminde faaliyet gösteren tesislerin tamamına sıcak su verilerek hizmet kalitelerinin iyileştirilmesi ve bölgenin bir kaplıca kür merkezi haline getirilmesi için çalışmalar yapılmaktadır. Bakanlığımızca Termal ve Armutlu turizm merkezlerine ait 1/25.000 Ölçekli Çevre Düzeni Planları yapılmış olup, turizm tesis alanları tespit edilmiştir.

Vallilikçe Kültür Varlıkları Katkı Payı Fonu'nda toplanan paralarla, Gacık Köyü Hamamı, Hersek Camii bahçe düzenlemesi, Güneyköy Sultan Reşat Çeşmesi Restorasyon Projesi ile Yalova eski Hükümet Konağı'nın yeniden yapılması için ödenekler ilgili belediyeler adına bloke edilmiş olup, koordinasyonu İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü'nce sağlanmaktadır. Armutlu ve Çınarcık Belediyeleri 2011 Yılı "Turistik Yönden Önem Arz eden Belediye" olarak belirlenmiştir. (Toplam 188 belediye içerisinde)

Yalova İli'nde bulunan önemli tarihi ve turistik değerler şunlardır:

Yürüyen Köşk: Atatürk Bahçe Kültürleri Araştırma Enstitüsü bahçesinde ve deniz kenarında bulunan köşk, Atatürk'ün 21 Ağustos 1929 yılında Yalova'ya gelişlerinde verdiği talimatla, iki katlı dikdörtgen planlı, ahşap karkas olarak yapılmıştır. Atatürk bir gün çiftliğe gittiğinde, Köşkün hemen yanındaki Ulu Çınar ağacının dallarını kesmeye çalışan bir bahçıvan ile karşılaşır.

Hemen bahçıvanı yanına çağırarak bunun nedenini sorar. Görevli bahçıvanın cevabı şöyledir: Ağacın dalları uzamış binanın duvarına dayanmıştır. Aldığı cevaptan tatmin olmayan Atatürk, düşünülmesi bile imkânsız olan bir emir verir: "AĞAÇ KESİLMEYECEK, BİNA KAYDIRILACAK." Görev İstanbul Belediyesi'ne intikal eder. Belediye Fen İşleri Yollar Köprüler Şubesi sorumluluğu üstlenir. Başmühendis Ali Galip ALNAR

yanına aldığı teknik elemanlarıyla Yalova'ya gelerek çalışmaya başlar. 8 Ağustos 1930 tarihinde önce bina çevresindeki toprak büyük bir dikkatle kazılıp yapının temel seviyesine inilir. İstanbul'dan getirilen tramvay rayları döşenir. Santim, santim çalışılarak bina yapı altına sokulan raylar üzerine oturtulur. Artık binanın raylar üzerinde kaydırılarak ağaçtan uzaklaştırılması aşamasına gelinmiştir.

Güzel ve sıcak bir yaz akşamında Ulu Önder Atatürk ile birlikte, kardeşi Makbule ATADAN, Vali vekili Muhittin Bey, Emanet Fen Müdürü Ziya Bey ve Cumhuriyet Gazetesi Baş muhabiri Yunus NADİ nezaretinde bina yaklaşık 4,80 m. kaydırılır. Bu olağanüstü ve riskli iş 10 Ağustos 1930 tarihinde tamamlanır ve ulu çınar ağacı da kesilmekten kurtulur.

İl genelinde 9 adet turizm işletme belgeli tesis mevcut olup, bu tesislerin yatak kapasiteleri toplamı 1.085'dir. 6 adet doğa turizmine açık alan ve 1 adet de turizm işletme belgeli lokanta ve eğlence yeri mevcuttur.

O gündən beri köşkün adı "YÜRÜYEN KÖŞK" olarak kalmıştır. Kültür Bakanlığı Gayrimenkul Eski Eserler ve Anıtlar Yüksek Kurulu'nun 12.07.1980 gün ve 12238 sayılı kararı ile korunması gerekli Kültür ve Tabiat Varlıkları arasında sayılmış ve tescilli yapılmıştır. 2006 yılında, Yalova Belediyesi tarafından restorasyonu yapılarak ziyaretçilere açılmıştır.

Termal Atatürk Köşkü: 1929 yılında 38 günde yapılmıştır. Tamamen ahşaptan yapılmış ve iki katlıdır. Üç şeref salonu ve onbir odası vardır. O dönemde kullanılan eşyası ile birlikte korunan köşk müze olarak halka açıktır.

Karaca Arboretum: 1980 yılında TEMA Vakfı kurucusu Hayrettin Karaca tarafından kurulmuştur. Yalova-Termal Karayolu üzerinde, il merkezine 5 km. mesafede, Samanlı Köyü içerisinde bulunmaktadır. Peyzaj ağırlıklı, koleksiyon bir arboretum karakterinde olup, 135.000 m²'lik bir alanda tesis edilmiştir. İçerisinde kaya bahçeleri, bitki bahçeleri, iris bahçeleri, gül bahçeleri, minyatür bitkiler, Türkiye doğumlu bonsai bitki koleksiyonları vb. örnekler bulunmaktadır.

Dikkate değer koleksiyonları Acer, Prunus, Malas, Magnolia, Quercus, Betula, Pinus, ağabeyes, Picea cinslerine ait önemli birçok tür ve kültür formunu barındırmaktadır. Arboretum Pazar günleri 13.00–18.00 saatleri arası halka açıktır. Bunun dışında grup ve okullara haftanın diğer günleri de randevu alınması koşuluyla açıktır. Gezi rehber eşliğinde 1,5 saat sürmektedir. Ziyaret TEMA vakfına makbuz karşılığı bağış yapılarak gerçekleştirilmektedir. Karaca Arboretum'u yılda 15.000 civarında yerli ve yabancı kişi ziyaret etmektedir. Bugün Karaca Arboretum'un en önemli faaliyetleri; Üniversite öğrencilerine staj imkânı sağlamak, halka açık olduğu için halkın konuyla ilgili bilgisini artırmak olarak sayılabilir. Ayrıca Türkiye'nin çeşitli yerlerinde yapılan Arboretum ve Botanik bahçelere de bitki materyali sağlamaktadır.

Bahçıvan eğitimi vermektedir, dünyanın çeşitli yerlerinde bulunan Arboretum ve Botanik bahçeleri ile tohum değişimi yapmaktadır. Tüm bu faaliyetler için gerekli finansman, Karaca Arboretum da bulunan Karaca Arboretum Fidanlığı faaliyeti ile sağlamaktadır. Fidanlık haftanın her günü açıktır. Karaca Arboretum Haziran 2004'de Uluslararası Dendroloji (Ağaç Bilimi) Cemiyeti tarafından bir ödüle layık görülmüş ve 27 Haziran 2004'de bu ödül Uluslararası Dendroloji Cemiyeti'nin Başkanı tarafından Karaca Arboretum'da düzenlenen törenle Sn. Hayrettin KARACA'ya takdim edilmiştir. Bu ödül dünyada şimdiki kadar 14 Arboretum ya da Koleksiyon Bahçesi'ne verilmiştir. Karaca Arboretum da bu ödülü alan 15. Arboretum olmuştur.

TİGEM Atatürk Köşkü: TİGEM'e bağlı arazi üzerinde bulunan iki katlı bir binadan oluşmaktadır. İçerisinde Atatürk'ün kullandığı bazı malzemeler ve Atatürk'ün Yalova'da çekilmiş resimlerinin panoları mevcuttur.

Rüstempaşa Camii: Son Osmanlı dönemi eserlerinden olan camii, Yalova İl merkezinde ve Merkez Camii yanında kullanılabilir durumdadır.

Hersekzade Ahmet Paşa Camii ve Külliyesi: Altınova ilçesindedir ve 16. yy'da yaptırılmıştır. İki kubbelidir ve caminin yanında Hersekzade Ahmet Paşa'nın mezarı, bir çeşme ve hamam kalıntısı bulunmaktadır.

Hacı Ali Paşa Camii: Armutlu ilçesindedir ve yapım tarihinin Orhan Gazi dönemine kadar uzandığı tahmin edilmektedir. Camii ibadete açık durumdadır ve iç ahşap dizaynı ile dış ahşap saçakları ince bir işçilik örneği olarak gösterilmektedir.

Kurşunlu Hamamı: Bizans İmparatoru Jüstinyen tarafından yaptırılmıştır. Afet ve savaşlar nedeniyle zamanla toprağa gömülmüş olan Kurşunlu Hamamı, 1900 yılında Osmanlı Padişahı II. Abdülhamit'in emriyle onarılmıştır. Hamamın üstü kurşunla kaplı olduğu için Kurşunlu Hamam adını almıştır.

Valide Hamamı: Bizans İmparatoru Konstantin döneminde 6 kubbeli olarak yapılmıştır. Halen 3 kubbesi yoktur. Osmanlı döneminde Padişah Abdülmecit tarafından onarılmış ve annesi burada tedavi gördüğünden Valide Hamamı adını almıştır. Kara Kilise: Çiftlikköy ilçesinde bulunan ve halk arasında Karakilise olarak bilinen Roma dönemine ait su mimarisi yapısıdır.

Yalova Kâğıthanesi: Kağıthane-i Yalakabad adıyla Yalova Kağıthanesi el ile kağıdın yapıldığı dönemde Elmalık Köyü'nde İbrahim Müteferrika tarafından 1745 yılında kurulmuştur.

Yalova Açık Hava Müzesi: 29 Ekim 2003 tarihinde açılan müzede, Roma, Bizans ve Osmanlı dönemlerine ait eserler (onur taşları, mezar stelleri, sütunlar, sütun başlıkları, lâhitler) yer almaktadır. Ayrıca Yalova'nın çeşitli yörelerinde bulunan eserlerin maketleri de müzede bulunmaktadır.

Örneğin; Hersek Köyü'nde bulunan Hersekzade Ahmet Paşa Camisi'nin maketi de müzede sergilenmektedir. Müze, Yalova Yerel Gündem 21 Genel Sekreterliği tarafından, Cumhuriyet'in 80. yılı anısına "Yerel Gündem 21 En İyi Uygulama Projeleri" kapsamında, Yalova Belediyesi ve İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü'nün katkılarıyla yapılmıştır.

Çınarlı Yol (Çınarlı Hıyaban): Doğa harikası olan Termal Kaplıcaları'nı Yalova'ya bağlayan Termal-Yalova Çınarlı Yolu (Çınarlı Hıyaban) Atatürk döneminden günümüze kadar yol boyunca var olan çınar ağaçlarının oluşturduğu yeşil tünel görüntüsü ile Yalova'nın en güzel yol güzergâhidir. Dolmabahçe Sarayı önündeki çınarlı yoldan vapurla ayrılarak deniz yolculuğu sonrası, aynı yolun Yalova'daki devamı olarak Ulu Önder Atatürk zamanında, iskeleden başlayıp, Gazipaşa Caddesi'ni takiben kaplıca kapısında son bulan yolun uzunluğu 12.350 m., genişliği ise 10 m.'dir. Gökçe Barajı'nın yapımı sırasında, bu Çınarlı Yol'da bulunan bir kısım çınarlar, baraj içinde ve yol dışında kalmıştır. Bu nedenle Yalova'yı Termal'e bağlayan Çınarlı Yol Yenimahalle yol kavşağında son bulmaktadır. Yol güzergâhında bulunan çınarların dikimi 1930 yılı Şubat ve Mart aylarında yapılmış olup, fidanların arası 10 m.'dir. Ancak, sıralama çapraz gelecek şekilde dikildiğinden daha sıkı gibi görünür. Böylece her 5 m.'de bir çınar ağacı vardır. Çapraz dikim aynı zamanda ağaçların dengeli dallanmasını sağlamış, böylece yol yeşil bir tünele dönüşmüştür.

“ Arboretum bugün yaklaşık 7.000 civarında değişik bitki türü, alt-tür, varyete ve kültür formunu barındırmaktadır. Karaca Arboretumu Türkiye'nin ilk özel Arboretumudur. ”

Mevcut olan çınar ağaçlarının fidanları, Teşvikiye ve Kocadere Beldeleri'nden temin edilmiştir. Baltacı Çiftliği girişinden Termal'e kadar dikilen fidanların sayısı 2.250'dir.

Atatürk'ten günümüze kadar gelen Çınar ağaçlarının her yıl Bursa Kültür ve Tabiat Varlıkları Koruma Kurulu kararları doğrultusunda, Valiliğimiz tarafından gerekli incelemeleri yapılarak çürüyen ağaçların yerine yenileri dikilmekte, budanması gereken dalların budama işlemleri yapılarak bakımı hatta bazı hastalıklara yakalananların da tedavileri yapılmaktadır.

Yalova-Termal Yolu üzerindeki Çınar Ağaçları Yalova İstanbul II No'lu Kültür ve Tabiat Varlıkları Koruma Kurulu'nun 14.5.1997 tarih ve 4491 sayılı kararı ile "Korunması Gereken Anıt Ağaçlar" olarak tescil edilmiştir.

İlimiz merkez ve Termal İlçesi arasında bulunan ve turizmde bir marka olarak "Turizm Yolu" niteliğindeki 12 km.'lik yol, Valiliğimizce tüm sanat yapıları, drenaj kanalları yapıldıktan sonra yolun tamamı yeniden asfaltlanarak hizmete açılmıştır.

Kent Ormanı: Yalova'ya 29 km. mesafede olup yolu tamamen asfalttır. Kent Ormanı 2005 yılında düzenlenmiş ve halkın kullanımına açılmıştır. Yalova Orman İşletme Müdürlüğü, Çınarcık Orman İşletme Şefliği sınırlarında yer alan Çınarcık İlçesi, Teşvikiye Beldesi, Erikli Yaylası'nda yer almaktadır. Yalova istikametinden gelecek ziyaretçiler, Çınarcık, Teşvikiye güzergahını takip ederek Armutlu, Gemlik; Bursa istikametinden gelecek olan ziyaretçiler yolu asfaltlanmış olan Hayriye ve Selimiye Köyleri ile Delmece Yaylası istikametinden Kent Ormanı'na ulaşabilirler.

Alanı 95 ha. olan Kent Ormanı'nın içinde görülmeye değer şelaleler, 2 km. yürüyüş patikası, çok amaçlı salon, çocuk oyun alanları, spor alanları, oturma

ve dinlenme gurupları, tuvalet, çeşme, piknik yerleri, içme suyu ve lavabolar, asma köprü, seyir terasları, Erikli Çifte Şelaleleri, ihlamur, kestane, meşe, gürgen, kayın ve çam ağaçları ile bezenmiş, her türlü kuş sesi eşliğinde doğanın insanlara sunduğu tüm güzelliklerin bir arada yaşanabilecek nadide güzelliklerin bulunduğu eşsiz bir mekândır.

Kent ormanlarının kuruluş amacı ve özelliği gereği kullanıcılar tarafından ateş yakılmaması öngörülmekte, halkın rekreasyon ihtiyacının karşılanması hedeflenmektedir. Giriş ücretsiz olup, mangal yakmak isteyenler için Kent ormanı yakınında şahıslara ait yerler mevcuttur.

Kent Ormanı'nın bulunduğu alanda asli orman ağaçlarından kayın, karaçam, meşe geniş yayılış göstermekte olup, az miktarda kestane, gürgen, dış budak, akçaağaç, çınar, kızılğaç, ihlamur, yabani kiraz, yabani erik mevcuttur. Çalimsı veya otsu bitkilerden katırtırnağı, yabani sarmaşık, kekik, hiperikum, güzellik çalısı, kocayemiş, pençe çalısı Kent Ormanı'na ayrı bir güzellik katmaktadır.

Bu alanda hayvan ve kuş türleri arasında ayı, yaban domuzu, tilki, sincap, kertenkele, çakal, porsuk, kirpi, tavşan, kaplumbağa, yılan, üveyik, tahtalı güvercin, bildircin, çil, karatavuk, sığircık, sakarmeke, çulluk, atmaca, çil, keklik ve ağaçkakan sayılabilir.

2.12 YEŞİL-MAVİ TURİZM SEYİR YOLU PROJESİ

Yeşil-Mavi Turizm Seyir Yolu Projesi, seçilmişleri, atanmışları ile elele verilerek ve ülke çapında uygulamaya konulan KÖYDES Projesi ile ilişkilendirilmiş bir projedir. İzmit tarafından geldiğinde, Altınova İlçesi Hersek Köyü'nden başlayıp, Armutlu İlçesi'nde tamamlanan 127 km. Yeşil-Mavi Yol uzunluğu, 62 km. bağlantı yolları ile toplam 250 km.'yi bulan ve çeşitli tarihi, turistik ve doğal güzellikleri içinde barındıran Yeşil-Mavi Turizm Seyir Yolu Projesi'nin tanıtım süreci devam etmektedir. Şekil-24'deki haritada Yeşil-Mavi Turizm Seyir Yolu tüm ayrıntılarıyla verilmektedir. Hemen hemen tamamı trekking, fotosafari gibi doğa turizmine uygun bir bölgedir. Samanlı Dağları eteklerindeki alan ise, doğa tutkunları için birçok motokros parkurunu barındırmaktadır. Proje çerçevesinde, orman, yayla ve şelalelere daha kolay ulaşabilmek amacıyla, sahillere dik açılmış yollara ilave olarak, 2007 yılında sahile paralel orman içi seyir, foto ve jeep safari, motor sporları, dağ ve doğa yürüyüş yolları açılmıştır.

Girişte ziyaretçileri tarihin derinliklerine, 17.yy'a götüren Hersekzade Ahmet Paşa Camisi ve çevresi karşılamakta, Karadere Köyü'nde Çobankale Anıtı, yine devamında Yalova'nın tropikal iklimle müsait yapısı dolayısıyla çilek bahçeleri ve çevredeki çiçek yetiştiricilerinin seraları görülmektedir. Altınova Merkez, Soğuksu, Kocadere, Fevziye, Tevfikiye, Sermayecik Köyleri'nden, Çiftlikköy istikametine geçilmekte, Burhaniye, Çukurköy, Dereköy, Laledere ve Gacık Köyleri ile Taşköprü Beldesi'ne ve buradaki tarihi taşköprüye ulaşılmaktadır.

Şekil-24 Yeşil-Mavi Turizm Seyir Yolu Haritası
Kaynak: Yalova Yeşil-Mavi Turizm Seyir Yolu Eylem Planı

Daha sonra, Yalova Merkez Elmalık, Sugören, Güneyköy ve Kurtköy'e ulaşmakta ve tarihe tanıklık etmiş mağaralar gezilebilmekte ve yüzlerce yıllık çınarlar hayranlıkla seyredilebilmektedir. Büyük Önder Mustafa Kemal ATATÜRK'ü konuk eden Yalova, onun görüş, düşünce, plan ve projelerinden ziyadesiyle yararlanmış ve daha o dönemde bugün kullanılan ve Yeşil-Mavi Turizm Seyir Yolu'nun en önemli güzergahlarından olan Çınarlı Yol'da ilerlerken, Samanlı Köyü sınırlarında binbir çeşit çiçek ve ağaç deseni ile Karaca Arboretum'u ziyaretçilerini karşılamaktadır. Çınarlı Yol'un ihtişamlı güzelliği içinde Yalova'dan 11 km. uzaklıktaki Termal Kaplıcaları'na, bu alandaki Atatürk Köşkü'ne ve Atatürk'ün yeniden birebir inşa edilen sinemasına ulaşabilmek mümkündür.

"Sudüşen Şelalesi", Termal Üvezpınar'dan yaklaşık 8 km. gidilerek 15 dakikada ulaşılan, Yeşil-Mavi Turizm Seyir Yolu Projesi'nin önemli bir ayağını oluşturan ve yürüyüş parkuru olarak yaklaşık iki saati bulan, metrelerce yukarıdan düşen şelalesi ile ziyaretçilerini beklemektedir. Ayrıca şelaleye çıkarken eşsiz bir baraj gölü, Marmara Denizi'nin muhteşem manzarası, çeşitli flora ve fauna ile karşılaşmakta,

foto safari, trekking ve piknik yapılabilir. Çınarcık'ta "Kent Ormanı" yeni düzenlemesi ile ziyaretçilerine doğanın inanılmaz güzelliğini sunmaktadır. Teşvikiye Beldesi'nden Erikli ve Delmece Yaylaları'na oradan da Selimiye Köyü'ne ulaşım, asfalt yollar ile sağlanmıştır.

Yeşil-Mavi Turizm Seyir Yolu ile adeta bir botanik bahçesi görünümündeki havzanın ortaya çıkışına şahit olunmaktadır. Yapılan bu yollarla örneğin İstanbul'a sadece 1,5 saat uzaklıkta, Karadeniz'in eşsiz yaylalarının bir benzeri görünümündeki Delmece Yaylası ile buluşulabilmektedir.

Yine Teşvikiye Beldesi'ne 10 km. uzaklıkta bulunan Erikli Yaylası'nda, Çınarcık Kent Ormanı'ndan 2,5 km. mesafede ve 530 metre rakımda bulunan "Büyük Dipsiz Göl" ve bu gölden 1,5 km. mesafede 570 metre rakımda bulunan "Küçük Dipsiz Göl"ün hayal alemine daldırarak mistik görünümü oldukça etkileyicidir. Kestane, karaağaç, ıhlamur, erik ve elma ağaçları ile bezenmiş bu yaylalarda kamp

yapılabilmekte, Teşvikiye Deresi üzerinde bulunan ve yüksekliği toplam 60 metreyi bulan "İkiz Şelalelerin" doyumsuz güzelliği izlenebilmektedir. Bu arada Esenköy'e 8 km. mesafedeki "Kartık Yaylası" da ziyaret edilebilmektedir.

Alternatif turizmi geliştirme anlayışının can damarı konumundaki bu yol ile geniş bir turizm havzası ortaya çıkarılmıştır. Bu yol bir turizm seyir yolu olup, bir tarafına Marmara Denizi'ni, diğer tarafına da İznik Gölü ve Gemlik Körfezi'ni alarak, doğanın inanılmaz güzelliğini ortaya çıkarmakta ve adeta Amerika ve Avrupa'daki benzerleri olan turizm seyir yolları örnekleriyle boy ölçüşmektedir.

Ayrıca alternatif turizm vizyonu ile, Yalova Stratejik Planı dahilinde Armutlu İlçesi'ne bağlı Mecidiye, Hayriye ve Selimiye Köyleri ile Çınarcık İlçesi'ne bağlı Şenköy ve Teşvikiye'yi kapsayan "Armutlu-Çınarcık Organik Tarım Havzası Projesi" ile de eko-turizme geçiş sağlanmaya çalışılmaktadır.

2.13 ULAŞIM ve ALTYAPI DURUMU

Yalova'dan Bursa ve Kocaeli İllerine karayolu, İstanbul'a ise kara ve deniz yolu ile ulaşım sağlanmaktadır. Kente karayolu ve deniz yolu ile yoğun yolcu girişi çıkmaktadır. Yalova, Avrupa ve İstanbul'un Ege ve Akdeniz'e geçiş yolu üzerinde önemli bir konuma sahiptir. Yalova-Bursa karayolu bağlantısı ile Yalova'dan İç Anadolu Bölgesi'ne ve Ege ile Akdeniz Bölgeleri'ne ulaşım mümkündür. Yalova-Kocaeli karayolu bağlantısı ise, Yalova'nın aynı zamanda İstanbul'a ve İç Anadolu Bölgesi'ne açılan diğer önemli bir bağlantı yoludur. Yalova İli sınırları içinde yer alan 41 km'lik devlet yolları ile 90 km'lik il yollarının

% 100'ü asfalttır.

Yalova-İstanbul arasında şehir hatları yolcu vapurları ve deniz otobüsleri ile sadece yolcu taşımacılığı gerçekleştirilirken, arabalı vapurlarla araç ve yolcu taşımacılığı, feribot seferleriyle ise yük, yolcu ve araç taşımacılığı yapılmaktadır. Yalova'dan İstanbul ve Kartal'a düzenli ekspres ve deniz otobüsleri, Armutlu'dan İstanbul'a deniz otobüsü seferleri yapılmaktadır. Ayrıca Yalova'dan Yenikapı'ya ve Pendik'e feribot seferleri ile Topçular İskelesi'nden Eskişehir'a arabalı vapur seferleri yapılmaktadır.

Yalova merkezde Yat Limanı hizmete girmiştir. Böl-

Yalova İli'nde elektriği olmayan köy bulunmamaktadır. Toplam 151.914 elektrik aboneliği mevcuttur. 2013 yılı elektrik enerjisi kayıp-kaçak oranı %6 civarındadır. Yalova İli genelinde toplam 29 otomatik telefon santrali ile hizmet verilmekte olup, bu santrallerin toplam kapasitesi 85.920, toplam abone sayısı ise 67.065'tir. İlde telefon santral kapasitesi, mevcut abone taleplerini karşılamakta yeterlidir.

genin turizme yönelik aktivitesinin artmasını sağlayacak olan Yat Limanı'ndan maksimum 320 adet yatın limandan yararlanması mümkündür.

Yalova bugün için havayolu ulaşımına sahip değildir. Fakat Hava Harp Okulu'na ait olan ve Yalova-İzmit Karayolu üzerinde bulunan bir adet askeri havaalanına sahiptir.

Yalova İli'nde liman bulunmaması birlikte, özel sektöre ait Çiftlikköy İlçesi Denizçalı Köyü mevkiinde bulunan fabrikaların hammadde ve mamul maddede taşımacılığında kullandıkları kendi amaçlarına uygun bir liman bulunmaktadır. Bu limanın 200 metre uzunluğuna sahip iskelesi ve 100 gemi/yıl gemi kabul kapasitesi vardır.

Yalova'nın çevre il ve ilçe merkezlerine uzaklığı; İstanbul'a 174 km, Bursa'ya 69 km, İzmit'e 63 km, Gölçük'e 50 km, Orhangazi'ye 21 km, Gemlik'e 43 km ve Karamürsel'e 30 km'dir.

Köy yollarında il genelinde 198 km. 1.derece yol

ağımız, 191 km. 2. derece olmak üzere 389 km. yol ağımız mevcuttur.

İlimizde susuz köy ve ünite bulunmamaktadır. Ancak, şebeke ilave ile suyu yetersiz köylere yapılan işler ile daha yeterli duruma getirilmektedir.

Köylerimizin 28'inde Kanalizasyon sistemi mevcut olup, 15 adet köyümüzde ise, bulunmamaktadır. Bu şebekelerin 3 adedi belediyenin mevcut hatlarına, diğer 12 köy ise foseptikli şebeke olarak yapımı gerçekleştirilecektir.

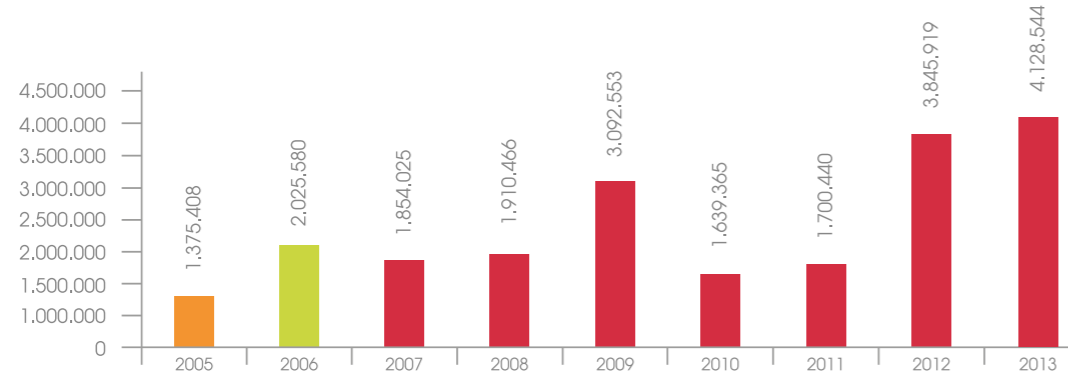
Yalova İli'nde elektriği olmayan köy bulunmamaktadır. Toplam 151.914 elektrik aboneliği mevcuttur. 2013 yılı elektrik enerjisi kayıp-kaçak oranı %6 civarındadır.

Yalova İli genelinde toplam 29 otomatik telefon santrali ile hizmet verilmekte olup, bu santrallerin toplam kapasitesi 85.920, toplam abone sayısı ise 67.065'tir. İlde telefon santral kapasitesi, mevcut abone taleplerini karşılamakta yeterlidir.

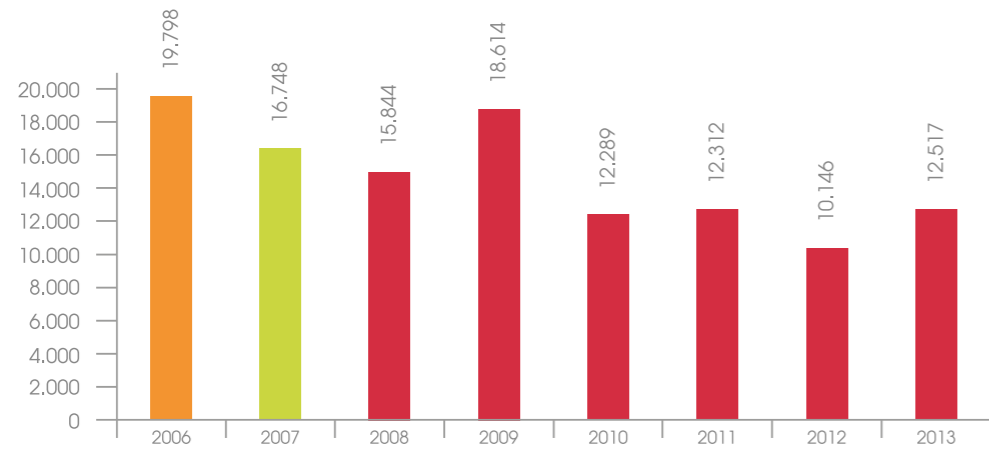
2.14 SOSYAL POLİTİKALARA YÖNELİK YARDIM VE HİZMETLER

Yalova İli'nde 2011 yılı itibarıyla Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakıfları aracılığıyla 12.312 kişiye, toplam 1.700.440,98 TL tutarında, 2012 yılında 10.146 kişiye 3.845.919 TL tutarında, 2013 yılında ise

12.517 kişiye 4.128.544 TL sosyal yardım yapılmıştır. İlde 2005-2013 yılları arasında Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakıfları aracılığı ile yapılan yardımlar, Şekil-25'de görülmektedir.

YAPILAN SOSYAL YARDIMLAŞMA VE DAYANIŞMA VAKFI YARDIMLARI (TL) 2005-2013

Şekil-25 Yalova İli'nde Yapılan Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfı Yardımları (TL) 2005-2013
Kaynak: İl Planlama ve Koordinasyon Müdürlüğü

SOSYAL YARDIMLAŞMA VE DAYANIŞMA VAKIFLARINCA YARDIM YAPILAN KİŞİ SAYISI (2006-2013)

Şekil-26 Yalova İli'nde Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakıflarınca Yardım Yapılan Kişi Sayısı (2006-2013)
Kaynak: İl Planlama ve Koordinasyon Müdürlüğü

İlimizde halen; 0-12 yaş grubunda 25 korunmaya muhtaç çocuğa hizmet veren AKV Sevgi Evleri Çocuk Yuvası, 43 erkek engelliye hizmet veren Milli Piyango Bakım ve Rehabilitasyon Merkezi, 54 çocuk ve gence hizmet veren Çocuk ve Gençlik Merkezi, 40 yaşımızın bulunduğu Huzurevi Yaşlı Bakım ve Rehabilitasyon Merkezi bulunmaktadır. Ayrıca, 8 adet Çocuk Evimizde 39 korunmaya muhtaç çocuğumuz yatılı hizmet almaktadır. Aile ve Sosyal Politikalar İl Müdürlüğü'nce Engelli Evde Bakım Hizmetleri kapsamında 2013 yılı sonu itibarıyla 1.285 bakıma muhtaç engellimize toplam 10.456.154 TL ödenmiştir. Yine 203 korunmaya muhtaç çocuk ailesine toplam 987.797 TL ayni ve nakdi yardım ödemesinde bulunulmuştur. İlimizde Kadın Konukevimiz açılmış olup, toplam 12 kapasite ile hizmet vermektedir.

2011 yılı Eylül ayından itibaren Vali başkanlığında, ilgili Vali Yardımcısı, SYDV Müdürü, İş-Kur Müdürü, İl Basın ve Halkla İlişkiler Müdürü, Özel Kalem Müdürü ve Tek Adımda Hizmet Büro Sorumlusu tarafından her perşembe günü saat 14:00'de Halk Günü düzenlenmiş, bugüne kadar başvurulan yaklaşık 3.800 kişinin sorunları anında giderilmeye çalışılmıştır.

Son bir yıl içinde sosyo-ekonomik yönden ihtiyaç sahibi toplam 238 aile bizzat Vali ve ilgililerin katılımıyla evlerinde ziyaret edilmiş, gıda-kömür yardımı yapılmış, tespit edilen ihtiyaçları anında giderilmiştir. Aynı sürede toplam 1.130 aileye gönüllülük esaslı hayırseverlerimizin gıda yardımları iletilmiştir.

Şehit yakınları ve gazi aileleri ile zaman zaman yapılan ziyaretler ve çeşitli etkinlikler kapsamında biraraya gelmesine ve ihtiyaçların karşılanmasına özen gösterilmektedir.

Huzurevi, Rehabilitasyon Merkezi, Çocuk Yuvası ve Sevgi Evleri Vali tarafından sık sık ziyaret edilmekte, ihtiyaçları karşılanmakta ve hizmet alan grupların çeşitli etkinliklere katılmaları sağlanmaktadır.

Kadın yoksulluğu ile mücadele ve kadın yoksulluğunu azaltma çalışmaları kapsamında, 47 kadınıma 1.500'er TL İl Özel İdare kaynaklarından Mikro Kredi verilerek kendi işlerini kurmaları desteğinde bulunulmuştur.

Engellilerin ulaşılabilirliğini sağlamak amacıyla Valilik Binası'na engelli asansörü kurdurulmuş, ayrıca engelli aileler ziyaret edilerek ihtiyaçları karşılanmıştır

2.15 SİVİL TOPLUM KURULUŞLARI

Sivil toplum kuruluşları denildiğinde; siyasi partiler, dernekler, vakıflar, meslek odaları ve sendikalar gibi örgütlenmeler ilk olarak akla gelmektedir. Tablo-11'de ilde faaliyette bulunan sivil toplum kuruluşları genel olarak görülmektedir.

Tablo-11 Yalova İli'nde Faaliyette Bulunan Sivil Toplum Kuruluşları

SİVİL TOPLUM KURULUŞU	ADEDİ	ÜYE SAYISI
Siyasi Partiler	28	-
Dernekler	435	27.227
Kamu Yararına Faaliyette Bulunan	19	-
Vakıflar	24	-
Meslek Odaları	23	16.382
Meslek Odaları Temsilciliği	10	50
Sendikalar (İşçi)	12	-
Sendikalar (Memur)	36	-

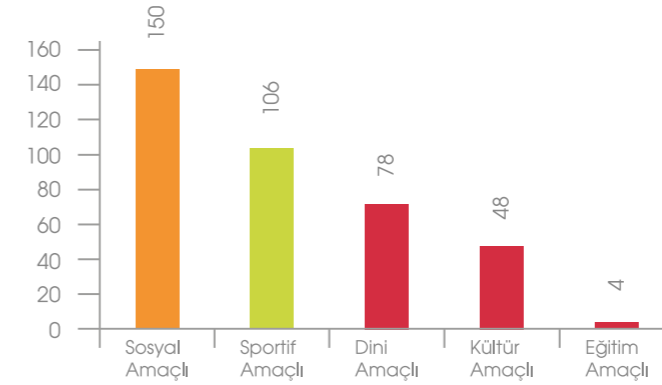
Kaynak: İl Emniyet Müdürlüğü-İl Dernekler Müdürlüğü

Kurumsal yapının bir bölgedeki sosyal, ekonomik ve kültürel yapının gelişmişliği ile paralel bir seyir izlediği bilinmektedir. Ancak kurumsal yapıyı oluşturan kamu sektörü, özel sektör ve sivil toplum kuruluşlarının niteliği ve niceliği, bölgedeki ve toplumdaki yaygınlığı, kurumsal kapasiteleri ile ilgili değerlendirmeler kurumsal yapıyı bir bütün olarak etkilemektedir. Bu açıdan Yalova, kurumsal yapı ve sivil toplum kuruluşları bakımından ülkemizdeki en gelişmiş illerden birisidir.

Türkiye'de Kurulu bulunan mevcut siyasi partilerden 28 adedi Yalova İli'nde de örgütlenmiş durumdadır. İçişleri Bakanlığı Dernekler Dairesi Başkanlığı'nın verilerine göre; 2009 yılı Aralık ayı itibarıyla, Türkiye genelinde buluna toplam 83.336 adet dernek içerisinde Yalova İli toplam 386 adet dernek ile Türkiye'de bulunan toplam dernekler içerisinde %0,46'lık bir pay elde etmiştir. İl genelinde mevcut bulunan 386 adet derneğin 150 adedi sosyal amaçlı, 106 adedi de spor amaçlı kurulan

derneklerdir. İlide bu derneklere üye yaklaşık olarak 27.600 kişi bulunmaktadır. Bu da toplam il nüfusunun %13,3'ünü oluşturmaktadır. Şekil-27'de, il genelinde mevcut bulunan derneklerin amaçlarına göre ayrımı görülmektedir. Görüleceği üzere, ildeki derneklerin büyük çoğunluğunun sosyal etkinliklere yönelik olarak faaliyet gösterdiği anlaşılmaktadır. Ayrıca, il genelinde toplam 40 adet hemşeri derneği faaliyetlerini yürütmektedir. Dolayısıyla ilde bulunan toplam derneklerin içerisinde hemşeri derneklerinin payı %10,4 dolayındadır. Hemşeri dernekleri özellikle kırdan kente yoğun göç alan kentlerde başlangıçta göç ile gelen kitlelerin toplumsal ve ekonomik dayanışma aracı olarak hizmet verirken, günümüzde kentleşme ve kentlilik bilincinin gelişmesinde olumsuz etkiler de üretebilmektedir. Şöyle ki, göçle gelen kitlelerin toplumun bütünü ile bütünleşmek yerine kendi kapalı kurumlarında örgütlenmeleri, toplumsal bütünleşmeyi zayıflatmakta, toplumsal birliktelik, işbirliği ve etkileşimi azaltmaktadır.

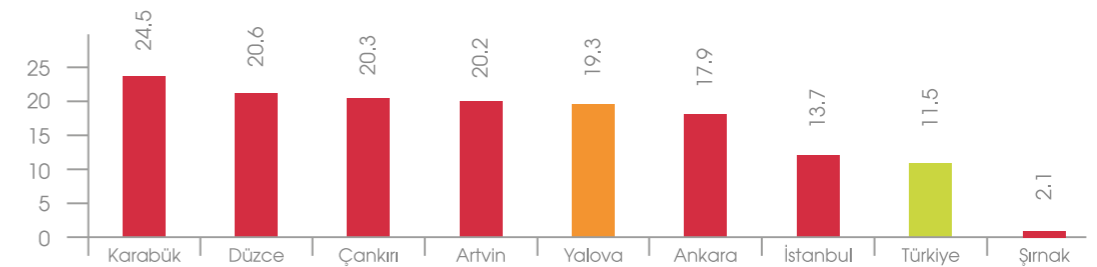
FAALİYET GÖSTEREN DERNEKLERİN AMAÇLARINA GÖRE DAĞILIMI (ADET) 2009

Şekil-27 Yalova İli'nde Faaliyet Gösteren Derneklerin Amaçlarına Göre Dağılımı (Adet) 2009
Kaynak: İl Dernekler Müdürlüğü

Yalova İli dernek yoğunluğu bakımından Türkiye geneline göre oldukça yüksek bir düzeyde bulunmaktadır. Şekil-28'de, Yalova İli ve bazı illerimizde On Bin Kişiyeye Düşen Dernek Sayısı görülmektedir. Görüleceği üzere, Yalova İli dernek yoğunluğu açısından Türkiye genelinde 5. sırada bulunmaktadır.

ON BİN KİŞİYE DÜŞEN DERNEK SAYISI BAKIMINDAN İLK BEŞ İL VE BAZI İLLERİMİZİN DURUMU (2009)

Şekil-28 On Bin Kişiyeye Düşen Dernek Sayısı Bakımından İlk Beş İl ve Bazı İllerimizin Durumu (2009)
Kaynak: İl Dernekler Müdürlüğü

İlde faaliyette bulunan toplam 23 adet meslek odası ve 10 adet meslek odası temsilciliği olmak üzere toplam 33 adet meslek kuruluşu bulunmaktadır. İlde toplam 11 adet merkezi il dışında bulunan vakıf şubesi ve toplam 13 adet de merkezi Yalova İl'inde bulunan vakıf olmak üzere toplam 24 adet vakıf bulunmaktadır.

2.16 GZFT ANALİZİ

Bu bölümde Yalova İl'i'nin mevcut durum analizi farklı yönlerden ele alınarak tasniflenmiştir. Yalova İl'i hem içinde barındırdığı içsel faktörlerle (güçlü ve zayıf yönler), hem de gerçekleşmesi muhtemel dışsal faktörleri (fırsatlar ve tehditler) ile çok yönlü ekonomik ve farklı büyüme eğilimlerine sahip bir ildir. Yalova'nın mevcut durumuna ait değerlendirme çok genel ifadelerle farklı bir açıdan, aşağıdaki GZFT tablosunda verilmiştir.

Bu tablonun genel bir sentezini yapmak gerekirse; ilin mevcut durumda güçlü değerlere sahip olmasıyla birlikte, iyi bir şekilde planlanmadığı takdirde dışsal tehditlere de maruz kalabileceğini ve oluşacak

İlde sendikal faaliyetlerin çok gelişmiş olduğunu söylemek mümkün gözükmemektedir. İlde 1 işçi konfederasyonu ve 1 sendika il temsilciliği olmak üzere toplam 2 adet işçi sendikası kuruluşu mevcut bulunmaktadır. Ayrıca, toplam 36 adet memur sendikası kuruluşu faaliyetlerini sürdürmektedir.

bu ortamda da fırsatları gerçekleştirilememesi ihtimali ile karşı karşıya kalabileceğini söylemek yerinde olacaktır. Tabloda sıralanan zayıf yönler, fırsatlar yeterince değerlendirildiğinde ortadan kaldırılabilecek nitelikte olsalar da yine burada stratejik planın sağlıklı bir şekilde uygulanmasının ve dengeli büyümenin sağlanmasının öneminin çok büyük olduğu görülmektedir.

Planın geleceğe yönelik kararlar içeren kısmında, hazırlanmış olan GZFT tablosundan faydalanılmıştır ve faaliyet araçlarının belirlenmesinde bu tabloda ortaya koyulan ilişkiler dikkate alınmıştır.

İÇSEL FAKTÖRLER	DIŞSAL FAKTÖRLER
<p>GÜÇLÜ YÖNLER</p> <ul style="list-style-type: none"> • Yalova'nın zengin bir orman varlığına sahip olması ve orman alanlarının korunması • Atatürk'le bütünleşen bir imaja sahip olması • Süs bitkileri yetiştiriciliğinin gelişmiş olması • Verimli tarım topraklarına sahip olması • İlin turizm sektöründe gelişmeye elverişli oluşu • Termal kaynakların ve kaplıcaların ilde bulunması • İlde kültüre ve sanata değer verilmesi • Demokratik katılım düzeyinin ve sivil toplum geleneğinin güçlü olması • Sektöründe söz sahibi sanayi tesislerinin ilde konuşlanmış olması • İlde ihtisaslaşmış imalat sektörlerinin faaliyet göstermesi • Genç nüfusun fazla olması • Afetlerle mücadele konusunda kapasitenin gelişmiş olması • Doğu Marmara Kalkınma Ajansı'nın kurumsal destek ve yetkinliğinin yüksek olması 	<p>FIRSATLAR</p> <ul style="list-style-type: none"> • İstanbul, Bursa ve Kocaeli gibi büyük merkezlere yakın olması • Yalova'nın, bölgenin Lojistik Merkezi olmasını sağlayacak bir konuma sahip olması • Elverişli iklim koşullarına sahip olması • Deniz kenarında bulunması • Ekonomik olarak küçük bir il olmasından dolayı büyümeye açık olması • Kentleşme sürecini planlı bir şekilde yönetme ihtimalinin olması • Yalova'nın Körfez Geçiş Köprüsü ve İstanbul- İzmir Otoyolu güzergâhı içerisinde olması • Farklı türlerde OSB'lerin kurulmasına yönelik çalışmalar • Yalova'nın yüksek katma değere sahip stratejik bir ürün olan Karbon Elyaf üretiminin merkezi olması • Yeşil-Mavi Yol'un yüksek bir turistik potansiyele sahip olması • Yalova'nın süs bitkileri üretiminde bir merkez haline gelmesine yönelik ticari girişimler
<p>ZAYIF YÖNLER</p> <ul style="list-style-type: none"> • Yalova'nın göç almaya uygun yapıda olması ve bu bağlı olarak yaşanan hızlı nüfus artışı • Başka illere beyin göçünün yüksek olması ve nitelikli işgücü arzının yeterince istihdam edilememesi • Tarımsal alanların etkin bir şekilde kullanılmaması • Esnaflık kültürünün gelişmemiş olması • Ulaşımında çeşitliliğin olmaması ve ulaşım kalitesinin düşük olması • İlde yer alan büyük sanayi kuruluşlarının merkezlerinin Yalova'da olmaması • İlde teknoloji ve AR-GE üzerinde çalışan kurum sayısının azlığı • Kent içi ulaşım problemleri ve trafik • Kentsel dönüşüm konusunda eksiklik ve gecikmelerin olması • İçme suyu şebekesinin bazı yerleşim birimlerinde yetersiz ya da eski oluşu 	<p>TEHDİTLER</p> <ul style="list-style-type: none"> • Yalova'nın deprem kuşağında yer alması • Kentsel rant beklentisinin yüksek olması • İlin kontrolsüz bir şekilde göç alması ve son yıllarda dış göçlerdeki yüksek artış • Sanayileşme baskısı ile doğal alanların korunamaması tehlikesi • İlin yüzölçümünün küçüklüğünden dolayı nüfus yoğunluğunun fazla olması ve bunun da ekonomik ve mekânsal büyümeyi zorlaması • Yalova'nın Körfez Geçiş Köprüsü ve İstanbul- İzmir Otoyolu güzergâhının büyük ölçüde imarsız oluşu • Maden arama ve taş ocağı açma taleplerindeki yüksek yoğunluk • Meteorolojik kuraklığa bağlı olarak; içme, kullanma ve tarımsal sulama ihtiyaçlarının yeterince karşılanamaması

2.17 VARSAYIMLAR

Yalova 2025 senaryolarında temel varsayımlar şu şekilde belirtilebilir:

- Yalova İli özellikle dışsal değişimlerden etkilenen bağımlı bir il durumunda bulunmaktadır.
- Yalova İli'nde büyük ölçekli sanayi kuruluşları, yerelde hem ekonomik olarak hem de kurum imajı olarak güçlü durumda bulunmaktadır.
- Günümüz teknolojileri ve üretim rakamları göz önüne alındığında; özellikle Yalova İli'nin kişi başına düşen GSYİH düzeyinin Türkiye ortalama değerinden yaklaşık olarak %60 daha fazla olduğu da düşünüldüğünde, kişi başına düşen GSYİH düzeyindeki büyümeler beraberinde daha fazla tüketim rakamlarını getirecek ve dolayısıyla da enerji ve materyal tüketimlerinde önemli oranlarda artışlar meydana gelecektir.
- Türkiye, sosyal ve çevre politikalarının oldukça önemli olduğu AB'nin bir parçası olduğunda; Yalova İli'nin özellikle güney ve güneybatı kesimleri koruma alanı olarak ilan edilebilecektir. Diğer yandan da, Avrupa'nın yaşlı ve giderek de yaşlanan nüfusuna Sağlık (termal) Turizmi ve Kongre Turizmi hizmetlerinin verilmesinin önemi daha da artacaktır. Bu konudaki planlama ve fizibilite çalışmalarının en kısa sürede yapılması büyük önem arz etmektedir.
- Türkiye'de önümüzdeki yıllarda belirsiz politik ve

ekonomik ortam, ekonomik kriz ile bunların doğal bir sonucu olarak düşük büyüme rakamlarıyla karşılaşılırsa, Yalova İli'nde mevcut bulunan kalifiye ve genç işgücünün Yalova'dan İstanbul, Bursa ve Kocaeli İllerine göçü sorunu ile karşı karşıya kalınabilir.

- Yalova İli ile ilgili her türlü planlama çalışması, ekonomik, sosyal ve çevresel boyutları ve ildeki tüm kaygıları ve tehditleri göz önüne alarak çok boyutluluğu ve katılımı sağlayabilmeli ve bütünlendirici olmalı; dolayısıyla da sözkonusu planlama çalışmalarını tek boyut odaklı ya da tek boyuta indirgemeci politikaların bir ürünü olmamalıdır. Bu sayede yapılacak çalışmalar kavramsal olarak zengin, bilgi üretimine ve gelişmeye açık bir platform sunabilecektir.

- Gemi sanayi sektöründe Yalova İli'nde tersaneciliğin önemli ölçüde gelişmekte olduğu görülmektedir. Türkiye'deki gemi inşa sanayi alanında faaliyet gösteren tesislerin yaklaşık %33,3'ü Doğu Marmara Bölgesinde yer almaktadır. Şu anda İstanbul sektör içerisindeki %39,4'lük payı ile gemi inşa sanayinde faal olan tesisler bakımından başı çekiyor olsa da, tersanecilik sektöründe yapılmakta olan yatırımlar sonrası Yalova İli'nin payının %31'e yükselmesi, Doğu Marmara bölgesinin payının %36,5'e çıkması, İstanbul'un payının ise %24,6'e

gerilemesi, dolayısıyla bölgenin tersanecilikte lider konuma yükselmesi beklenmektedir. Böylece şu anda faal olan yatırımlar ve tamamlanacak olan yatırımlar sonrasında, gemi inşa kapasitesi bakımından İstanbul'un %23, Yalova'nın ise %36, pay alması beklenmektedir.

- Körfez Geçişi Projesi hayata geçtiğinde Yalova İli İstanbul'un bir nevi arka bahçesi olacak ve bölge bütünlüşmesine önemli katkılar sağlanacaktır. Yalova'da yapılacak planlama çalışmalarında bu durumun özellikle dikkate alınması çok önemlidir.

Körfez Geçişi Projesi ile kara ulaşımının yanı sıra bölge limanlarındaki ticaretin etkinliği de önemli ölçüde artacaktır. Bu nedenle Yalova, İstanbul, Kocaeli ve Bursa İllerinin ortak planlama içerisinde olması son derece önem arz etmektedir. Yalova'da ortak akılla oluşturulmuş bir kent planı, desteklenen mevcut yatırımlar, geleceğe yönelik olarak ilin mevcut potansiyellerinin ortaya konulduğu bir program oluşturulması ve bir an önce uygulamaya geçilmesi son derece önemlidir. Yapılacak olan bu köprü, Türkiye'nin en büyük, Dünyanın ise 3'ncü

en büyük köprüsü olacaktır. 3 km uzunluğundaki bu köprü, yine Türkiye'nin en büyük Yap-İşlet-Devret projesidir. Körfez Köprüsü tamamlandığında Yalova-Orhangazi-Iznik bölgesi hem İstanbul'un hem de Türkiye'nin yeni turizm bölgelerinden birisi haline gelebilecektir. Eğer Yalova bu şansını iyi değerlendirirse kısa sürede bölgedeki yıldız parlayan illerin başını çekebilecektir. Köprü sayesinde halen İstanbul'dan 2,5-3 saat olan Bursa ulaşımı 1 saate, İstanbul'dan 8-10 saat olan İzmir ulaşımı 3,5-4 saate, Eskişehir ulaşımı ise 2-2,5 saate inecektir.

- Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi (ADNKS) 2008 Yılı veri tabanı esas alınarak TÜİK ve Hacettepe Üniversitesi'nin hazırladığı nüfus projeksiyonuna göre, 2023 yılı itibarıyla Türkiye'nin il il nüfus artışı ortaya konulmuştur. Ülke nüfusunun yaklaşık 5'te birinin yaşadığı İstanbul'un nüfusunun 2023'te 15 milyonu aşacağı, başkent Ankara'nın nüfusunun 5,5 milyona, İzmir'in 4,5 milyona ve Bursa'nın da 3,4 milyona ulaşacağı tahmin edilmiştir. Aynı nüfus projeksiyonuna göre Yalova İli'nin nüfusunun ise 2018 yılında 315.000'e, 2023 yılında ise 375.000'e ulaşacağı varsayımında bulunulmuştur.

“ Körfez Geçişi Projesi hayata geçtiğinde Yalova İli İstanbul'un bir nevi arka bahçesi olacak ve bölge bütünlüşmesine önemli katkılar sağlanacaktır. ”

GELECEĞE BAKIŞ

3.1 Misyon

Yalova halkının yerel ve ortak nitelikteki ihtiyaçlarını; en verimli ve etkili biçimde karşılayarak; sahip olduğu potansiyel doğrultusunda ilin sürdürülebilir gelişmesi ve halkın refah düzeyinin artması için çalışmaktadır.

3.2 Vizyon

Yalova, doğal ve kültürel değerlerin korunduğu ve geliştirildiği; eğitim düzeyi yüksek bireylerden oluşan; katılımcı ve şeffaf bir anlayışla kamu hizmetlerinde etkinliğin ve verimliliğin sağlandığı; yüksek katma değer yaratan ve ekolojik dengeyi koruyan sektörlerin desteklendiği; alt yapı sorunlarını çözmüş ve teknolojik bakımdan gelişmiş; sağlıklı ve güvenli çağdaş bir dünya kentidir.

3.3 İlkeler

- Hemşehri hukukunun korunması
- Sosyal yardımlaşma ve dayanışma
- Sürdürülebilir kalkınma ve çevreye duyarlılık
- Saydamlık ve hesap verilebilirlik
- Katılımcılık ve yerinden yönetim
- Dürüstlük ve takım ruhu
- Kalite ve öngörü

3.4 STRATEJİK AMAÇ – HEDEF VE FAALİYETLER

Mahalli İdare Hizmetleri

1. Kent ve köy sakinlerinin mahalli ve müşterek nitelikteki ihtiyaçlarının maksimum düzeyde ve yüksek standartta karşılanması.

1.1. Belediye mücavir alanları dışında imara uygun yapılaşmanın tesis edilmesi.

1.1.1. Her yıl 3 köyün imar planı yapılarak, imar uygulaması gerçekleştirilecektir.

1.1.2. İlimiz belediye mücavir alanı dışındaki yerleşim yerlerinde mevcut imar mevzuatına aykırı yapıların mevzuata uygun hale getirilmesi sağlanacaktır.

1.2. Yalova ilinin tarımsal sulama kapasitesinin artırılması.

1.2.1. 2015 yılı sonuna kadar İlyas Köy sulama göleti proje ve yapımı sağlanacaktır.

1.2.2. Mevcut sulama tesislerinin bakım ve onarımı periyodik olarak yapılacaktır.

1.2.3. Plan dönemi sonuna kadar 6 km ilave sulama hattı yapılacaktır.

1.2.4. Taşkın dereler üzerinde tersip bentleri yapılarak feyezanların önlenmesi ve dere yatağının beslenmesi sağlanacaktır.

1.2.5. Kuru dereler üzerinde muhtelif su tutma yapıları yapılarak su birikimi sağlanacaktır.

1.2.6. DSİ tarafından ihale edilen Ortaburun Göleti Sulama Tesis Projesi kapsamında Ortaburun, Çalıcı, Akköy ve Koru Beldesi'nin tarımsal sulaması sağlanacaktır.

1.2.7. Ortaburun Sulama Tesis'i nin işletilmesi için Tarımsal Sulama Kooperatifi kurulup, damlama ve yağmurlama sulama sistemlerinin uygulanması sağlanacaktır.

1.3. Köylerin ulaşım ihtiyaçlarının karşılanması.

1.3.1. Her yıl 10 km köy yolu sıcak asfaltlanacak; köy yollarının standardı yükseltilecektir.

1.3.2. Her yıl 40.000 m2 parke yapılarak köy meydanları düzenlenecektir.

1.3.3. Köy yollarındaki trafik levha ve işaretleri tamamlanacaktır.

1.4. Köy atık sularının sağlıklı bir biçimde bertaraf edilmesi.

1.4.1. Her yıl 2 köyün kanalizasyon şebekesi yapımı sağlanacaktır.

1.4.2. Her yıl 3 köyün kanalizasyon paket arıtması yapılacaktır.

1.4.3. Kombine kanal açma aracı ile köylerin kanalizasyon şebekesinin bakımı yapılacak; fosseptiklerin temizliği sağlanacaktır.

1.5. Köy içme suyu kapasitesinin artırılması.

1.5.1. Her yıl 5 köyün içme suyu kapasitesi artırılabilecektir.

1.5.2. Her yıl 5 köyün içme suyu tesisi yenilenecek hijyenik su kullanımı sağlanacaktır.

1.5.3. Köy içme sularının verimli kullanılmasına yönelik Su İşletmesi kurulması sağlanacaktır.

1.6. Yalova'nın "Tarımsal Sulama" kapasitesinin artırılması.

1.6.1. 2015 yılı sonuna kadar İlyas Köy sulama göleti proje ve yapımı sağlanacaktır.

1.6.2. Mevcut sulama tesislerinin bakım ve onarımı periyodik olarak yapılacaktır.

1.6.3. Plan dönemi sonuna kadar 6 km ilave sulama hattı yapılacaktır.

1.6.4. Taşkın dereler üzerinde tersip bentleri yapılarak feyezanların önlenmesi ve dere yatağının beslenmesi sağlanacaktır.

1.6.5. Kuru dereler üzerinde muhtelif su tutma yapıları yapılarak su birikimi sağlanacaktır.

1.6.6. DSİ tarafından ihale edilen Ortaburun Göleti

Sulama Tesisi Projesi kapsamında Ortaburun, Çalca, Akköy ve Kuru Beldesi'nin tarımsal sulaması sağlanacaktır.

1.6.7. Ortaburun Sulama Tesisi'nin işletilmesi için Tarımsal Sulama Kooperatifi kurulup, damlama ve yağmurlama sulama sistemlerinin uygulanması sağlanacaktır.

1.7. Ruhsat ve denetim faaliyetlerinin optimal şekilde gerçekleştirilmesi.

1.7.1. Yalova İli Jeotermal Rezerv Tespit Çalışmaları, ilgili kurumlarla işbirliği yapılarak gerçekleştirilecektir.

1.7.2. İl Özel İdaresi hizmet alanında yer alan maden işletmeleri ve iş yerlerinin denetimleri mevzuat hükümlerine uygun olarak yapılacaktır.

1.7.3. Plan döneminde jeotermal denetimler ve su analizleri yapılacaktır.

1.7.4. Kısıtlama getirilecek alanlara ilişkin Maden İşleri Genel Müdürlüğü ile ortak çalışmalar yürütülecektir.

1.8. Yalova Belediyesi sınırlarında yeşil alan miktarının plan süresinde %10 nispetinde artırılması.

1.8.1. Her yıl en az 2 adet olmak üzere tüm mahallelere yeşil alan, çay bahçesi ve çocuk oyun alanı yapılacaktır.

1.8.2. Mevcut ya da yeni oluşturulacak ve oluşturulmuş sosyal donatı alanlarına her yıl 250 adet bitki dikilecektir.

1.8.3. Park alanları içinde "temalı alanların" oluşturulmasına yönelik projelendirme ve yapım işleri 2019 yılı sonuna kadar tamamlanacaktır.

1.8.4. Mevcut yeşil alan ve parkların periyodik bakımları ve onarımlar, "Yıllık Park Bahçe Bakımı ve Kent Mobilyaları Onarım ve Yenileme Programı" çerçevesinde gerçekleştirilecektir.

1.9. Kentsel planlamanın, kentsel ihtiyaçları uzun vadede maksimum düzeyde karşılayacak şekilde yapılması.

1.9.1. 1/25.000 Ölçekli Çevre Düzeni Planı, Revizyon İmar Planı, İlave İmar Planları ve değişiklikleri yapılacak/yaptırılacaktır.

1.9.2. Yapılan imar planlarına uygun şekilde imar uygulamaları yapılacak/yaptırılacaktır.

1.9.3. Mikro Bölgeleme Etüt Çalışmaları, Jeolojik-Jeoteknik-Jeofizik Etüt Çalışmaları yapılacak/yaptırılacaktır.

1.9.4. Yalova Kentsel Dönüşüm ve Gelişim Master Planı hazırlanacaktır.

1.9.5. 6306 sayılı kanun kapsamında mevcut yapı stoku çıkarılacaktır.

1.9.6. Mikro Bölgeleme Jeolojik Etüt Çalışmalarına uygun riskli alan ve rezerv alanları belirlenecektir.

1.9.7. İmar planı ve uygulaması tamamlanan gelişme konut alanlarındaki yol kotları (kırmızı kot) belirlenecektir.

1.9.8. Kentsel Tasarım Rehberi hazırlanarak, uygulama çalışması yapılacaktır.

1.10. Yangın güvenliği ve doğal afetlerle mücadelede koruyucu ve önleyici tedbirlerin maksimum düzeye çıkarılması.

1.10.1. İtfaiye Müdürlüğü'nün araç, gereç, kişisel koruyucu donanım ihtiyacı karşılanarak itfai olaylara müdahale kapasitesi iş güvenliği kurallarına uygun olarak artırılacaktır.

1.10.2. İtfaiye personelinin eğitim, yangın ve kurtarma tatbikatları ile sportif faaliyetler yapabilecekleri alanlar oluşturulacaktır.

1.10.3. Kamu kurum ve kuruluşlarına, özel ve tüzel

iş yerlerine, sanayi tesislerine plan döneminde yıllık Yangın Güvenliği Eğitimi verilecektir.

1.10.4. Tüm itfaiye personelinin, "Hizmet İçi Eğitim Programı"na uygun olarak yönetmelik ve standartlarda belirtilen eğitimleri alması sağlanacaktır.

1.10.5. Hemşehrilerimiz 'Gönüllü İtfaiyecilik' konusunda bilinçlendirilerek; mevzuatta belirtilen uygulamalar hayata geçirilecektir.

1.10.6. Binaların Yangından Korunması Hakkında Yönetmelik hükümlerine uygun olarak tespit edilen cadde ve sokaklara yer üstü yangın hidrantları konulacaktır.

1.11. Düzenli ve sürdürülebilir kentsel ulaşım için uygun çözümlerin geliştirilmesi.

1.11.1. Sinyalize kavşak ve butonlu yaya geçiş ünitelerinde yenileme, bakım ve ihtiyaç halinde yeni tesis yapılacaktır.

1.11.2. Trafik akışının düzenlenmesi, açık otoparklar ve bilgilendirmeye yönelik yatay ve dikey işaretlemelerin yapım, tamir - bakım ve onarımları yapılacaktır.

1.11.3. Yeni sokak, cadde, park vb. isim tabelaları ile ilgili mevzuat hükümleri çerçevesinde belirlenen standartlara uygun olmayan tabelalar, plan döneminde kademeli olarak yenilenecektir.

1.11.4. Kent içi alternatif karayolu güzergâhları be-

“ Mevcut yeşil alan ve parkların periyodik bakımları ve onarımlar, "Yıllık Park Bahçe Bakımı ve Kent Mobilyaları Onarım ve Yenileme Programı" çerçevesinde gerçekleştirilecektir. ”

lirlenmesi, toplu taşıma hizmetlerinin düzenlenmesi ve diğer ulaşım çözümlerine yönelik bilimsel/teknik çalışma yapılacaktır.

1.11.5. İl Emniyet Müdürlüğü ile protokol yapılarak Trafik Elektronik Denetleme Sistemi (TEDES) kurulacaktır.

1.11.6. Engellilerin trafiğe katılımı ve ulaşımında karşılaştıkları sorunların en aza indirilmesine yönelik düzenleme ve uygulama yapılacaktır.

1.11.7. Belediyemiz sınırları içerisinde vatandaşlarımızın kullanımına sunulmak üzere bisiklet yolları ve bisiklet park yerleri yapılacaktır.

1.12. İlimizdeki tüm köpeklerin kayıt altına alınarak, kedi ve köpeklere yönelik kısırlaştırma, aşılama ve paraziter mücadelenin yapılması ve bu çerçevede toplumsal bilinç oluşturulması.

1.12.1. Rehabilitasyon Merkezi'nde bulunan köpek kulübelerinin her yıl boya/badana, bakım ve onarımları ile hijyen temizlikleri yapılacaktır.

1.12.2. Hayvan Bakım ve Takip Sistemine giren/çıkan hayvanların, bakım ve beslenmeleri için gerekli malzemelerin temini sağlanacaktır.

1.12.3. Sokak hayvanların toplanması, kısırlaştırılması, aşılanması ve paraziter mücadele için kullanılacak ilaç, sarf malzemesi, sağlık ekipmanı ve toplama işçiliği ihale yöntemiyle yıllık olarak tedarik edilecektir.

1.12.4. Doğal yaşam alanları oluşturularak Veteriner İşleri Müdürlüğü'nde rehabilite edilerek doğal yaşam alanlarına bırakılan sokak hayvanlarının mahalle gönüllüsü hayvan severlerle işbirliği içinde takip edilmesi sağlanacaktır.

1.12.5. Sahipli ve sahihsiz tüm köpeklerin kayıt altına alınmasına yönelik Elektronik Takip Sistemi kurulacaktır.

1.12.6. Öğrenci ve yetişkinlerin zoonoz hastalıklar, üreme, aşılama ve paraziter mücadele konusunda bilinçlenmesine yönelik eğitim programları ve etkinlikler düzenlenecektir.

Gıda Tarım ve Hayvancılık

2. Gıda üretiminde ve tüketimde maksimum sağlık koşullarının temin edilmesi, hayvansal hastalıklarla etkin mücadele ve tarımsal verimin artırılması.

2.1. Salgın ve Zoonoz Hayvan Hastalıkları ile etkin bir biçimde mücadele edilmesi.

2.1.1. Koruyucu hekimlik ve eğitim faaliyetleri yaygınlaştırılacaktır.

2.1.2. Köpeklerde Kuduz ve Echinococcus Granulosus (Kist Hidatik) Hastalığı ile mücadele edilecektir.

2.1.3. Hayvan hastalıklarıyla mücadelede kullanılmak üzere Araç Dezenfeksiyon Ünitesi alınacaktır.

2.1.4. Sahipsiz kedi ve köpekler için Rehabilitasyon Hizmeti Satın alınacaktır.

2.1.5. Halk Elinde Hayvan Islahı Projesi Eğitim ve Teşvik Yarışması düzenlenecektir.

2.2. Sürdürülebilir avcılığın temin edilebilmesi için denetim faaliyetlerinin etkin hale getirilmesi

2.2.1. Modern kontrol botu alımı gerçekleştirilecektir.

“ Doğal yaşam alanları oluşturularak Veteriner İşleri Müdürlüğü'nde rehabilite edilerek doğal yaşam alanlarına bırakılan sokak hayvanlarının mahalle gönüllüsü hayvan severlerle işbirliği içinde takip edilmesi sağlanacaktır. ”

2.2.2. Mevcut kontrol botlarının modernizasyonu sağlanacaktır.

2.2.3. Yanaşma yerlerinin yapımı sağlanacaktır.

2.2.4. Denetim ekipmanları alımı yapılacaktır.

2.3. İlimizde arıcılığın geliştirilmesine yönelik destek ve uygulamaların artırılması.

2.3.1. Tüm konaklama merkezlerine aydınlatma panelleri kurulması sağlanacaktır.

2.3.2. Gezginci arıcılara projeli karavan alımı gerçekleştirilecektir.

2.3.3. İl düzeyinde Ana An Üretim Merkezi kurulması sağlanacaktır.

2.3.4. Yalova Kestane Balı patentinin alınması ve karantina tedbirlerinin uygulanması sağlanacaktır.

2.3.5. Arıcılara 'Kışlatma ve Bakım Desteği' adıyla Destek verilmesi sağlanacaktır.

2.4. İlimizde uygun tarımsal örgütlenmenin tesbiti ve örgütlenmenin teşvik edilmesi.

2.4.1. İlimizdeki tarımsal örgütlenmenin mevcut durumu incelenerek; uygun model/modeller tesbit edilecektir.

2.4.2. Örgütlenme bilincinin geliştirilmesi için çiftçilerin bilinçlendirilmesine yönelik çalışma yapılacaktır.

2.4.3. Faali tarımsal örgütlerin yönetim kurullarının 'Örgüt Yönetimi' konusunda eğitilmesi sağlanacaktır.

2.4.4. Ürün bazında örgütlenmenin teşviki için örgütlenme giderlerinin karşılanması sağlanacaktır.

2.4.5. Uygun havzalarda kooperatif projeler uygulanması için çalışma yapılacaktır.

2.4.6. Kırsal Kalkınma Programı çalışma konuları kap-

samında Proje Uygulama Tanıtımı yapılacaktır.

2.5. Tarımsal üretimin artırılması ve geliştirilmesine düzenlemeler yapılması.

2.5.1. Zirai karantina açısından, pazar yerlerinde satılan fide, fidan, süsü bitkisi vs. uygun yerlerin temin edilmesi sağlanacaktır.

2.5.2. İç karantina ile ilgili olarak Analiz Laboratuvarı kurulacaktır.

2.5.3. Yalova'da süs bitkisi üretiminin teknolojiye uygun olarak yapılabilmesi için üreticilerin yurt dışı gezilerine katılımı teşvik edilecektir.

2.5.4. Süs bitkisi üretim ve pazarlamasının bir sektör olarak kabul edilmesi ve gerekli teşvik ve kredilerin uygun şartlarda verilmesi yönünde girişimde bulunulacaktır.

2.5.5. Meyve ve süs bitkisi ihracatında ihracatı geliştirilecek önlemlerin alınması sağlanacaktır.

2.5.6. Yalova çiçekçilik OSB ile ilgili gerekli yatırımların yapılması sağlanacaktır.

2.5.7. Meyve hastalık ve zararlıları ile zamanında yapılacak zirai mücadele için bilgisayarlı tahmin ve erken uyarı sistemi geliştirilecektir.

2.5.8. Kestane meyve ağaçlarında zarar yapan bal arısı ile mücadele her türlü zirai önlemlerin alınması

için gerekli koordinasyonun sağlanacaktır.

2.5.9. Domateste zarar yapan domates güvesi ile ilgili gerekli tedbirleri alacak organizasyonların yapılacaktır.

2.5.10. Vişne, Hünnap gibi ürünlerin üretimi desteklenecektir.

2.5.11. Dondurilmaya müsait meyve ve sebzelerin üretimi teşvik edilip desteklenecektir.

2.5.12. İlimizde örtü altı sebze, meyve ve bağlarda entegre mücadele ve entegre ürün yönetiminin yaygınlaştırılması sağlanacaktır.

2.5.13. Bilinçli pestisit kullanımının sağlanması için eğitim, denetim ve kontrol faaliyetleri yaygınlaştırılacaktır.

2.5.14. Zararlı takibi; zararlı biyolojilerinin izlenmesi, populasyon yoğunluklarının tesbit edilmesi, feromon tuzaklarının kullanılmasının yaygınlaştırılması sağlanacaktır.

2.6. Tarımsal ürünlerin pazarlanması ve Yalova'nın bu alanda bir lojistik merkezi haline gelmesi için girişimlerde bulunulması.

2.6.1. İlimizde Gıda Lojistik Merkezi olacak alanlar belirlenecektir.

2.6.2. Gıda Lojistik Merkezi olarak belirlenen alanın

imar düzenlemesinin yapılması sağlanacaktır.

2.6.3. Yurtiçi ve yurtdışı tanıtım ve pazarlama etkinlikleri gerçekleştirilecektir.

2.6.4. Pazarlama ve satış alanında Yalova'nın ana tedarikçi haline getirilmesi firmaların markalaşma konusunda bilinçlendirilmesi; satış ağının etkinleştirilmesine yönelik girişimlerde bulunulacaktır.

2.6.5. Üretimin her alanında izlenebilirliğin sağlanmasına yönelik sistem kurulacaktır.

2.7. Gıda ormancılığının teşvik edilmesi ve desteklenmesi.

2.7.1. Ormanlarda yetişen yabani elma, ahlar, alıç, kızılçık, üvez, kuşburnu, böğürtlen, ahududu, ceviz, fistic çamı, badem, kestane, incir, ıhlamur türlerinin bakımı ve gençleştirilmesi yapılacaktır.

2.7.2. Ormanlardaki ölü kütüklere mantar aşılması yapmak sureti ile doğal ormanlardan gıda üretiminin artırılması sağlanacaktır.

2.7.3. Odun dışı orman ürünlerinin envanter planlanması, yetiştirilmesi, pazarlanması ve bu konularda eğitimler düzenlenecektir.

2.7.4. Gıda ormancılığıyla ilgili zarar görmüş ekosistemlerin rehabilitasyonu sağlanarak, beslenme zin-

ciri tekrar tesis edilecektir.

2.7.5. Gıda ormanı bahçeleri tesisi yapılacaktır.

2.8. Tarımsal eğitim ve yayım faaliyetlerinin yaygınlaştırılması.

2.8.1. Organik tarım ve iyi tarım uygulamaları hakkında üretici ve tüketici bilinçlendirme çalışması yapılacaktır.

2.8.2. Kiraz üretiminde bodur ve yarı bodur ağaçlarının kullanımının yaygınlaştırılması için eğitim ve bilinçlendirme çalışması yapılacaktır.

2.8.3. Yalova ilindeki kivi üretim alanlarının önümüzdeki 5 yıl içinde iki katına çıkarılmasına yönelik yayım çalışması yapılacaktır.

2.9. Gıda güvenliği konusunda üretici ve tüketici farkındalığının yaygınlaştırılması.

2.9.1. İl düzeyinde tüketici bilinçlendirme çalışmaları yapılacaktır.

2.9.2. İlk ve orta öğretim öğrencilerine yönelik eğitim ve seminerler düzenlenecektir.

2.9.3. Çiftçilere yönelik eğitim programları gerçekleştirilecektir.

“ Süs bitkisi üretim ve pazarlamasının bir sektör olarak kabul edilmesi ve gerekli teşvik ve kredilerin uygun şartlarda verilmesi yönünde girişimde bulunulacaktır. ”

2.9.4. Gıda işleyicileri ve firmalarına yönelik bilgilendirme faaliyetleri düzenlenecektir.

2.9.5. Hammadde kullanarak yeni gıda ürünlerinin geliştirilmesi araştırma yapılacaktır.

2.9.6. STK'lar ve diğer ilgili kuruluşlarla işbirliği çalışmaları artırılabilecektir.

2.10. Yalova'ya özgü tarımsal ürünlerin (kivi, bal, süs bitkileri, geofit vb.) pazarlamasında eko-turizm faaliyetlerinden yararlanılması.

2.10.1 Eko-tarım turizmi konusunda eğitim ve yayım faaliyetleri yapılacaktır.

2.10.2. Türkiye Geofit Bahçesi eğitim ve tanıtım faaliyetleri ile geofit turizminin desteklenmesi.

2.10.3. Ormanlık alanlarda mantar ve tıbbi aromatik gibi bitkilerin tanıtımı ve eko-turizme kazandırılması.

3. Tarımsal AR-GE faaliyetlerinin yaygınlaştırılması

3.1. Tarımda sürdürülebilir ve rekabet edebilir üretimin sağlanması ve alternatif ürünlerin geliştirilmesi.

3.1.1. Söz konusu ürünlerin yetiştirilebileceği alanlarda durum tespiti, AR-GEe, yapılabilişlik analizleri yapılacaktır.

3.1.2. Örtüaltı üretimin modernizasyonu için yeni teknolojilerin kullanımının desteklenmesi amacıyla türlere ve yöreye uygun teknolojilere ait AR-GE çalışmaları yapılacaktır.

3.1.3. Orman köylerinde orman ekolojisine uygun tarımsal ürünlerin üretim imkânları araştırılacaktır.

3.1.4. Tarımsal pazar ve pazarlama bilgilerinin analiz ve tahminlenmesine yönelik AR-GE çalışmaları yapılacaktır.

3.1.5. Yaygın yetiştiriciliği yapılan meyve türlerinde örnek plantasyonların kurulması sağlanacaktır.

3.1.6. Yeni geliştirilen çeşitlerin sektöre kazandırılması sağlanacaktır.

3.1.7. Yeni sebze tür/çeşitlerinin tanıtılması, yaygınlaştırılması sağlanacaktır.

3.1.8. Kivi yetiştiriciliğinde meyve kalitesinin artırılması sağlanacaktır.

3.1.9. Organik tarıma yönelik üretici ve tüketici bilinçlendirme çalışmaları yapılacaktır.

3.1.10. Eko-Tarım-Turizmi kapsamında kullanılabilir ürünlerin belirlenmesine yönelik AR-GE çalışmaları yapılacaktır.

3.1.11. İyi tarım uygulamaları konusunda üretici ve

tüketici bilinçlendirme çalışmalarının yapılacaktır.

3.1.12. Tarımda ekonomik su kullanımı konusunda AR-GE çalışmaları yapılacaktır.

3.2. Yalova'da süs bitkileri sektörünün ulusal ve uluslararası alanda rekabetinin artırılması

3.2.1. Yalova'lı üreticilerin ismine doğru, kaliteli ve sertifikalı üretimleri için damızlık materyal sorunlarının çözülmesi, OSB ya da kamu kurumları kontrolünde süs bitkileri damızlıklarının kurulması sağlanacaktır.

3.2.2. Türkiye geofitlerinin ıslah çalışmaları sonucu süs bitkisi olarak elde edilen yeni tür ve çeşitlerin ilgili paydaşlara tanıtılması ve üretime aktarılması, çiçek şehri Yalova'ya marka tür olarak kazandırılması sağlanacaktır.

3.2.3. Süs bitkileri yetiştirme teknikleri, hastalık-zararlı mücadelesi, gübreleme teknikleri, muhafaza-de polama-paketleme teknikleri, pazarlama koşulları eğitimi yapılacaktır.

Orman

4. Yalova'nın zengin orman varlığının korunması ve geliştirilmesi

4.1. Ormanın, tabiat parklarının, sulak alanların, biyolojik çeşitliliğin ve yaban hayatının korunması, yönetimi ve geliştirilmesi.

4.1.1. Armutlu bölgesinde yangın gözetleme ve internet ortamında izleme imkânı sağlayan 2 adet güvenlik kamerası yerleştirilecektir.

4.1.2. Av Koruma Denetimleri yaygınlaştırılacaktır.

4.1.3. Avcılık Kursu Eğitimleri düzenli olarak gerçekleştirilecektir.

4.1.4. Biyolojik Çeşitliliğin Tespiti ile ilgili çalışma yapılacaktır.

3.2.4. Yalova'daki süs bitkileri üretim seralarının modernizasyonu konusunda AR-GE çalışmaları yapılacaktır.

3.2.5. Süs bitkileri pazarlama ağı oluşturmada e-pazarlama olanakları araştırılacaktır.

3.3. Tarımsal amaçlı hizmetlerin sunulmasında hızlı, etkin ve kaliteli bir kurumsal yapının sağlanması

3.3.1. Kamu ve kamu dışı hizmet veren kurumlarda insan kaynaklarının bilgi ve deneyiminin artırılması sağlanacaktır.

3.3.2. Tarımsal hizmet veren kurumların teknolojik ve fiziksel altyapılarını geliştirmeye yönelik çalışmalar yapılacaktır.

3.3.3. Ulusal ve uluslararası etkinliklerin artırılması sağlanacaktır.

4.1.5. Biyokaçakçılık Denetimleri düzenli olarak gerçekleştirilecektir.

4.1.6. "Doğanın, Biyolojik Zenginliklerimizin ve Yalova Endemiklerinin Tanıtılması" konulu eğitimin, Milli Eğitim Bakanlığına bağlı okullarda 5. 6. 7. sınıflara verilmesi sağlanacaktır.

4.1.7. Korunan alanların tespitine yönelik çalışmalar yapılacaktır.

4.1.8. Doğa turizmi çalışmaları artırılabilecektir.

4.1.9. Doğaya yaban hayvanı salım faaliyetleri yaygınlaştırılacaktır.

Eğitim - Öğretim

5. Yalova'da eğitim ve öğretimin her düzeyde desteklenmesi ve geliştirilmesi.

5.1. Okul öncesi eğitimde okullaşma oranını yükseltmesi; doluluk oranının hedeflenen okullaşma oranında artırılması.

5.1.1. İlimizde okul öncesi eğitimin yaygınlaştırılması kapsamında, toplumsal farkındalık düzeyini yükseltmek için geniş kapsamlı tanıtım faaliyetleri yapılacaktır.

5.1.2. Sivil toplum kuruluşları ile işbirliği yapılarak ana-sınıflarında destek ve aile eğitimleri faaliyetleri sürdürülecektir.

5.1.3. Velileri okul öncesine duyarlı hale getirmek üzere velilere bilinçlendirme eğitimleri yapılacaktır.

5.2. İlköğretimde okullaşma oranını artırılması ve okul terk oranının azaltılması.

5.2.1. Okullaşmanın düşük olduğu bölgelere öncelik

verilerek, yüz yüze ana-baba bilgilendirmeleri yapılacaktır.

5.2.2. İlköğretime devam etmeyen öğrencileri tespit etmek için araştırma yapılacaktır.

5.2.3. Mevcut okullaşma oranını korumak, okul öncesinde hedeflenen okullaşma oranlarına ulaşmak için fiziki kapasite artırımı sağlanacaktır.

5.2.4. Derslik başına düşen öğrenci sayısı hedefine ulaşabilmek için gerekli yatırımlar yapılacaktır.

5.2.5. İlköğretimdeki okul terkleri veliler ile iletişime geçilerek önlenecektir.

5.2.6. İlköğretime devam etmeyen öğrencileri tespit etmek için araştırma yapılacaktır.

5.3. Ortaöğretimdeki net okullaşma oranının plan dönemi sonuna kadar artırılması.

5.3.1. Ortaöğretime devam etmeyen öğrencileri

tespit etmek için araştırma yapılacaktır.

5.3.2. Mevcut okullaşma oranını korumak, ortaöğretimde hedeflenen okullaşma oranlarına ulaşmak için fiziki kapasite artırımı sağlanacaktır.

5.3.3. Derslik başına düşen öğrenci sayısı hedefine ulaşabilmek için gerekli yatırımlar yapılacaktır.

5.3.4. Ortaöğretimdeki okul terkleri, veliler ile iletişime geçilerek önlenecektir.

5.3.5. Ortaöğretime devam etmeyen öğrencileri tespit etmek için araştırma yapılacaktır.

5.4. Mesleki eğitim oranını plan dönemi sonuna kadar artırılması ve mesleki teknik eğitim sektör temsilcileri ile işbirliği sağlanması.

5.4.1. Mesleki Teknik Eğitim kurumlarına yönelik işgücü envanter çalışması diğer kurumlarla ortak oluşturulacaktır. İşgücü ihtiyacına göre kurslar açılacak ve ilgili bölümlerden mezun öğrencilerin ihtiyaca göre özel sektöre iletişime geçmesi sağlanacaktır.

5.4.2. Okul yöneticileri ve sektör yöneticilerinin daha fazla işbirliği yapması teşvik edilecektir.

5.5. Eğitim sistemi içinde yer alan bireylerin rehberlik hizmetlerinden yararlanma oranının artırılması.

5.5.1. İlimizin göç oranının ve parçalanmış aile sayısının yüksek olduğu şehirlerden biri olması nedeniyle, dezavantajlı gruplar üzerinde yoğun ve farklı projeler geliştirmek gereklidir. RAM'lerde dezavantajlı gruplarla daha iyi ilgilenebilmek için Terapi Merkezleri kurulacaktır.

5.5.2. Kurulan Terapi Merkezleri, "parçalanmış aileler, göç etmiş ailelerin çocukları, kimsesiz çocuklar, kötü madde alışkanlığı olan çocuklar ve davranış

bozukluğu gösteren çocuklar için departmanlara ayrılacaktır.

5.6. Dezavantajlı grupların (göç ile gelen öğrenci, parçalanmış ailelerin çocukları, kimsesiz öğrenciler, engelli öğrenciler ve aileleri) rehberlik hizmetlerinden faydalanmasının yaygınlaştırılması.

5.6.1. RAM bünyesinde sosyolog bulundurulacak ve rehber öğretmenler dezavantajlı gruplarla ilgili hizmetiçi eğitim alacaklardır.

5.6.2. Kurulacak Terapi Merkezlerinde öğrenci ve ailesine özel görüşmelerin yanı sıra seminerler verilecektir.

5.6.3. RAM bünyesinde, öğrencilerle temas halinde olan görevliler (servis şoförleri, kantin görevlileri, temizlik görevlileri) için bilgilendirme seminerleri ile düzenlenecektir.

5.6.4. Veliler ile öğretmenlerin iletişimini olumlu yönde geliştirmek amacıyla öğretmenlere saygı konulu seminerler düzenlenecektir.

5.6.5. Dezavantajlı öğrencilerin öğretmenlerinin, rehber öğretmenler tarafından bilgilendirilmesi sağlanacaktır.

5.7. Öğrenci ve velilerin mesleki rehberlik ve kariyer danışma hizmetlerinden faydalanmasının yaygınlaştırılması.

5.7.1. Belediyeler ile şehir merkezlerinde, öğrenciler ve aileleri için Kariyer Planlama Merkezleri kurulacaktır.

5.7.2. Eğitim ortamlarının, öğrencilerin psiko-sosyal gelişmelerine destek sağlayıcı nitelikte olması için sivil toplum örgütleri, üniversiteler, yerel idarelerle işbirliği sağlanacaktır.

“ Yeni yapılacak okullar bölgenin ihtiyaçlarını karşılayacak şekilde (depreme dayanıklı, fiziksel engelleri ortadan kaldıran, yumuşak bahçe zeminli vb. okullar) inşa edilecektir. ”

5.8. Kültürel, sosyal ve sanatsal etkinliklerin sayısını artırarak öğrencilerin ilgi ve istekleri doğrultusunda bu etkinliklere yönelimlerinin sağlanması.

5.8.1. Öğrencilerimizin eğitim sürecinde kültürel, sanatsal ve sosyal etkinliklerle ilgili yetenekleri belirlenecek ve özel yeteneği olan öğrenciler doğru kanallara yönlendirilecektir.

5.8.2. Öğrencilerimizin, eğitim öğretim faaliyetlerine uygun, kişisel ve temel becerilerine katkı sağlayan yıllık kültürel, sanatsal ve sosyal faaliyetler belirlenecektir.

5.9. Öğrencilerin ilgi, istek ve yetenekleri doğrultusunda sportif faaliyetlere yönlendirilmesi.

5.9.1. Öğrencilerimizin eğitim sürecinde sportif aktivitelerle ilgili yetenekleri belirlenecek ve özel yeteneği olan öğrenciler doğru kanallara yönlendirilecektir.

5.9.2. Öğrencilerimizin, eğitim öğretim faaliyetlerine uygun, kişisel ve temel becerilerine katkı sağlayan yıllık sportif faaliyetler belirlenecektir.

5.10. Öğrencilerin kariyer ve kişisel gelişimlerine yönelik sınav öncesi ve sonrasında geziler, üniversite ziyaretleri ve çeşitli aktiviteler düzenlenmesi.

5.10.1. Üniversitelere hazırlık aşamasında olan öğrencilerimiz için İstanbul ve Ankara'daki köklü üniversitelerin merkez kampüsleri ziyaret edilecektir.

5.10.2. İlköğretim öğrencilerimize yönelik İstanbul'da

sanat galerisi ve bilim merkezi gezileri gerçekleştirilecektir.

5.10.3. İl genelinde düzenlenecek sanatsal, kültürel ve sosyal etkinlik takvimi belirlenecek, yıllık takvim okullarımız ile paylaşılacaktır.

5.11. Plan dönemi sonuna kadar yeni okul arsaları temin edilmesi.

5.11.1. Nüfus artış verileri izlenecek, verilerin yeterli olmadığı durumlarda kurum istatistik verileri toplanacak ve derslik ihtiyacını belirleyecektir.

5.12. Okul çevresinin güzelleştirilmesine katkıda bulunan, estetik görünümlü, depreme dayanıklı, engelleri ortadan kaldıran (erişilebilir) ve kullanışlı eğitim ortamlarına sahip okul sayısının artırılması.

5.12.1. Yeni yapılacak okullar bölgenin ihtiyaçlarını karşılayacak şekilde (depreme dayanıklı, fiziksel engelleri ortadan kaldıran, yumuşak bahçe zeminli vb. okullar) inşa edilecektir.

5.12.2. İkili eğitim yapılan derslik sayısı, fiziki kapasite artırımı sağlayarak azaltılacaktır.

5.12.3. Engelli öğrencilerin erişimi için okulların fiziksel yetersizlik envanteri çıkarılacaktır.

5.12.4. Eğitim tesisi ihtiyacı okul derslik analizine göre planlanacaktır.

5.12.5. Okullar arasındaki fiziksel farkların azaltılmasına yönelik 4 adet pilot okul seçilecek, bahçe ve çevre düzenlemesi yapılan bu okulların velilere tanıtımı yapılacaktır.

5.13. Örgün eğitim kurumlarına, ihtiyaç envanterine göre hizmetli ve teknik personel yönlendirmelerinin yapılması.

5.13.1. Teknik personel ve hizmetli yönlendirmeleri okullar tarafından çıkarılan hizmetli ve teknik personel envanter listelerine göre yapılacaktır.

5.14. Plan dönemi sonuna kadar 4 okulda güvenlik hizmetinin özelleştirilmesi.

5.14.1. Okullarda özellikle ortaöğretim kurumlarında güvenlik hizmetlerinin özelleştirilmesi sağlanacaktır.

5.15. Okul ve kurumlarımızın ihtiyaç envanterine göre ders ve laboratuvar araç-gereçleri dâhil her türlü donanım malzemesi ihtiyaçlarının teknolojik gelişmelere uygun olarak karşılanması.

5.15.1. Okullar tarafından yıllık malzeme envanter listesi oluşturulacak, eksik ekipmanlar envanter listelerine göre yapılacak ve okullara yönlendirilecektir.

5.16. Okullarımızda ölçme ve değerlendirme faaliyetlerinin artması, sonuçlarının duyurulması ve sonuçlara göre aksiyon alınmasının sağlanması.

5.16.1. Görev alanında ölçme ve değerlendirme konularında araştırmalar yapılmasını sağlamak, değerlendirmek, uygulamak ve bu konularda öğretmenlere kurs ve seminerler düzenlemek.

5.16.2. Yalova iline bağlı ilköğretim ve Ortaöğretim öğrencilerinin ve öğretmenlerinin internet ortamında ölçme değerlendirme faaliyetlerinin sonuçlarından haberdar olmasının sağlanması.

5.16.3. Ölçme değerlendirme sonuçlarına göre zayıf olan konular ilgili öğretmenler tarafından tekrar edilecek ve öğrencilerin başarı ortalamaları gözden geçirecektir.

5.16.4. Milli Eğitim Müdürü için okul ziyaret planı oluşturulacaktır. İl genelinde tüm okullar motivasyon amaçlı ziyaret edilecektir.

5.17. İlimizdeki çalışanlara yönelik hizmetçi eğitim faaliyetlerinin konu ve sayı olarak artırılması.

5.17.1. Hizmetçi eğitim planı yapılacak ve iletişim planına dahil edilecektir.

5.17.2. İnovatif meslekler ile ilgili rehber öğretmenlere bilgilendirme seminerleri yapılacaktır.

5.17.3. Mevzuat değişiklikleri ile ilgili yönetici ve öğretmenlere 3 ayda bir düzenli bilgilendirme yapılacaktır.

5.17.4. İl genelindeki okullarda görevli yönetici ve memurların mail kullanımını artırmak amacıyla bilgi-işlem bölümü yetkililerinin okulları ziyaret etmesi ve bilgilendirme yapması sağlanacaktır.

5.18. İşgücü ihtiyacı ve bireylerin ilgi, istek ve yetenekleri doğrultusunda, meslek kurslarına katılım artırılması.

5.18.1. İşgücü ihtiyaç envanteri ile belirlenen konularda eğitim müfredatı oluşturulacak ve kurslar açılacaktır.

5.18.2. Kişisel gelişim ve beceri kursları müfredatı belirlenecek ve eğitimler verilecektir.

5.18.3. Sosyal hayata entegrasyon kursları verilecektir.

5.19. Mesleki eğitimlerde, AB geçerliliği olan sertifikaların verilmesinin sağlanması; kurumların bu yönde özendirilmesi ve mesleki eğitimde kalitenin artırılması

5.19.1. Mesleki eğitimde; eğitim sonu sertifikaların uluslararası geçerlilik, denklik ve eşdeğerliliğini sağlamak üzere kurumlar bilgilendirilecektir.

5.19.2. Eşdeğerlik alacak kurumları özendirmek amacıyla ödüllendirme yapılacaktır.

5.20. Etkili ve kaliteli eğitim-öğretim ortamları oluşturmak için eğitim, öğretim, yönetim, sosyal ilişkiler ve ekonomik kaynaklar gibi konularda geliştirmeye açık alanların iyileştirilmesi.

5.20.1. Doğu Marmara Kalınma Ajansı'na ISO Kalite Yönetim Sistemi belgelendirilmesi ile ilgili proje sunulacaktır.

5.20.2. Eğitimde Kalite Sistemini kurumlarda uygulanmaya başlayacak yöneticiler konu hakkında bilgilendirilecektir.

5.20.3. Kurumun düzenlediği etkinliklerin tanıtılması, paydaşların etkinliklerden haberdar edilmesi sağlanacaktır.

5.20.4. Kurum içinde gerçekleştirilecek toplantı ve seminerlerin planlı bir şekilde önceden tayin edilecek ve paydaşların bilgilendirilmesi için iletişim planına dahil edilecektir.

5.21. Öğrencilerin bilgi, beceri ve yeteneklerini ortaya çıkararak bilimsel düşünme becerisi kazandırmak üzere, ilimizdeki okullarda yürütülen projelerin ve projelere katılım sayısının artırılması.

5.21.1. Orta öğretim kurumlarında yabancı dil bilgisinin artırılmasına yönelik öğrenci düzeyinde AB Projesi uygulanacaktır.

5.21.2. AB ve çeşitli kurumlarla işbirliği yapılarak hazırlanan proje sayıları artırılacak ve projeler konularına göre sınıflandırılacaktır.

5.22. Eğitim Denetmenleri tarafından eğitim kurumlarındaki yönetici, öğretmen ve diğer personele yönelik yapılan rehberlik ve denetim faaliyetlerinin artırılması.

5.22.1. İl eğitim denetmenlerinin alanlarına yönelik hizmetiçi eğitim faaliyetlerinden geçirilmeleri sağlanarak güncellenen mevzuatı sürekli olarak takip etmeleri ve denetim ile uygulamalarına yansıtmaları sağlanacaktır.

5.22.2. İl eğitim denetmenlerine her ay bilgilendirme toplantıları yapılarak, değişen ve gelişen koşullara adapte olmaları sağlanacaktır.

5.22.3. Verilen görevlerden inceleme, soruşturma ve

ön incelemelerin hızlı ve etkili yapılması sağlanacaktır.

5.23. Yalova Üniversitesi'nin gelişmesinin ve büyümesinin desteklenmesi.

5.23.1. Yalova Üniversitesi ile ortak bilimsel çalışma ve projeler üretilecektir.

5.23.2. Üniversite öğrencilerine yönelik olarak, sos-

yal, sportif ve kültürel faaliyetler desteklenecektir.

5.23.3. Yalova Üniversitesi kampüs inşaa faaliyetleri kapsamında iş makinesi ve personel desteği sağlanacaktır.

5.23.4. Yalova Üniversitesi Merkez Kampüsü içerisinde yer alan derenin ıslah edilmesi sağlanacaktır.

Kültür – Sanat ve Turizm

6. Yalova'nın kültür, sanat ve turizm alanında daha ileri seviyelere çıkarılması.

6.1. Kültür, sanat ve turizm faaliyetlerin artırılması ve bu alanda çalışan kurumların desteklenmesi.

6.1.1. Uluslararası fuarlarda ilimizi tanıtmak amacıyla stant kiralanması ve tanıtıcı materyallerin bastırılması sağlanacaktır.

6.1.2. MARKA Teknik Destek Projesi Kapsamında, Ajans tarafından Arapça, İngilizce ve Rusça dillerine çevrilmiş olan Yalova Envanteri'nin ve diğer tanı-

tım broşürleri yeniden bastırılacaktır.

6.1.3. Geleneksel Delmece Yayla Şenlikleri, plan döneminde desteklenecek ve daha yüksek katılım olması sağlanacaktır.

6.1.4. İlimizde uluslararası alanda faaliyet gösteren kültür-sanat demekleri bütçe imkânları ölçüsünde desteklenecektir.

6.1.5. Yalova İl Halk Kütüphanesi ve Çocuk Kütüphanesi'ne güncel kitaplar alınması sağlanacaktır.

Gençlik ve Spor

7. Yalova'da sporun tüm branşta gelişmesi ve yaygınlaşmasının sağlanması.

7.1. Sportif alt yapının uluslararası standartlara yükseltilmesi.

7.1.1. Yalova Atatürk Stadyumu çim futbol sahası üst tabakası yapımı tamamlanacaktır.

7.1.2. Paşaköy Atış Poligonu atış yolları ve sosyal tesis yapımı gerçekleştirilecektir.

7.1.3. Atatürk Stadyumu Protokol tribünü altındaki tuvalet ve soyunma odaları yapımı tamamlanacaktır.

7.1.4. Teşvikiye Sentetik Futbol Sahası ışıklandırma ve tel örgü yapılacaktır.

7.1.5. İlimizdeki amatör futbol kulüplerine malzeme yardımı yapılacaktır.

7.1.6. 90. Yıl Spor Salonu ve Kapalı Yüzme Havuzu içindeki antrenman salonları için kondisyon aletleri alınacaktır.

7.1.7. Armutlu/Fıstıklı Futbol Sahası yapımı gerçekleştirilecektir.

7.1.8. Kadıköy Futbol Sahası seyirci tribünü ve sosyal tesis yapımı sağlanacaktır.

7.1.9. Sporcuların taşınması için (il içi il dışı) minibüs alımı yapılacaktır.

7.1.10. İlimizde bulunan okullara spor malzemesi yardımı yapılacaktır.

Sosyal Hizmetler

8. Sosyal hizmetlerin etkin bir biçimde sürdürülmesi ve yaygınlaştırılması.

8.1. Koruyucu ve önleyici sosyal hizmetlerin ve kurumsal kapasitenin güçlendirilmesi

8.1.1. Eşgüdümün sağlanması amacıyla yapılması gerekenler belirlenerek, oluşabilecek değişimlere kurumu hazırlamak üzere plan yapılacaktır.

8.1.2. Yardım ve bağışla ilgili katılımı teşvik eden program ve reklamlar hazırlanacak ve yayınlanacaktır.

8.1.3. Örgütlenme sisteminde "Sosyal Alan Yapılanması"na geçilecektir.

8.1.4. Koruyucu önleyici çalışmalarla ilgili standartlar iyileştirilecektir.

8.1.5. Tüm personelin bilgisayar kullanımı konusunda

yetkin hale getirilmesi sağlanacaktır.

8.1.6. Bilgi Yönetim Sistemi güçlendirilecektir.

8.1.7. Ortak veri tabanı kurulacak paydaşlar ve ortak amaçlara yönelik veriler belirlenecektir.

8.1.8. Kurum bakımındaki çocukların tamamının ebeveynleri ve yakınları eğitim ve danışmanlık hizmetleri ile desteklenecektir.

8.1.9. Hizmet alanları ve uygulamaları, vatandaşın katılımını artıracak şekilde yazılı ve görsel materyaller aracılığı ile tanıtılacaktır.

8.1.10. Medyanın sosyal hizmetlere olumlu katılımının sürekli kılınması.

8.1.11. Yerel imkânlar çerçevesinde araç, bilgisayar desteği alınacaktır.

“ Hizmet alanları ve uygulamaları, vatandaşın katılımını artıracak şekilde yazılı ve görsel materyaller aracılığı ile tanıtılacaktır. ”

Kamu Düzeni ve Güvenliği

9. Yalova'nın her bakımdan güvenli bir şehir olmasına yönelik tedbir ve uygulamaların hayata geçirilmesi.

9.1. Jandarma bölgesinde yer alan belde ve köylerde kamera sistemleri kurulması, araç, gereç, ekipman desteği sağlanması ve eğitsel faaliyetlerin yaygınlaştırılması.

9.1.1. Önleyici kolluk hizmetleri kapsamında Çınarcık ve İl Merkez İlçelerinde (25) adet kamera kurulumu yapılacaktır.

9.1.2. Önleyici kolluk hizmetleri kapsamında Altınova ve Çiftlikköy İlçelerinde (25) adet kamera kurulumu yapılacaktır.

9.1.3. Önleyici kolluk hizmetleri kapsamında Armutlu ve Termal İlçelerinde (15) adet kamera kurulumu yapılacaktır.

9.1.4. Önleyici kolluk hizmetlerinde kullanılmak üzere (11) kalem yol kontrol ve düzenleme yardımcı malzemeleri tedarik edilecektir.

9.1.5. Jandarma Teşkilatı'nın ve önleyici kolluk hizmetlerinin tanıtımı, halkın bilgilendirme ve bilinçlendirilmesi; Halkla İlişkiler ve Toplum Destekli Güvenlik Hizmeti kapsamında yapılan faaliyetler desteklenecektir.

9.2. Kent güvenliği ve emniyet hizmetlerinde kurum-

sal kapasitenin artırılması.

9.2.1. İlimiz Emniyet Müdürlüğü bünyesinde görev yapan personelin moral ve motivasyonu için sosyal tesis yapılacaktır.

9.2.2. İlimiz Merkez İlçesi Bağlarbaşı Mahallesi'ne Polis Merkezi yapılacaktır.

9.2.3. İl Emniyet Müdürlüğü'ne ait hizmet binalarının bakım ve onarımı yapılacaktır.

9.2.4. İlimiz Emniyet Müdürlüğü'ne ait hizmet binalarının engelli hemşehrilerimizin erişimine uygun hale getirilmesimi sağlanacaktır.

9.2.5. İl Emniyet Müdürlüğü Deniz Liman Şube Müdürlüğü tarafından kullanılmak üzere Donanımlı Deniz Aracı alımı yapılacaktır.

9.2.6. Yalova Merkez KGYS genişletme çalışmaları yapılacaktır.

9.2.7. Yalova Merkez KGYS işletme giderleri karşılanacaktır.

9.2.8. Çiftlikköy KGYS genişletme çalışmaları yapılacaktır.

9.2.9. Altınova KGYS kurulumu ve genişletme çalışmaları yapılacaktır.

9.2.10. Armutlu KGYS kurulumu ve genişletme çalışmaları yapılacaktır.

9.2.11. Termal KGYS kurulumu ve genişletme çalışmaları yapılacaktır.

9.2.12. Çınarcık KGYS genişletme çalışmaları yapılacaktır.

9.2.13. Trafik Tescil Şube Müdürlüğü tarafından Trafik Eğitim Faaliyetleri gerçekleştirilecektir.

9.2.14. KOM Şube Müdürlüğü bünyesinde faaliyet gösteren Madde Kullanımı ile Mücadele Büro Amir-

liğince TUBİM (Türkiye Uyuşturucu Bağımlılık İzleme Merkezi) faaliyetleri çerçevesindeki önleme ve bilgilendirme kapsamında eğitim faaliyetleri yapılacaktır.

9.2.15. TDP Şube Müdürlüğü'ne araç alımı (1 Adet minibüs veya van tipi binek araç) yapılacaktır.

9.2.16. TDP Şube Müdürlüğü tarafından ilçelerde kurulması planlanan TDP Büro Amirliği hizmetlerinde kullanılmak üzere 5 adet motosiklet alımı yapılacaktır.

9.2.17. TDP Şube Müdürlüğü'nün Merkez ve İlçeleri-ne Motosiklet Alımı (10 Adet) yapılacaktır.

Afet ve Acil Durumlar

10. Yalova'nın afetlerle mücadele kapasitesinin güçlendirilmesi ve şehrin olası afetlere hazırlıklı durumda bulunması.

10.1. Teknik ekiplerin müdahale kapasitelerinin, fiziksel ve psiko-sosyal imkânların geliştirilmesi; bilinçlendirme çalışmalarının sürekliliğinin sağlanması.

10.1.1. Sivil Toplum Kuruluşları ile ilişkiler arttırılacak; karar ve uygulamalara etkin katılımlarını sağlamaya yönelik tedbirler alınacaktır.

10.1.2. Yalova İl Afet ve Acil Durum Müdürlüğü'nde, STKlar ile ilişkiler konusunda bir birim kurulacak; ayrıca akreditasyon konusunda çalışmalar yapılacaktır.

10.1.3. Yalova İl Afet ve Acil Durum Müdürlüğü ile Sivil Toplum Kuruluşları ve özel kuruluşlar arasında afet konusunda koordinasyon ve işbirliği geliştirilecektir.

10.1.4. İlimizde afete maruz bölge haritalarının sayısallaştırılması gerçekleştirilecektir.

10.1.5. Halka yönelik ilk yardım eğitimleri yapılacak

ve ilk yardım eğitim malzemesi temin edilecektir.

10.1.6. Okul afet ekibi arama-kurtarma timi için eğitim ve lojistik desteği (tulum, baret vs.) sağlanacaktır.

10.1.7. Okul öncesi eğitimlerde kullanılmak üzere eğitici kitapların basımı yapılacaktır.

10.1.8. Kurum içi çalışma ortamının iyileştirilmesi (evrak dolabı, klima vs.) sağlanacaktır.

10.1.9. 2014 yılının ilk yarısında MARKA Hibe Desteği ile gerçekleştirilmiş olan "Afet Çalışanlarına Yönelik Psikososyal Gelişim Eğitimi"nin, personelin psikososyal gelişimleri açısından belirli periyodlarla tekrarlanması sağlanacaktır.

Halk Sağlığı

11. Yalova'da yaşayan herkesin sağlık düzeyinin en üst seviyede tutulması.

11.1. Sağlık hizmeti sunulan binaların fiziki ve teknik alt yapısının iyileştirilmesi.

11.1.1. İl Halk Sağlığı Müdürlüğü'ne bağlı Toplum Sağlığı Merkezleri, Aile Sağlığı Merkezleri ve Sağlık Evlerinin onarım ve tadilatlarının yapılması sağlanacaktır.

11.1.2. Sağlık Bakanlığı tarafından yayınlanan "Sağlık Kurumlarında Özürlü Bireyler İçin Ulaşılabilirlik Rehberi" doğrultusunda, Hastane, Halk Sağlığı Laboratuvarı, Toplum Sağlığı Merkezleri, Aile Sağlığı Merkezleri ve Sağlık Evlerinin özürlülerin erişimine uygun hale getirilmesi sağlanacaktır.

11.1.3. Sağlık ulaşım araçları ile bağlı birimlerde kullanılan cihazlar ve tıbbi cihazların bakım ve onarımını belli bir program dâhilinde teknik personel vasıtasıyla yaptırılacaktır.

11.1.4. Armutlu İlçe Devlet Hastanesi, Halk Sağlığı Laboratuvarı ve Altınova Toplum Sağlığı Merkezi'ndeki radyoloji cihazlarının dijital sisteme dönüştürülmesi sağlanacaktır.

11.1.5. Müdürlüğümüze bağlı Armutlu İlçe Devlet Hastanesi, Merkez TSM, Altınova TSM, Çiftlikköy TSM, Termal TSM ve Çınarcık TSM'nin Bilişim teknolojisindeki gelişmelere uygun daha etkin ve verimli bilgi, belge ve iş akışı düzenini kurarak istatistik verileri derlemek, buna yönelik yazılımları üretmek veya sağlamak için bilişim alt yapısının güçlendirilmesi.

11.1.6. Armutlu İlçe Devlet Hastanesi, Merkez TSM, Altınova TSM, Çiftlikköy TSM, Termal TSM ve Çınarcık TSM'nin ihtiyacı olan büro mobilyaları tedarik edilecektir.

11.1.7. Armutlu İlçe Devlet Hastanesi, Halk Sağlığı Laboratuvarı, Toplum Sağlığı Merkezleri ve Sağlık Evlerinde hizmetin sunumu esnasında kullanılan tıbbi malzeme, tıbbi sarf, ilaç vb. malzemelerin alımı yapılacaktır.

11.1.8. Armutlu İlçe Devlet Hastanesi, Halk Sağlığı Laboratuvarı, Toplum Sağlığı Merkezleri ve Sağlık Evlerinde hizmetin sunumu esnasında kullanılan kırtasiye, toner, temizlik vb. malzemelerin tedariki sağlanacaktır.

11.1.9. Her yıl en az bir tane yeni ambulansın ambulans filosuna katılması sağlanacaktır.

11.2. Halk sağlığı uygulamalarının yaygınlaştırılması ve bu çerçevedeki farkındalık düzeyinin artırılması.

11.2.1. Halk Sağlığı Müdürlüğü bünyesinde, nüfusun yaşlanmasıyla beraber artan kronik hastalık yükünün azaltılabilmesi, halkın doğru ve yeterli sağlık bilgisine sahip kılınması için kolay ulaşılabilecek bir merkez oluşturulacaktır.

11.2.2. Doğum öncesi, doğum ve doğum sonrası bakım, hastanelerde doğum, hiçbir endikasyon olmadığı sürece sezeryan yerine normal doğumun tercih edilmesi, bebek bakımı, anne sütünün faydaları, bebek beslenmesi konularında eğitim yapmak için gebe eğitim sınıfları oluşturulacaktır.

11.2.3. Obezite ile mücadele etmek, fiziksel aktiviteyi günlük yaşantının bir parçası haline getirmek amacıyla diyetisyen uzmanı görüşme odaları hazırlanacak; egzersiz ve beslenme danışmanlığı yapılacaktır.

11.2.4. Kadına yönelik şiddet, çocuk koruma kanunu, intihar girişimleri, kronik hastalıklar, çocuk ergene

danışmanlık, maddeyi kötüye kullanım konusunda psikolojik danışmanlık verilecektir.

11.2.5. Üreme sağlığı, aile planlaması, evlilik öncesi ve evlilik danışmanlığı hizmetleri verilecektir.

11.2.6. Sigaranın zararlarından toplumu korumak için sigara polikliniği hizmeti ve psikolojik danışmanlık ve eğitim çalışmaları yapılacaktır.

11.2.7. Kanser konusunda halkın bilinçlendirilmesi ve risk gruplarına yönelik meme kanseri, serviks kanseri (HPV) ve kolorektal kanseri tarama faaliyetleri gerçekleştirilecektir.

11.2.8. Obezitenin önlenmesi ve azaltılması için ilgili kurum ve kuruluşlarla işbirliği içinde Obezite ile Mücadele Eylem Planı doğrultusunda çalışmalar yapılacaktır.

Sanayi ve Ticaret

12. Yalova'nın sanayi varlığının ve ticaretin ekolojik dengenin korunarak geliştirilmesi.

12.1. Taşıt Araçları Yan Sanayi İhtisas OSB, Yalova Kalıp İmalatı İhtisas OSB, Yalova Gemi İhtisas OSB ve Yalova Akıllık Bazlı ve Kompozit Ürünler Teknolojik Matzemeler İhtisas İslah OSB'nin kurulması.

12.1.1. Yalova 1/25000 Ölçekli Çevre Düzeni Planı'nda gerekli revizyon yapılarak yer seçimi kesinleştirilip bakanlıktan sicil numarası verilerek tüzel kişilik onayı alınan OSB alanları plana işlenecektir.

12.1.2. Kamu yararı kararı verilen alan için kamulaştırma işlemleri tamamlanacaktır.

12.1.3. Altyapı ve üst yapı proje ve inşaat işleri, arıtma tesisi ve ortak kullanım alanlarını tamamlanarak işletmeye alınacaktır.

11.2.9. Kronik Hava Yolu Hastalıklarının Önlenmesi Programı kapsamında, konu ile ilgili olarak tüm kurumlarla işbirliğinin sağlanması ve farkındalığın artırılması ile ilgili eğitim çalışmaları yapılacaktır.

11.2.10. Kalp Damar hastalıkları, Kanseler, Hipertansiyon, Diyabet, Kronik Solunum Yolu Hastalıkları (Koah, Astım), tütün ve alkol kullanımı, sağlıksız beslenme gibi bulaşıcı olmayan hastalıklar ile ilgili eğitim faaliyetleri düzenlenecektir.

11.2.11. Çocukluk ve yetişkinlik dönemlerine ilişkin olarak, beslenme yetersizliği hastalıklarının önlenmesi amacıyla sağlıklı beslenme, gebelik ve emzilik döneminde beslenme, okul döneminde beslenme, menopoz döneminde ve yaşlılıkta beslenme başlıkları altında eğitimler verilecektir.

12.2. Yalova ile özdeşleşmiş ürünlerin coğrafi işaret olarak tescil ettirilmesi.

12.2.1. Coğrafi işaret olarak tescil ettirilecek ürünler belirlenecektir.

12.2.2. Belirlenen ürünler ile ilgili, alanında uzmanlaşmış kuruluşlardan görüşlerin alınması sağlanacaktır.

12.2.3. Ürünün tanımı, fiziksel, kimyasal ve benzeri ayırt edici özellikleri ile üretim tekniğinin belirlenmesi sağlanacaktır.

12.2.4. Coğrafi işaret tesciline konu ürün ile ürünün üretiminin yapılacağı coğrafi alan bağlantısının ve ürünün söz konusu alandan aldığı özelliklerinin ayrıntıları ile açıklanması sağlanacaktır.

12.2.5. Ürünün coğrafi bölge ile ne şekilde ve ne derecede bağlı olduğu, bu bağın niteliği ve vazgeçil-

mezliğini kanıtlayan uzman kuruluşların görüşlerinin alınması sağlanacaktır.

12.2.6. Başvuru formu ile birlikte, Coğrafi İşaretin tescili için Türk Patent Enstitüsü'ne başvurusunun yapılması sağlanacaktır.

12.3. Kamu-Üniversite ve Sanayi işbirliğinin geliştirilmesi.

12.3.1. Kamu-Üniversite-Sanayi işbirliğinin gerçekleştirilmesi kapsamında, Bilim, Sanayi ve Teknoloji İl Müdürlüğü, Yalova Üniversitesi, Yalova Ticaret ve Sanayi Odası, Yalova KOSGEB İl Müdürlüğü, Doğu Marmara Kalkınma Ajansı (MARKA) ile birlikte iyiniyet protokolü oluşturulacaktır.

12.3.2. Yalova Üniversitesi, Bilim, Sanayi ve Teknoloji İl Müdürlüğü, Kosgeb İl Müdürlüğü, Kalkınma Ajansı tarafından belirlenen üyelerden oluşan Kurul oluşturulması sağlanacaktır.

12.3.3. Sanayi sektörlerine göre, akademik kadro (Sa-

nayi Koçu) eşleştirmelerinin yapılması sağlanacaktır.

12.4. KOBİ'lerde Girişimcilik, Proje, Yönetim, AR-GE ve İnovasyon faaliyetlerinin desteklenmesi.

12.4.1. KOBİ'lerin proje yapma yetkinlikleri geliştirilecek ve esnek destekleme modeli uygulanacaktır.

12.4.2. KOBİ'lerin AR-GE ve İnovasyona dayalı faaliyetleri artırılacaktır.

12.4.3. KOBİ'lerin yönetim becerilerini ve kurumsal yetkinliklerini geliştirmeye yönelik bilgilendirme, eğitim ve destek sağlanacaktır.

12.4.4. KOBİ'lerin girişimcilik kültürünü geliştirmek ve başarılı yeni işletmelerin kurulmasını teşvik etmek için çeşitli girişimlerde bulunulacaktır.

12.4.5. KOBİ'lere yönelik İşbirliği - Güçbirliği Desteği'nin kullanımını yaygınlaştıracak ve etkinliği artırılacaktır.

3.5 İZLEME – DEĞERLENDİRME – GÜNCELLEME

2015 – 2019 yıllarını kapsayan Yalova İl Stratejik Planı uygulama süreci boyunca sürekli olarak izlenecek; izleme sonuçları altı aylık ve yıllık olarak değerlendirilecek ve değerlendirme sonuçları rapor halinde açıklanacaktır.

Planın uygulama sürecinin izlenmesi ve değerlendirilmesine ilişkin çalışmalar İl Özel İdaresi Strateji Geliştirme Birimi tarafından yürütülecektir. Bu çerçevede gerekli veriler sürekli güncellenecek ve belirli yöntemler kullanılarak analiz edilecektir. Bilgi ve verilerin toplanması amacıyla düzenli olarak yapılan gözlem ve ölçümlerin yanı sıra anket, yüz yüze görüşme, arşiv çalışması, fayda – maliyet ve maliyet – etkinlik analizlerinden yararlanılacaktır.

2015–2019 Yalova İl Stratejik Planı, Yalova İl Genel Meclisi tarafından onaylanmasını müteakiben İçişleri Bakanlığı ve Kalkınma Bakanlığı'na gönderilecek; ayrıca Yalova İl Özel İdaresi web sayfasında yayınlanarak kamuoyunun bilgisine sunulacaktır.

Ülkemizde bulunan bütün il özel idareleri bir stratejik plan dönemini daha geride bırakmışlardır. Geçmiş deneyimler ve bu deneyimlerden çıkarılan dersler önümüzdeki plan döneminde başta kamu kurumları olmak üzere diğer tüm uygulayıcılara ışık tutacaktır. Planın başarıyla uygulanması ve planda yer alan faaliyetlerin eksiksiz olarak gerçekleştirilmesi plan-bütçe uyumu ve bütçe disiplinine bağlıdır.

Plan-bütçe uyumu gerek vesayet yetkisi çerçevesinde Merkezi Yönetim tarafından ve gerekse İç Denetim Birimi tarafından izlenecektir. Plan uygulamaları ayrıca 5302 Sayılı İl Özel İdaresi Kanunu ile düzenlenen usuller dairesinde İl Genel Meclisi tarafından da izlenebilecek ve Meclisin denetim yetkisi çerçevesinde değerlendirmeye tabi olacaktır.

Stratejik Planın uygulama süreci yıllık bazda hazırlanacak "Faaliyet Raporu" ile takip edilecektir. Rapor kapsamında stratejik plan ve performans programına göre yürütülen faaliyetler, hedeflerin belirlenen performans ölçütlerine göre gerçekleşme durumu, varsa meydana gelen sapmaların nedenleri ve diğer konularda açıklayıcı bilgilere yer verilecektir.

İlgili mevzuat hükümleri uyarınca stratejik planlar en az iki yıl uygulandıktan sonra stratejik planın kalan süresi için güncelleştirilebilmektedir. Güncelleştirme, stratejik planın misyon, vizyon ve amaçları değiştirilmeden, hedeflerde yapılan nicel değişikliklere ilişkin olabilecektir.

Yalova İl Stratejik Planı'nın uygulamasından doğan eksiklikler ya da dönemsel gelişmeler nedeniyle plana eklenmesi gereken hususlar 2017 yılından itibaren yapılacak revizyon ve güncellemelerde plana dahil edilecek ve İl Genel Meclisi'nin onayına sunulacaktır.

“ 2015 – 2019 Yalova İl Stratejik Planı, Yalova İl Genel Meclisi tarafından onaylanmasını müteakiben İçişleri Bakanlığı ve Kalkınma Bakanlığı'na gönderilecek; ayrıca Yalova İl Özel İdaresi web sayfasında yayınlanarak kamuoyunun bilgisine sunulacaktır. ”

Yalova 2015-2019 İli Stratejik Planı, Doğu Marmara Kalkınma Ajansı 2014 Yılı Doğrudan Faaliyet Destek Programı kapsamında hazırlanarak bastırılmıştır.

Adnan Menderes Mahallesi
Şehit Ömer Faydalı Caddesi No: 201 Yalova / TÜRKİYE
0 (226) 814 10 48 | 0 (226) 812 43 16
77ilozelidare@icisleri.gov.tr